

కొన్ని వేల సంవత్సరాల శ్రుండల శ్రావణ ప్రసంగాన్ని వాసికలు చూసి రాజు చుప్పాచి స్త్రాండేవాడు. ఆ యుట్టువక్కుల రాజు అందరిలోకి వాసికలుకే గొప్ప విడుంతు. లక్షల కలది దైన్యం పుంది. దానిదాని బానిసకు చెక్కులేదు. ఇక ఆ రాజు భనా గారేం కట్టాడు. మొహరిలు, వస్త్రాలు, వైద్యశాలలు మొదలైన అన్ని రకాల మొదలైన మొదలైనవోనా వెంది, అంగారు భనకానులతోనా నింది వుండేది. అన్ని దిని మించిన అచ్చున అనుకూలవతి. అప్పుడూనే సాందర్యరాశి అయిన శాంతి లేఖ రాజుకు రాని కావటమే. మరే గొప్ప వీరయం విమది అంటే. ఇంత దుష్ట ర్యంతే తులతాగుతున్నా ఆ రాజుకు

ఎవ్వరూ గర్వం అనేది లేదు. దైవ భక్తి కూడా అపారం. ఇక అయిన దేని వాసిభిర్నాలకు అంతలేదు. యాద కులకు లేవనకుండా ఏదో ఒకటి యాచి పంపేవాడు. ఆ శారణం చేతనే రాజు వాసికలుకు అనే తప పేరు సార్థక పరుచుకున్నాడు.

ఇలా వుండగా కన్నాళ్ళకు ఒక పెద్ద అరాంతరం వచ్చింది. ఎంతో అరగ్యంగా తని తిరుగుతున్న రాని శాంతిలేఖ వున్న ట్టుంది హతాత్తుగా చనిపోయింది. రాజు కందిక మందిక వికధారగా ఏడ్చాడు. ప్రజల యాచానికి అంతలేదు. కాని ఎంత ఏడ్చి. చనిపోయిన రానిని తిరిగి బతికించటం ఎవరివల్ల అవుతుంది ?



క్రమంగా రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ రాజు, ప్రజలూ కూడా చనిపోయిన రాణిని గురించి తలవటం మానివేశారు. ఇప్పుడు అందరినీ ఒక ఒక తిగులు వట్టుకుంది. రాణి కడుపున పంజానం కలగక మూడో తనిపోయింది. తమ రాజు తదనంతరం, రాజ్యం పడులపోతూ ఇసుండా వుండటానికి రాజు తిరిగి వివాహం చేసుకుని, సంతానం పొందటం అవసరం. మొత్తంలా, సామంతులూ రాజును తిరిగి వివాహం చేసుకోవచ్చును. రాజు ఒప్పుకోక తప్పిందికాదు. ఒక సుషుపాకాస్తాన రాజు తిరిగి వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని, యిరద్యప్త మేమో

కాని రెండవ భార్య కూడా కొద్ది రోజులకే అకస్మాత్తుగా చనిపోయింది.

ఈ వార్త ఆ రాజ్యంలో ప్రజలందరి నేరూ పడి. క్రమంగా చుట్టుపక్కల రాజ్యాలకు కూడా పోకిపోయింది. మొత్తంలా, సామంతులూ ఈ సారి కూడా రాజును తిరిగి మూడో వివాహం చేసుకోవచ్చు చేతుకుని, ఎలాగైతేనేం రాజు చెత ఒప్పించకలిగారు. కాని, రాజుకు భార్య అయిన ఇల్లాలు పెళ్ళి అయిన కొద్ది రోజులకేల్లా తనిపోతూన్న దన్ను వార్త విన్న తర్వాత, ఏతండ్రి చూస్తూ చూస్తూ తని పిట్టను ముట్టుకు ముఖంలోకి పంపటానికి ఒప్పుకోగలడు? రాజు పంపియలు కాదుగదా, కడకు సామాన్య సంసారులు సైతం తమ పెల్లమ రాజుకు ఇవ్వటానికి ఒప్పుకోలేదు. అయినా పట్టువిడచి కుండా మొత్తంలా, సామంతులూ దేశం నలుమూలలా యంకా వెతుకుతూనే వున్నాడు.

అదో వెతకగా వెతకగా కొన్నాళ్ళకు తన కుమార్తెకు, ఇవ్వటానికి ఒక సేవకాలు ఇవ్వకున్నది. ఆ పిల్ల చీద పంకంలో పుట్టినప్పటికీ అందడంబాలలో ఏ రాజు కుమార్తెకూ తనిపోలేదు. అతిరూప సౌందర్యరాశి అయిన ఆ పిల్లను చూచి మొత్తంలా, సామంతులూ ఉప్పొంగి

పోయారు. వెంటనే ఈ వార్త రాజుకు
అందబడినది. ఒక సామాన్య స్త్రీ యా సారి
తనకు రాణి కాబోతుందని తెలిపినప్పుడు
రాజు విచారించలేదు సరికదా, ఎంతో
సంతోషించి మంత్రులతో. "మృత్యు
దేవతకు వీరైనా ఒకటే. దాగ్వవంతు
లైనా ఒకటే. ఇంత వ్యత్యయంతో తుల
తూగుతున్నా, నా రాణులను రక్షించుకో
గలిగావా? ఇదిగో యోగం వుంటే ఎవ
రైనా బతుకుతారు. నమిగ మేరు చూచి
వచ్చిన ఆ స్త్రీని వేసుకోవటానికి నాకు
అభ్యంతరము లేదు." అన్నాడు.

ఇది విన్న మంత్రులు ఉత్సాహభరితు
లైనారు. మరీ కొద్ది రోజులకల్లా మంచి
మూరారాన రాజుకూ, ఆ పితరాలి

కూతురుకూ వివాహం ఏర్పాటు చేశారు.
వివాహం సరిగ్గా జరిగిపోతూ ఎవ
రినీ గుండెబ్రెక్కం లేదు, ఎందువల్లనంటే,
అంతకుముందు రాజు వివాహం చేసు
కున్న రాణులు కూడా వివాహం అయిన
తర్వాత ఒక వారం తరక్కుంచానే
మనిషియారు.

కాని యా సారి అలా జరగలేదు,
క్రమంగా రోజులు, నెలలు ఏ అరాం
తరమూ లేకుండా గడిచిపోయినై. అప్పు
టికి రాజుకూ, మంత్రులకూ, ప్రజలకూ
ఇంత భైర్యం, యెక్కింది, నాటినుంచి
ప్రజలు, "ఈ మూత్రం భార్యవల్లయైనా
మా రాజుకు సంతానం ప్రసాదించు.
తండ్రి!" అని చెప్పుతూ ప్రార్థించసాగారు.





రాజు తన నిస్పృహ పైకి విమోక్షుల
ననవరచలేడు. నాకు మగపిల్లలైనా, అదే
పిల్లలైనా ఏళ్ళో—అనుకోని మనస్సును
సమాధానపరుచుకున్నారు. ఏమైతేనేం,
ఆ ముగ్గురు నవలల్ని రాజు, రాణి ఎంత
అల్లారుమొద్దుగా పెంచుకుంటున్నారు.

ముగ్గురు పిల్లలకూ తల్లిదండ్రులు
వరుసగా మహాసన, సుఖాసన, సుతేజస
అని నామకరణం చేశారు. క్రమంగా
ముగ్గురు పిల్లలూ, ఆ విధికా పేరు పైబడిన
కొద్దీ, చక్కటి అంబాల, బరితెలుగా
తయారవుతున్నారు. ఆ పిల్లల చక్క
వనాన్ని చూసిన రాళ్ళు, “ఒక్కొక్క
కుమార్తె పదిమంది కొమాళ్ళ పెట్టు!”
అని చెప్పుకొనేవారు.

కంటటి అనందంలోనూ మళ్ళీ మళ్ళీ
ఒక చిన్న అవంతరం వచ్చి రాజునూ,
రాణినీ శింకారు పరుస్త్రాంతేది. ముగ్గురు
పిల్లలలోనూ ఏకేలో ఒకడు ఏదో ఒక
అపాయంలో చిక్కుకోవటం, మళ్ళీ
విలాగ తచ్చుకోవటం జరుగుతూ వుండేది.

ఒకసారి మహాసన, కుండ్రత తలలో
విశారు చెస్త్రాంతగా ఒక పెద్ద సర్పం
ఆ పిల్లను కాటువెయ్యటానికి వచ్చింది.
సమయానికి రాజు తన కత్తితో అనికాన్ని
నిరంశితగానీ, రికపాత ఆ నాటికే సుదా
సనికి, లోకానికి ముఠం తిరిపాయేది.

ప్రజల ప్రార్థన దేవుడు విన్నాడు
నాబోలు, మరో వెలకల్లా రాణి గర్భవతి
అయినట్లు వార్త పొక్కింది. ఈ వార్త
విన్న ప్రజల పంతేపానికి మెరచిక
పోయింది. ఇక రాజు, అతని పరిచారం
సంగతి చెప్పేదెవరి?

క్రమంగా సభాసభలూ నిండి, మరిచి
నక్కత్రాన రాణి వచ్చేమీని సుఖప్రసవమై
ముగ్గురు నవలల్ని కన్పించి. కానీ తమ
పంశోద్ధారకుడుగా ఒక పుత్రుడు పుడక
చేసి ఎంతగానో అలతో ఎదురు చూస్తున్న
రాజు, పుట్టిన ఆ ముగ్గురు నవలలూ
అదపిల్లలే అని విన్నవైతే నెలక
నిస్పృహ చెందకపోలేదు. అయినా,

మరొకసారి సుఖమిత. తల్లితో నది ఒడ్డుకు వెళుకు వెళ్ళింది. అంత వరకూ ప్రకాశంకా వున్న నది, ఒక్క సారిగా పొంగి, ఒడ్డున నిలుచున్న సుఖమిత తన తోపాటిని తీసుకు పోయింది. బైవానుగ్రహం వల్ల సరిగా ఆ సమయానికి ఒక పల్లెకారి ఆ తోటిని రావటం, రాతీ కంఠాదువడుతూ వుండటంచూసి, వాడు నదిలోకి దూకి ఎలా గైతె నెం సుఖమితని ప్రాణాలతో బ్రతికి తెచ్చి బతికింపటం జరిగింది. ఆ పల్లెకారే అటు రాక పాత నాటితో సుఖమిత నది గర్భంలో కలిసిపోయివుండును.

ఇదేవిధంగా మరొకసారి మూడవపల్లె సుకేశని ఒక గంపం గుడిచి బ్రతిపడింది.

అది ఏమిటి అంటే—ఒక రోజున సుఖమిత, సుధానిని, సుకేశని కలిసి తోటలో పూలు కోయటానికి వెళ్ళారు. ముగ్గురూ మూడు బుట్టల్లో పూలు కోసుకుని తిరిగి మేతకు బయలుదేరారు. ముందు సుఖమిత, ఆ పల్లె వెనక సుఖమిత, ఆ వెనక సుకేశని నడుస్తున్నారు. అంతలో వున్నట్టుండి సుకేశని కెళ్ళిన కేకపెట్టి పడిపోయింది. మిగతా పల్లె బిడ్డరూ పడిపోయి. తల్లి దగ్గరకు పరిగెత్తి బరిగిన సంగతి చెప్పింది.

తల్లి, కాళ్ళను వెంటబెట్టుకుని సుకేశని పదివున్న తోటకు పచ్చిచూరగా, పక్కనే పూలబుట్ట, ఆ పూలలో పాగుతూ వున్న ఒక మంత్రగల్పు కనిపించినె.





అప్పటికి తెలిసినది రాజుకి, మంత్రగజ్జు
కుట్టలం వల్లనే సుఖశాసన అలా పడి
వుంటుందని. దానిని చూసి అయి
వెంటనే విల్లులు ఎత్తుకుని మేడకు తిరిగి
వచ్చింది. అస్థాన వైద్యుడికి కమరంపగా,
అయిన వచ్చి ఏదో మందు వెళుతు.
కొంతసేపటికి తిరిగి సుఖశాసన లేచి
చూడటం సాగింది.

నానా, లేక లేక తమకు తిరిగి
ఈ ముగ్గురు విల్లులలో ఎప్పుడూ ఎక్కిరి
ఒకరికి ఏదో ఒక గండం రావటం చూసే
సరికి రాజు మనస్సు పరిపరి విధాల
పోయింది. అయిన తన తన తన
పోయాడు. తిండలట్టలేక ఒక రోజున

బొత్తిమ్మని పిలిపించి, తన సుమా వైలు
ముగ్గురి జాతకాలు చూపించాడు.

బొత్తిమ్మడు చాలాసేపు దీర్ఘంగా
అలోచించి, తర్వాత ఏమీ చెప్పకుండా
పూడుకునే సరికి రాజు అరాటం మురింత
పెచ్చింది. అయిన బొత్తిమ్మడితో,
" ఏదో అనుమానిస్తున్నట్టున్నారే? ఉన్న
దున్నట్టు చెప్పండి. విజం వెల్లడిస్తారనే
ఉద్దేశంతోనే మమ్మల్ని కప్పించాను."
అంటూ అప్రయోగంగా బొత్తిమ్మడి
భుజం తట్టాడు.

అప్పుడు బొత్తిమ్మడు, " ఈ పిల్లలు
చాలా అంద చందాలతో పెరిగిపోతూ
వుంటారు. ఆ నాటి నా నాటి నాటి
అందం మృద్ధి పొందుతుండోగాని, తీసి
పోదు. కాని విచారించ వలసిన విషయం
ఏమిటి. అంటే, ఏదీ అప్పుడూ నాం
రక్తమే విరిగి క్రతువవు తున్నది. ఏరు
పుట్టిన దగ్గిల్నుంచి ఎప్పుడూ ఏదో ఒక
గండం చాటవలసి వస్తూనే ఉండాలి..."
అని అగాడు.

బొత్తిమ్మడి నెది వెంట వచ్చిన
ప్రతి ఒక్క మూటకు రాజు నుండి
తరుక్కు పోతోంది. అయిన కంటి
వెంట ఏకధారగా కన్నులు కారటం చూచి
బొత్తిమ్మడు చాలా మధ్యలో అగాడు.
కాని రాజు ఎంత కష్టానికైనా ఓర్పుకుని



జాతకంలోని నిజా నిజాలు తెలివేవల
నిండని వట్టు బట్టాడు. అయిన జ్యోతి
మ్మమ్మ, "అగారేం? చెప్పండి." అని
హెచ్చరించాడు.

"నిజం చెప్పి మీ మనస్సు కష్టపెట్ట
'వలసి వచ్చింది అని విచారిస్తున్నాను."
అన్నాడు జ్యోతిమ్మడు.

"ఫకవాలేదు. చెప్పండి. నా చిట్ట
తల్లుల్ని నా కాయకత్తులా రక్షించుకోవ
డానికి ప్రయత్నిస్తాను. మీరు పున్న
సంగతి వాచరికం లేకుండా చెప్పండి."
అని దైన్యావృష్టతో అడిగాడు రాజు.

అప్పుడు జ్యోతిమ్మడు యిలా
చెప్పాడు: "మన అమ్మాయిలకు ఏదెళ్ళు
నంటే వరకూ దిన దిన గంతం సూరే
ళ్ళాడవన్ను అన్నట్లుగానే వుంటుంది.
కాని, ఈ ఏదెళ్ళు గంజాలన్నీ గడిచి
క్రికెట్టాడంటే యిక మన అమ్మాయిలకు
ఉంటుంటే వేయమో లేదు. కనుక
ఏదెళ్ళు నంటే వరకూ చిల్లలను కంటికి
తప్పలా కాపాడుకో గలిగితే మనం భయ్య

లమే. ఇంతకు మించి జాతకంలో చెప్పి
తగ్గ విశేషం లేదు."

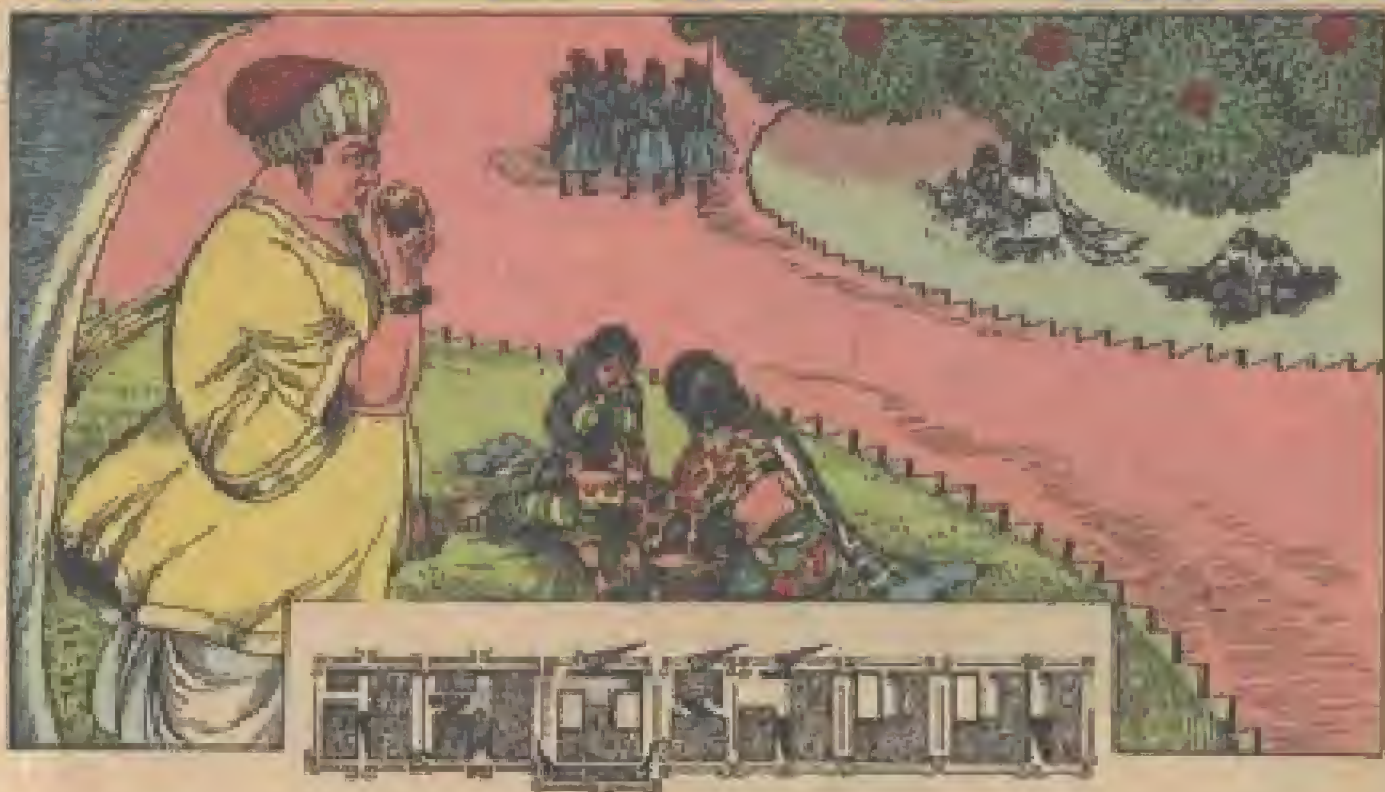
రాజు, జ్యోతిమ్మమ్మ అనేక విధాల
సత్కరించి పంపివేశాడు. తర్వాత రాణి
వద్దరేకు వచ్చి, జ్యోతిమ్మడు చెప్పిన
విషయాలన్నీ చెప్పిలేక చెప్పిలేక ఎలాగో
మనసు విడిచి చెప్పాడు. వింటూ వింటూ
రాణి స్పృహ తప్పి పడిపోయింది.

దాని దానిలా ఉపచారం చెయ్యగా
కొంతసేపటికి రాణిని స్పృహ వచ్చింది.
రాజు అమెను ఓదాడుతూ పుంజగా,
చిల్లల్ని కాపాడుతున్న దాని పరిగెత్తు
కుంటూ వచ్చి, "మన అమ్మాయిలు
ముగ్గులా స్పృహ తప్పి పడిపోయా
రమ్మా. తోటలో." అంటూ గొల్లన
పెట్టింది.

రాణి కంకాళు వడ్లుతూ తోట వైపుకు
వరుగెత్తింది. దాని అమె వెంటపడింది.
అస్థాన వైద్యుడికి కబురు విరిపాడు.
రాజు కూడా తోట వైపుకు వరుగెత్తాడు.

—(ఇంకా వుంది)





2

[ప్రాకృతస్థానాన్ని విడిచి వానశిలు దేవి రాజును లేక లేక ముగ్ధుడు కవలపిల్లలు పుట్టారు. ముగ్ధుడు అతనిల్లలే. వాళ్ళు పుట్టినప్పుడ నుంచి ఏదో ప్రమాదానికి లోనవుతూనే వున్నారు. రాజు దీన్ని గురించి తోటియొకరితో మాట్లాడుతూండగా, కవలలు ఉద్వానవనంబో స్వేదా తప్ప పెరిచాయనట్లు తెలిసింది. రాజు, రాణి వాళ్ళ యిద్దరు పరిగెత్తారు. తరవాత—]

రాజు, రాణి ఉద్వానవనాన్ని వెతుకునే పనికి ముగ్ధుడు పిల్లలూ కళాకారిణి లేకుండా పడి పున్నారు. పరిశించి చూడగా ఒళ్ళు చల్లబడింది. శ్వాస సరిగా అడటం లేదు.

అది చూసి శంకారువడి, "అదేమిటా. కగవంతుడా!" అని చెప్పి అమిత విచారంతో రాజు, రాణి కొయ్యబారి పోయారు. మరికొద్ది పేరిటికి ఆస్థానవైద్యుడు వచ్చి,

రాజు శుభం తప్పేవరకూ వారు యీ ద్రవం చంబోనే లేరు.

అప్పుడు ఆస్థానవైద్యుడు ఆ యిట్టు ప్రక్కల వెరికించాడు. పిల్లలు పడి పున్న చోటికి కొంచెం దూరంలో ఒక పెండు కనిపించింది. పెండు పైన అక్కడక్కడ వచ్చు దిగబడిన గాట్లు కనిపించినై. ఆస్థానవైద్యుడు ఆ పెండును తీసుకొని వాననే చూచి, "ఒహో, అదా సంగతి!



నది విషపువంటూ. దీనిని కొరకటం వల్లనే పిల్లలు యిలా పిలిచేయారు." అని వెంటనే విజే మండు పిల్లలకి వాసన చూపించాడు. అలా చూడటం వల్ల, అకస్మిక ప్రమాదం ఏమీ జరిగకుండా, ఆ పిల్లలు అదే స్థితిలో నిలిచి పున్నారు. తర్వాత అయిన ఆ వంతుడు వాడికి చూపుతూ, "ఈ వంతు ఎక్కడిదో నీకు తెలుసా?" అని అడిగాడు.

అందుకు బదులుగా వాడి యిలా చెప్పి సాగింది: "మా మూలు ప్రకారం అమ్మాయిలను పికారు కని వెంటిచెట్టుకు వచ్చానంది. కొంతసేపు అలా అలా తిప్పి, చివరకి యీ చెట్టు కిరవకి ఎచ్చి కూర్చు

న్నాడుంది. ఇంతలోనే అమ్మాయిలు, 'వాహంగా పులిది. నీళ్ళు తెమ్మని' అడిగారంది. నేను నీళ్ళు తీసుకుని తిరిగి వచ్చేటంతలో పెద్దమ్మాయి, చిన్నమ్మాయి అప్పటికి స్వీచా తప్పి పడిపోయి పున్నారంది. నేను సరిగ్గా వాళ్ళ దగ్గరికి వచ్చే వేళకి, ముల్లి అమ్మాయిగారు యీ వంతు కొరుకుతున్నారంది. ఏమిటా యీ వంతు అని నేను చూడటంతలో, ముల్లి అమ్మాయి గారు కూడా స్వీపాతప్పి పడిపోయా రంది. ఇంతకు మించి నాకు ఇక్కడ జరిగినది మరేమీ తెలియదంది." అని చెప్పి అగింది.

అస్థానవైద్యుడు తల ఎత్తి అక్కసారి చెట్టు పైకి చూచేసిరికి, దానిపైనే ఒక గద్ద కనిపించింది. "అదుగో, ఆ పాపిష్టి పక్షి యీ వంతు పిదేసి ప్రింటుంది. ఇంకా చూస్తారేం. చంపండి దాన్ని!" అని అరిచాడు.

అక్కడ చేరిన వాళ్ళలో ఒకడు తన బాణంతో ఆ గద్దని తొట్టబోయేసరికి, అది చివ్వుని పగిలి, మేరీ క నే బ చ కుండా పోయింది.

ఈలోగా అస్థానవైద్యుడిచ్చిన బోవధం పని చేసి, పిల్లలు మొగ్గుతూ కడల సాగారు. అప్పటికి గాని అక్కడ చేరిన వారెవరికి ప్రాణాలు కుదటబడలేదు.

తక్కువ మొగ్గులు పట్టల్సి ఉనుకుని, అస్తానవైద్యునితో సహా రాజు, రాణి తమ మేడ వెదుకున్నారు. తిరిగి అస్తాన వైద్యుడు మరో ఔషధం యిచ్చాడు. దురిగొంత సేవలకల్లా పల్లలు ముగ్గురూ లేచి కూచున్నారు. ఇంత జరిగినా ఆ పల్లలు గొంతు కూడా అలిననట్లు కనిపించ లేదు. యథాప్రకారం శబ్దకల్లాతుతోనే పున్నారు. పల్లలు కలకల్లాతుతూ పుండటం చూపి. రాజు, రాణి, అస్తాన వైద్యుడూ కూడా ఎంతగానో నింట్ పించారు.

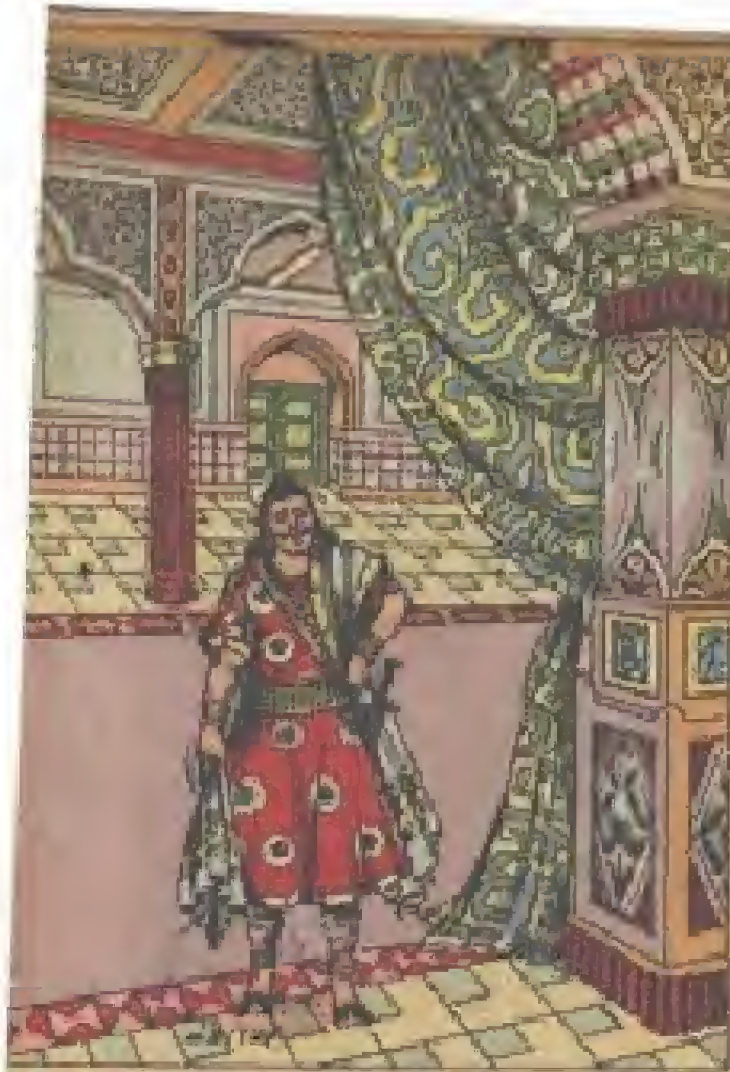
ఈ ప్రమాదం జరిగిన నాటికి పల్లలు నాలుగేళ్ళవాళ్ళు. జ్యోతిమ్మకు చెప్పిన ప్రకారం యింత మోదేళ్ళవరకూ వాళ్ళకి

దివదిన గండమే అని రాజు నిశ్చయించు కునే వున్నాడు. ఈ మోదేళ్ళు వాళ్ళకి ఏ అవవా కాకుండా కాపాడటం ఎలాగా అని యివ్వుడు చీత్రంగా అలోచించ సాగాడు.

ఒకనాడు రాజు ఒంటరిగా తోటలో వెళాడు చెస్తూండగా ఒకచోట ఒక బండ కాంబ కనిపించింది. ఆ బండపైను, "భాగ్యవారి" అని రాని పుండటం కని పించేసిరికి. రాజు నింట్గానో అక్కర్లే పోతూ ఆ బండని పక్కకు తరిగించి చూచాడు. మెట్లు కనిపించినై.

రాజు ఒక్కక్క మెట్టై దిగిపోయి పోయి ఒక పెద్ద మహాయి చెరుకున్నాడు. ఆ మహాయి పెదరు ఎవ్వుడు ఎందుకు





శక్తిందారో రాజుని తెలియదు. దాని గొడ
లన్ని పాలరాతితో చెక్కబడి ఉన్నాయి.
నెల అంతా పచ్చలతో కాపటం చేసి
వున్నది. అనేకదశకాల వింతలతో, ఎలా
వైన వస్తువులతో ఆ మహిళలు ఎవరో గొప్ప
ప్రభువు. ఎంతో కాలం నిండటం శక్తింబి
సట్టుగా వున్నది.

రాజు ఆ మహిళలు అంతటా వింతగా
యారి. తిరిగి వచ్చిన దానినే పైన తోట
లోకి చేరుకున్నాడు. ఇంతని మళ్ళీ
యథాప్రకారం వుంది. అక్కడ ఆ ఇంత
వున్నట్లు తనకు తప్ప మరెవరికీ తెలియ
కుండా వుంటేటందుకు గానూ, అక్షరాలు
దాని వున్న వైపు చొరబడికి చూసి, అప్పు

దికి మనసుకి తప్పి కలగక, ఆ దుట్టు
వక్కల వున్న అకూ అలమూ తెచ్చి.
తంబికి శనివింతకుండా ఇంత కచ్చి
వేశాడు.

తదనాత రాజు మేడకి తిరిగి వచ్చాడు.
కాని, తాను తోటలో చూచిన, 'భూగృహం'
గురించి రాజుగారు చూచి చెప్పలేదు. ఎందు
వల్లా నంటి. భూగృహ శనిస్థం తనకి
తప్ప, ఎలాంటి వరిస్థితులలోనూ మరో
పురుగుని కూడా తెలియ కూడదని
రాజుని ఆరాటం పెట్టుకొన్నది.

అప్పుడు అటువంటి కళాస్య గృహం
తలచిని తలంపుగా కంటబడింది గనక,
రాజు ఇక తన సుమార్తెలకి అపదలు
రాకుండా చూడటానికి చేయవలసి నేనె
విచ్చాట్లు గురించి తన దృష్టి అంతా
కేంద్రీకరించాడు.

మొట్ట మొదట రాజు ఒక వంద
మందికి, మూడేళ్ళపాటు "నిరిపిలేటంత
అపారసామగ్రి అవి. నమ్మకమైన సేవ
కుల సహాయంతో భూగృహంలోకి చేర్చిం
చాడు. ఆ సేవకులను తిరిగి బయటికి
దానివ్వకుండా, అందులోనే బంధించి,
తాను మార్తం తిరిగి మేడకు రోజూ
లాగానే చేరుకున్నాడు. తర్వాత ముగ్గురు
దానిలతో తన ముగ్గురు సుమార్తెలను
వెంటబెట్టుకొని తోటలోకి వెళ్ళాడు. రాజు





పిల్లలను పిలిచుకు తీసుకు వెళుతున్నాడు అనుకున్నది రాణి.

తోటచేరునో గానె రాజు సకాసరి ఘాగ్గుదావ్వారం వద్దకు వెళ్ళి, అక్కడి అకూ అలమూ అవతలికి విసిరివేసి, దాని కిందవుండే బండను తొలగించాడు. దానిని ఒక్కసారిగా అక్కర్లేపోయి, రాజు ముండా ఏమి చేస్తాడో అని అత్రంతో చూస్తున్నారు. రాజు ముందు దాసిలను పిల్లలతో సహా మెట్టిదిగి తోవల వ్రేచే శిందమని, వాళ్ళ వెనకనే తనూ లోపలికి వెళ్ళి, వెంటనే ఎవళ్ళకూ తెలియకుండా బండతో తిరిగి ద్వారం మూసి వేశాడు.

ఒక్కొక్క మెట్టు దిగుతున్న కొద్ది దాసిలకు భయం వాస్తూ తాపోగింది. రాజు తమని, తన పిల్లల్ని యిలా ఎక్కడికి ఎందుకు తీసుకు పోతున్నాడో వాళ్ళకు అర్థంకాలేదు. పోని అడిగి తెలుసుకుంటూ మండి, రాజుని ప్రశ్నించేందుకు వాళ్ళకు ధైర్యం వాలలేదు. అందుచేత ప్రాణాలు అరచేతుల్లో పట్టుకొని అలా దిగుతూ పోయి, చివరకు మహాలు చేరుకున్నారు. అంతకు ముందే రాజు అక్కడ బంధించిన సేవకులను చూసేసరికి, దాసిలకు కొంత ధైర్యం కలిగింది. ఇదంతా రాజు ఏదో ముందు అలోచనతోనే ఏర్పాటు చేశాడని అప్పటికి తెలిసింది వాళ్ళకు.

ఆ తర్వాత రాజు అక్కడ వేస్తూ వంద మంది నౌకర్లకూ, ఆ ముగ్గురు దాసిలకూ తన ముగ్గురు పిల్లల్ని ఒప్పుగిస్తూ, "ఈనాటిట్టి తల్లులు ముగ్గురూ, నాకు లేక లేక కలిగిన సంతానం అని మీ అందరికీ తెలుసు కదా? వాళ్ళకు ఇప్పుడు నాలుగో ఏడు. ఈ నాలుగోళ్ళలోనూ వాళ్ళు ఎన్నో గండాలు గడిచి, ఎలాగో బ్రతికి చ్చిట పడిన సంగతి కూడా మీకు తెలిసే పున్నది. వాతక రీత్యా వాళ్ళకు మరో మూడు సంవత్సరాల వరకూ, దిన దిన గండమేడని, ఈ మూడేళ్ళూ గడిచిపోతే

ఆ తర్వాత వాళ్ళకు ఎటువంటి భయమూ
వుండదని తెలింది. ఈ మూడేళ్ళ పాటూ
విళ్ళను ఈ భాగ్యహంల దాది, మీకు
ఒప్పుగిస్తున్నామి. ఇందులోని మర
వురుగు రావటానికి అవకాశంలేదు.

“నా పిల్లల్ని మీరు యిక్కడ కాపాడు
తున్నట్లు మీకూ, నాకూ తప్పే మరెవ్వరికీ
తెలియదు. రాజీకయినా తెలియదు.
పుట్టినప్పటి నుంచి యీ నా పిల్లల్ని ఏదో
రుష్ట గ్రహం వెంటాడుతూ వున్నదని
నా నమ్మకం. వాళ్ళు ఈ భాగ్యహంల
పున్నట్లు ఆ గ్రహానికి ఏ మాత్రం తెలిసినా.
ఎలాగో ఏళ్లను తన పొట్టబిట్ట నుంటుంది.
కనుక ఈ విషయం బైటికి పొక్కుకుంటా
దాల జాగ్రత్తగా వుండటం మీ అందరి
విధి. ఏళ్ళు యిక్కడ వుంటున్నట్లు,
పట్టకయినా తెలిసింది అంటే, అది
నా పల్లనన్నా కావాలి. లేదా మీ పల్ల
నన్నా కావాలి. నేను మాత్రం యీ మూడు
సంవత్సరాలూ ఈ విషయం ఎత్తనే
ఎత్తను. అలాగే మీరూ జాగ్రత్తతో
వుండి నాకు సాయపడాలి. ఇందుకు
దిన్నంగా జరిగింది అంటే జాగ్రత్త. అలా
కాక నమ్మకంగా నా తల్లల్ని కాపాడా
రంటే, గడుపు తరిన తర్వాత మీరు
కని చని ఎరుగని నాపై జహిమేతులు
యిస్తాను.



“మీకు యీ మూడేళ్ళ పాటూ కావల
సిన అసార వదార్దాలా అవి అన్ని
యిక్కడ వున్నై. కనుక యింతకు
ముందు నా మేడలో వుండగా నా తల్లులు
ఎలా మనంగా వుండేవారో, యిప్పుడూ
అలాగే ఏ కారత లేకుండా వుండవచ్చు.
నా చిట్టితల్లులు మరేదైనా అవసరమని
మిమ్మల్ని అడిగితే, నారే చెప్పండి.
వెంటనే సమకూరుస్తాను. ఎప్పుడికప్పుడు
వచ్చి మీ అందరి క్షయం కనుక్కుం
టూడే వుంటాను. మరి ఇక నే చెళు
య్యరా?” అని అడిగాడు రాజు.

ఇది వింటున్న ఆ పోదే మంది పెద
కులూ, ముగ్గురు చాసెలూ చెంట్ల చెండుట

వయంతో తెల్లబోయి చూచినా, రాజు
తీరా యీ వందర్భంలో చెప్పేదలచిన
సంగతులన్నీ చెప్పి ముగించే సరికి,
చారందరూ ఎంతో సంతోషంగా కని
పెందారు.

రాసిలలో ఒకతే రాజుతో, "మొదట
మొదట మమ్మల్ని యీ భాగ్యహంలోకి
ఎందుకు తెచ్చారో అర్థంకాక మేము
ఎంత భయపడ్డాము. కాని యిప్పుడు
నిజం తెలుసుకున్నాం. కనుక మాకు
ఏవిధమైన చింత లేదు. అమ్మాయిలను
కంటికి దప్పలా కాపాడవలెననే విషయం
మీరు ప్రత్యేకించి అంత దూరం మాకు
చెప్పవలెనా? అది మా విధి. మా ధర్మం
మేము తప్పక నెరవేర్చు కుంటాము.
మీరు యీ విషయమై ఎలాంటి దిగులా
పట్టుకోక నిశ్చింతగా వ్యవహరించి, కాని,
మా సందేహమల్లా ఒక్కటే. అమ్మాయి
లను ఇక్కడ దాచినట్టు రాణిగారికి
కూడా తెలియదంటారే! మరి ఇప్పుడు
మీరు ఒంటరిగా మేడకుపోతే, రాణిగారు

అమ్మాయిలు విమోచనని అడగరా?"
అన్నది.

"అదంతా నేను చూసుకుంటాను.
మీరు నిశ్చయమై జాగ్రత్తపడండి!"
అని చెప్పి రాజు తిరిగి తన మేడకు
వయలుదేరాడు.

ఇక ఇక్కడ రాణి సంగతి ఎలా
వుండో చూడండి. పిల్లల్ని పికారు కని
తెనుకు వెళ్ళిన రాజు, అప్పటికి ఎంతో
సేపు అయినా కూడా తిరిగి రాకపోయే
సరికి, మళ్ళీ ఏం ప్రమాదం వచ్చి
వేడింటి అని భంగారు పడుతూ, ఎప్పు
దెప్పుడు వస్తారా అని రాణి ఎదురు
చూస్తున్నది.

ఇంతలో రాజు పెద్ద పెట్టున విడుస్తూ
అక్కడికి చేరుకున్నాడు. పికారుకని
పిల్లల్ని వెంటబట్టుకు వెళ్ళిన రాజు,
వాళ్ళు లెతుందా ఒక్కటే తిరిగి రావటం.
పైగా విడుస్తూ రావటంచూని మనస్తేర్థం
తప్పి, రాణి మొదలు సరికిన చెట్టులా
కూలిపోయింది. —(అంకాపుంది)





రాజధాని

3

[దాసీలందుచారణ ఒకనాడు తోటలో ఏకాదు చేస్తూండగా, ఒక బండరాయి శనిపించింది. ఆయన దానిని పక్కకు వెళ్లి చూడగా, ఏగివుపి చూగ్గుహం వున్నది. రాజు తన ముగ్గురు కుమార్తెలనూ, నౌకర్ల సేందకీలలో ఆ చూగ్గుహంలో పుంచి, దూనిస్తూ తన భవనానికి బయలుదేరాడు. అది చూసిన రాణి భయంక మూర్ఛపోయింది. శరవాత—]

రాజధానిలోని పరిచారకులూ, దాసీ దాసీలూ రాజును ఓదారుస్తూ, రాణికి ఉపచారాలు చేయసాగారు. కొంతసేపటి పరకూ అక్కడ చేరిన వాటిలో ఎవరి ముఖానా కళాకాంతి లేదు. ఈ లోగా ఆస్థాన వైద్యుడు వచ్చి రాణికి ఒక బోవధం యిచ్చాడు. మరి కొంతసేపటి కల్లా రాణికి స్వహా వచ్చింది. ఆపైయి రాజుకు శాస్త్రాంత స్థాపకం చెప్పింది.

తరవాత ఆ స్థాన వైద్యుడు, రాజును అదిగే పరికి ఆయన యిలా చెప్పసాగాడు:

“నేను అలవాటు లేప్పిన దాసీలతో నహా ఏల్లంను వెంట తీసుకొని మన తోటలో ఏకారుకు పోయాను. ఈ నాలు గేళ్ళలోనూ అమ్మాయిలు ఎన్నో గండాలు గడిచి బ్రతకటం కళ్ళారా చూసిన వాడినే కనుక, ఎప్పటికప్పుడు ఎంతో జాగ్రత్తతో పుండటం అవసరమైంది. అందుకని,



విల్లలు ఇల్లు వదలి దైవిక కదిలినప్పు
డల్లా. వాళ్ళ వెంటనే నేనూ, ఒక వంద
మంది సేవకులను వెంటబెట్టుకుని వుండ
వలసి వస్తున్నది. అలాగే ఇవాళ కూడా
తోటలో చుట్టూ వందమంది సేవకులను
కాపలా వుంచి, వాళ్ళ మధ్య నేనూ,
దాసీలూ, అమ్మాయిలను వెయ్యికళ్ళతో
కనిపెరుకూనే వున్నాం. ఇంతలో ఒక
పెద్ద నుడిగారి వచ్చింది. ఆ నుడిగారికి
బ్రహ్మాండమైన యమురేగి, మేము ఒక్క
క్షణం కన్నుమూసామా. తిరిగి కన్ను
తరిచేతలో, మోయ రాబందులు వచ్చి
నా చిట్టితల్లులు ముగ్గురినీ ఎత్తుకు
పోవటం కనిపించింది," అని రాజా

యంతా ఏమో చెప్పిపోతూండగా రాణి,
"హా" అంటూ విరుచుకు పడిపోయింది.

వరివారికలు రాణికి ఉపచారాలు
చెయ్యసాగాయి. కొంతసేపటికి రాణికి
ప్పుచా వచ్చింది. అప్పుడు రాజా తిరిగి
యిలా చెప్పుకు పోయాడు : "ఇదంతా
ఒక్క" తిన్నలో జరిగిందంటే నమ్మండి.
అప్పుటికి గల గల ఆ రాబందులు ఎగిరి
పోయిన దిక్కుకు నేనూ, వందమంది
నొకర్లూ, దాసీలూ కూడా పరుగెత్తాము.
నడక అలవాటు లేని నేను వెనకవచ్చాను.
కాని, నా పరిజనము మాత్రం. శర
పెగంతో ఆ రాబందులు వెళ్ళిన దిక్కుగా
వెలుదిందారు. అతే, మరి కొంచెం
సేపటికి రాబందులు కంటికి కనిపించ
కుండా మాయమైపోవటంతో, నిరాశ
చెంది వరివారమంతా మళ్ళుమూలం
వట్టారు. ఇది చూసి నాకు మరి ముందుకు
అడుగు నడక అగిపోయాను.

"ఆ సమయంలో మరొక గొప్ప
చిత్రం జరిగింది. తిరిగివస్తూన్న నా పరి
వారం—వంద మంది సేవకులూ, ముగ్గురు
దాసీలూ — నేను చూస్తూ వుండగానే
కొంత దూరం వచ్చి వచ్చి, ఒక్కసారి
పకులుగా మారి, ఆ రాబందులు పోయిన
దిక్కుగానే వాళ్ళూ ఎగిరిపోయారు.
ఇదంతా కళ్ళజడటంతో నా మనస్సు

వికలమై పోయింది. అంతెన్ని కష్టాలు అనుభవించాలో, దేవుడు నన్నింక యీ లోకంలో ఎందుకు అట్టేపెట్టాలో అని పించింది." అని రాజు దుఃఖించసాగాడు.

ఈ లోగా యీ వార్తలు తెలిసిపడిన బోధిమర్కడు కూడా అక్కడకు రావటం జరిగింది. బోధిమర్కణ్ణి చూస్తూనే రాణి అయిన పాదాలపైనే వడి. "మీరు అనాయ అంత చెప్పినా కూడా పిల్లల్ని రక్షించుకోలేక పోయాం. నా చిట్టికల్లులు నా ఎడట లేకపోతేపోయాడు, దావరికం లేకుండా ఒక్క పంగతి చెప్పండి. కనిసం వాళ్ళు ప్రాణాలతో నైనా వున్నారో లేదో తెలుసుకుంటే కాని నేను బతకను." అంటూ బోధుని ఏడ్చింది.

బోధిమర్కడు మళ్ళీ ఒకసారి పిల్లల వాతకం తేప్పింది. ఏదానంగా పరిశీలించి యాపి యలా చెప్పారు: "అమ్మా, వాతకరీత్యా పిల్లలకు యీ ఏడు, ఏ విధ మైన గంతేమీ కనపడదే! మరి, యిది ఏలా జరిగిందో నాకే బోధపడటంలేదు. పిల్లలు ఎక్కడ వున్నారో మాత్రం యీ పళంగా చెప్పలేను గాని. వున్నచోట మాత్రం వాడు ముగ్గురూ క్షేమంగానే వున్నారు. అమ్మాయిలే కాదు, వారి వెంట అండగా వెళ్ళిన వందమంది వరి వారకులూ, దాసీలూ కూడా సురక్షితం గానే వున్నారు. ఈ మూడేళ్ళలో వాళ్ళు ఏ నాటికొ ఒక నాటికీ తిరిగి మామూలు డూపంలో వచ్చే అవకాశం స్పష్టంగా





కనిపిస్తోంది. కనుక దేవుని మీద భారం వేసి అటువంటి సుదీనం ఎప్పుడూ వస్తుందా అని ఎదురు చూడటం కంటే, మనం చేయగలిగింది ఏ మూడి, తల్లీ!" అని ధైర్యం చెప్పాడు.

రాజు యింతకు ముందు పెద్ద పెట్టున ఏడుస్తూ రావటం, ఆ తర్వాత తన విదా రానికి అనుగుణంగా అనేక విషయాలు జరిగినట్లుగానే రాణికి వచ్చిచెప్పటం, అన్ని రాజు కావాలని కల్పించినవే అని, అక్కడ వున్నవారెవరూ తెలుసుకో లేక పోయారు, తన ముగ్గురు కుమార్తెలూ, వాళ్ళతో పాటు బయటైరిన ముగ్గురు దాసీలూ, మరో పంద మంది బొకడ్లు

కన్యించకుండా పోవటం చూసి, రాణి తనను వ్రేళ్ళిస్తే ఏమీ జరగాలు చెప్పటమీ అని రాజు తీవ్రంగా ఆలోచించే, ఈ నాటకం కల్పించాడు.

ఇది భూగృహంలో వాచిన సంగతి వెల్లడి చేదామా అంటే ఆ సంగతి తన కుమార్తెలను పొట్టబెట్టు కోవాలని చూస్తున్న దుష్టగ్రహం చెప్పిన పడుతుంది మోసని రాజు అనుమానం, ఏమైతేనేం, లేక లేక కలిగిన తన కుమార్తెలను రక్షించుకోవటాని కని రాజు ఎంతో నెయ్యిగా, ఎవరికీ అనుమానం కలగ గుండా, ఈ విధంగా పెద్ద అబద్ధం అడిగాడు.

రాజు అడిగిన యీ కవటనాటకం రాణి నమ్మింది, సెబ్బందిలు అందరూ నమ్మారు, కాని ఒకటి; తన పిల్లలు ఎక్కడో ఒక చోట ప్రాణాలతో బ్రతికే వున్నారని అని జ్యోతిష్కుడు చెప్పటం వల్ల రాణి కొంచెం సుదుటపడింది. ఎక్కడో అక్కడ బ్రతికి జాగా వుంటే, అదే పదివేలు అనుకొని సునమ్మలో తప్పి పడింది. వెంటనే సేదకులిసు రాజ్యంలో నాలుగు మూలలకూ వెంపి, బిడ్డలను వెతికి తెప్పించ వలసిందని రాజును అడేవనిగా వెధింప జొచ్చింది, పిల్లలు భూగృహంలో వున్నారని తెలి

యదా రాజా? అనా. రాజీ కోరిక ప్రకారం అయినా తప్పి పడ వేండుకు సేవకులను దేశం నలుమూలలకి పంపగ కప్పించిగాడు.

రజిజుమే రాజుగారి సేవకులు గుర్రాల మీద బయల్దేరి వెళ్ళారు. కాని ప్రపంచంలో ఖైద మనుషులకు కనిపించే చోట వుంటేగా ఆ పిల్లలు, ఆ సేవకులకు ఆయాకి దొరకేదీ? వాళ్ళు భూగృహంలో సురక్షితంగా వున్నారాయ్. అందువల్ల బయల్దేరి వెళ్ళిన సేవకులు ఒక్కొక్కరే చిత్తలు కనిపించ లేదంటూ తిరిగి వచ్చేకారు.

రోజులు గడిచిన కొద్దీ రాజీకి చిత్తల గురించి అశాటమూ, దింగా హెచ్చు అప్పుకూపుంది. రాజు మాత్రం తెలివిగా నాటకం ఆడి తన పిల్లల సంగతి ఎవరికీ ఏ మాత్రం ఆయాకి దొరకకుండా కట్టు బాట్లు చేకూసు గదా అని మురిసిపోతున్నాడు. కాని, పైకి మాత్రం తను పిల్లలను గురించి దింగపడుతున్న వాదిలాగా లోకం కోసం దుఃఖం నటస్తూనే వున్నాడు.

ఈలోగా రాజు ప్రతి రోజూ కూడ కంటివానికి తెలియకుండా భూగృహంలోకి వెళుతున్నాడు. వస్తూన్నాడు. తన ముగ్గురు చిత్తలూ సురక్షితంగా. తను ఏర్పరచిన నాకర్ల అందన పెరుగుతూ

చందమామ



పుండటం చూచి సరవాలేదు గదా అని నిర్భయంగా వున్నాడు. అలా ఒకవారం రోజులు గడిచినై. మళ్ళీ రాజుకు యిప్పుడు మరొక పెద్ద అనుమానం పెట్టు కున్నది. అదేమిటి అంటే-తను భూగృహంలోకి వెళ్ళి, పిల్లలను చూచి, వాళ్ళు సురక్షితంగా వున్నారా లేదా అని తెలుసు కుంటే గాని ఒక్క రోజు కూడా నిలవ లేదు. కాని మరో పురుగుని కూడా తెలియ కుండా యిలా రోజూ దొంగిలకనంగా భూగృహంలోకి వెళుతూ వస్తూ పుండటం చూచి కష్టమైన పనిగా తోచింది. ఒక నాడు రాకపోతే ఒక నాటికైనా ఈ సంగతి ఎవరి కంటనో ఒకరి కంట పడుతుంది.



అది అనేకా అనేకా పెద్దది అయి, తన ఏ కుష్టగ్రహస్థి గురించి భయ పడుతున్నారో అ గ్రహానికి తెలిసిపోవచ్చు. చిల్లల జాడ తెలిసింది అంటే అ గ్రహం చిట్టే విధంగా వాళ్ళను పొట్టబిట్టకుంటుంది కాని మానీడు, కనుక, ఏమి తెయ్యటమా అని రాజు యా క్రొత్త దిగులుతో కుంగిపోసాగాడు. ఎంత అలోచించినా ఏమీ పాలుపోయింది కాదు. అలా మరి నాలుగు రోజులు గడిచినై.

ఒకనాడు రాజు అ సాయంత్రమే భాగ్యహంత్రి పెల్లల్ని మాసి కొంచెం సెవెటి శ్రీకమే వచ్చాడు. దిద్దలు నుర కిరంగానే వున్నారు. అందువల్ల రాజు

తన కయనాగారంలో ఏ దింగా లేకుండా నిశ్చింతగా నిద్రిస్తున్నాడు. మంచి నిద్రలో వుండగా ఒక రాత్రివేళ ఎవరో వచ్చి తనను తట్టి లేపుతున్నట్టు అరికిది అయింది. కళ్ళు తెరిచి చూచాడు. తన కళ్ళను తానే నమ్మలేకపోయాడు. ఎందు వల్లనంటే, అ వచ్చినది మరెవ్వరో కాదు, తన ముద్దుల కూతురు సుహాసినీ!

కొంత సెప్పటివరకూ రాజు యిది కల అనే అనుకున్నాడు. కాని సుహాసినీ వక్క పైనే కూచుని, తండ్రిని ఏక్కి కొక్కుతూ, చిలిపి చేష్టలు చేస్తూ, "నాన్నా, నాన్నా!" అని పిలిచేసరికి, రాజు అది ఎంతమాత్రము కల కాదు అని నిశ్చయించాడు. తన కళ్ళ ఎదుట తన చిట్టకల్లి సుహాసినీ చిన్నారచేష్టలు చేస్తూ వుంటే, ఎలా కాదనటం? చిలకవలుకు లతో తనను చిలవటం స్పష్టంగా విన బడుతూ వుండగా, అది కల అని ఎలా అనుకోవటం? రాజు వెంటనే లేచి తెరిచి శోధించి, సుహాసినీని గుండెలకి పొత్తు కుంటూ, "నీరేమిటి కల్లి, ఈ అర్ధరాత్రి వేళ నువ్వు యిక్కడికి ఎలా వచ్చా వమ్మా? ఏరీ, మన దాసీలు ఏరీ? ఏరీ వారమంతా ఎక్కడ? నాకర్లు ఏమైనారు? అంతమందిని విడిచిపెట్టి నిప్పు ఒక్కర్తిపూ ఎలా వచ్చావు, కల్లి! దిగ్రంగా వుండే."

అరిటా, ఒక వంక అశ్వశృంగంబేనా, మరొక వంక చెప్పురాని అత్రంబేనా వందలూ, వేలూ ప్రశ్నల వెంటది ప్రశ్నలు తురిపించాడు.

సుహానిని కొంతసేపటివరకూ బదులు చెప్పలేదు. కాని తండ్రి చెయ్యిపట్టుకొని, మించం మీదినంది క్రిందికి దిగమని సైగ చేసి, తర్వాత ఆ గదిలో వున్న ఒక పెద్ద పటం దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళి, "అదే, ఆ బొమ్మ చూశా?" అని అడిగింది. రాజానీ ఏమీ అర్థం కాలేదు.

"నువ్వు యిక్కడికి ఎలా వచ్చావు, తల్లీ అని అడుగుతుంటే పటం చూపిస్తా పేమిటమ్మా? ఆ పటం నీకు కావాలంటావా? అలాంటిదే కాదు, అంతకన్న

మంచి, మంచి పటాలు ఎన్నో యిస్తాను, నువ్వు యిక్కడికేలా వచ్చావో చూండు చెప్పు, తల్లీ?" అని రాజా మళ్ళీ బ్రతి చూలసాగాడు.

అప్పుడు సుహానిని, "అదే నాన్నా! అదే, ఆ పటంలోందే వచ్చా," అన్నది. పటంలోంచి ఏమిటి, రావటం ఏమిటి అని రాజా కొంతసేపు మథనపడి, చివరకు పటాన్ని తొలగించి చూచాడు. పటాన్ని గోడ నించి తొలగించటం తోట కంటబడిన దృశ్యం చూసి రాజా కొయ్య చారి, అలాగే నిలబడిపోయాడు. ఎందు చేళ్లనంటే, పటం తీసిన చోట గోడలో ఒక పెద్ద చ్చాళం కనిపించింది. రాజా కాసేపటికల్లా తెప్పరిలుకొని, కూతురుని



వెంట బిట్టుకుని, ఆ ద్వారం వెంట
లోపరికిపోయాడు. అలా పోగా పోగా
అది ఒక సొరంగం అని రాజా తెలుసు
కున్నాడు. అందుచేత బిత్తును వదిలిపెం
చక, ఎత్తుకుని జాగ్రత్తగా అడుగులో
అడుగు వేసుకుంటూ పోగాడు.

సొరంగంలో సగం దూరం వెళ్ళేసరికి,
సుహాసినిని పెంచేటటువంటి దాది ఎదురు
వచ్చింది. సుహాసిని గదిలోంచి మాయం
అయ్యేటప్పటికి దాది నిద్రలో పున్నది.
కాని మరుక్షణంలోనే మెలకువ వచ్చి
మాసేసరికి వక్క మీద సుహాసిని లేక
పోవటం, అందుకు తగినట్టు గొడలో
అదివరకు అడ్డం వున్న చోట ద్వారం
కనిపించటం, దాదికి హతలు పుట్టించింది.

దాది పెల్లను వెతుక్కుంటూ తనకు
తెలియకుండానే ఆ సొరంగంలోకి వచ్చే
సింది. పెల్లను వెంట బిట్టుకుని వేస్తున్న
రాజాని చూచేసరికి అమెకు ప్రాణం లేచి
వచ్చింది. ముగ్గురూ కలిసి తీరా సొరంగం
చివరికి వచ్చి చేరుకునేసరికి, అంతకు

ముందు అక్కడ సుహాసిని గదిలోకి దారి
నిచ్చే ద్వారం కనిపించలేదు. రాజా,
దాది కూడా పొదిరిపోయారు. ఒకవేళ
యీ సొరంగంలో దారి తప్పి పచ్చామా
అని అనుమానం కలిగింది వాళ్ళు.

రాజా వెంటనే సుహాసినిని, దాదిని
అక్కడే వుండమని, తమ తిరిగి సొరంగం
చివరిదాకా పోయాడు. ఎంతదూరం
పోయినా ఒక్కటే మార్గం కాని, రెండు
మార్గాలున్నట్టు కనిపించలేదు. సొరంగం
పోయి పోయి మళ్ళీ రాజా గదిలోకి
దారి తీసింది. అందువల్ల రాజా యిప్పుడు
మరీ భయపడసాగాడు. ఏమిచేయటమా
అని అలోచనతో తిరిగి దాది వున్న చోటికి
వచ్చాడు. కాని చిత్రంలో చిత్రం!

ఒక్కక్షణం త్రితం అక్కడ తను వదిలి
వెళ్ళిన దాది, కుమార్తె కూడా మాయ
మయ్యారు. ఇదంతా చూచి రాజాకి
నిచ్చెత్తినట్లయింది. ఏమి పాలుపోక అలా
ఆ సొరంగంలోనే అటూ యిటూ పదారు
చెయ్యసాగాడు. —(అంతా వుంది)





4

[తన ముగ్గురు కుమార్తెలనూ రాబందులు తన్నుకు పోయినవని రాజు అందరికీ చెప్పి, నమ్మించాడు. ఒక రాత్రివేళ అయిన శయనాగారం లోపలికి పెద్ద కుమార్తె సుహానిని పంపింది. రాజు ఆ పిల్లను దాదికి ఒప్పజెప్పి, శయనాగారం వైపుకు వున్న సారంగ మార్గాన్ని పరీక్షించి, తిరిగి వెళ్ళేసరికి సుహానిని, దాది కూడా కనిపించలేదు. తరవాత—]

సారంగ మార్గంలో మరెక్కడైనా రహస్య ద్వారాలున్నవేమో అనుకుంటూ రాజు మరికొంత దూరం వెళ్ళేసరికి, ఒక చోట హఠాత్తుగా ద్వారం ఒకటి కనిపించింది. దాని ముందు దాదీ, సుహానిని కనిపించే సరికి రాజుకు ప్రాణం లేచి వచ్చింది. అతడు ద్వారం గుండా లోపలికి పోయే సరికి, అది సుహానిని పడక గదికి చేర్చింది.

ఈ వింత సారంగాన్ని గురించిన రహస్యం ఏమిటా అని చూడగా, సుహానిని గది గోడలకి చుట్టూ ఎక్కడా సందు లేకుండా పై కప్పు నించి కింద నేలవరకూ అడ్డాలు వున్నై. ఆ అడ్డాలన్నింటిలోకి ఒక అడ్డం చాలా విచిత్రమైంది. నేల మీద ఒక చోట ఒక చిన్న మీట వుంది. దానిని నొక్కితే, ఆ అడ్డం నేలలోకి దిగి పోయి. అక్కడ ఒక దార్వం ఏర్పడు



తుంది. ఆ ద్వారమే సారంగంలోకి దారి తీసింది. గదిలో వున్నట్టుగానే ద్వారం దాటగానే, సారంగం మొదటిలో కూడా ఒక చిన్న మీట వున్నది. అది నొక్కితే అద్దం మామూలుగా పైకి వచ్చి ద్వారం మూసుకుపోతుంది. మళ్ళీ మీట నొక్కితే అద్దం భూమిలోకి దిగిపోయి, ద్వారం కనిపిస్తుంది.

ఐతే, సుహాసినీ రాజు గదికి ఎలా చేరు కున్నది. అనే ప్రశ్న ఒకటుంది. మామూలు ప్రకారంగా దాది, సుహాసినీని తన వక్కలో పడుకో బెట్టుకుని, నిద్ర పోతున్నది. ఒక చాత్రినేళ సుహాసినీకి మెలుకువ వచ్చింది. అపిల్ల ఏమిటోచక

గదిలో అటూ యిటూ తిరుగుతూండగా, అమె కాలు అక్కడ నేల మీద వున్న మీట పైన పడింది. వెంటనే అద్దం భూమిలోకి దిగిపోవటం. అక్కడ ద్వారం తెరుచుకోవటం జరిగింది.

ఈ వింత యాసి సుహాసినీ సారంగంలో ప్రవేశించి నడవగా, అది చివరికి రాజు శయనాగారంలోని పటం వెనుకకు చేర్చింది. చీకటిగా వుండటం చేత, అక్కడివరకే సారంగం వున్నదని, అది దాటి మరొక్క అడుగు వేస్తే, అక్కడ పటం వుందని సుహాసినీకి తెలియలేదు. ఇంకా పోదామని ముందుకు నెట్టుకు పోయేసరికి, పటం సందిచ్చి, ఆ సందు లోంచి నిద్రిస్తున్న రాజు కనిపించాడు అమెకు. తక్షణమే సుహాసినీ, తండ్రి వద్దకు పోవాలనే ఆత్రంతో ఎన్నో శ్రమలు పడి, బ్రహ్మాండమైన ఆ పటాన్ని ఒత్తిగించింది. ఆ తరువాత రాజు ఈ వింత సారంగంలో చిక్కుకొని, దారి తెన్ను తెలియక చాలాసేపు తిరిగాడు.

ఈ విధంగా వింత సారంగం యొక్క రహస్యమార్గం గురించి తెలుసుకున్న తర్వాత రాజుకి ఒక పంక సంతోషమూ, మరో పంక భయమూ కూడా కలిగినై. ఎవళ్ళకంటా పడకుండా, ఎలాగో భయ పడుతూ భయపడుతూ రాజు యీనాటి

వరకూ, తోటలో నించి భూగృహానికి వస్తూ పోతూవున్నాడు. ఇప్పుడు ఈ సారంగ రహస్యం తెలియటం వల్ల, ఆ భయం తీరిపోయింది. ఇష్టం వచ్చినప్పుడల్లా తన గది నించి బ్రహ్మరుద్రులకు తెలియకుండా భూగృహంలోకి వచ్చి, తన పిల్లల్ని చూచుకోవచ్చు. ఈ అదృష్టానికి రాజు ఉప్పొంగిపోయాడు.

కాని, ఇప్పుడు రాజుకి మరొక భయం పట్టుకుంది. తగిన కట్టుబాటు చెయ్యకపోతే, యిప్పటిలాగే ఇక ముందు కూడా సుహాసిని గానీ, మిగతా పిల్లలు గానీ ఈ సారంగం లోనించి తన గది చేరుకోవటం, అక్కడి నించి బైటి ప్రపంచం లోకి రావటం జరగవచ్చు. అంతటితో తన జాగ్రత్త ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయి, పిల్లలు దక్కకుండా పోవచ్చు. అలా జరగకుండా వుండటానికి ఉపాయ మేమిటా అని రాజు అదే పనిగా అలోచించసాగాడు.

రాజుకు చివరికి ఒక ఉపాయం తట్టింది. అది ఏమిటి అంటే — ఇంతకు ముందు తన ముగ్గురు కుమార్తెలకు భూగృహంలో మూడు గదులు విడివిడిగా ఏర్పాటు చేసి, ఒక్కొక్కరిని, ఒక్కొక్క దాది సంరక్షణలో వుంచాడు. కాని ఇక మీదట ఈ మీట వున్న గదిలో ఎవరు సంచరించ



చినా. తను తలచినట్టుగా ప్రమాదాలు కలగవచ్చుననే ఉద్దేశంతో, అగది ఖాళీగా వుంచటానికే రాజు నిశ్చయించాడు. తన ముగ్గురు కుమార్తెలను తక్కిన రెండు గదులలోనే వుంచి కాపాడుకుండమని దాడులను హెచ్చరించాడు. వాళ్ళు అలాగే అన్నారు. అప్పటికి రాజు మనసు కుదుటబడింది.

రాజు కొంతసేపు ముగ్గురు కుమార్తెలతోనూ ముచ్చటలాడి, తర్వాత ఇంతకు ముందు సుహాసిని వుంటున్న అద్దాల గదిలోకి వచ్చాడు. మీట మీద కాలు వేసేసరికి, అద్దం భూమిలోకి దిగిపోయి ద్వారం ఏర్పడింది. ద్వారం గుండా



సారంగంలోకి వచ్చి, తిరిగి అక్కడ వున్న మీట కాలితో నొక్కేసరికి, మళ్ళీ ద్వారం మూసుకున్నది.

ఈ రహస్య మార్గం వున్నట్టు ఎలాగో తనకు తెలియజేసిన దేవుడికి నమస్కరిస్తూ, రాజు సంతోషంగా తిరిగి తన గదిలోకి వచ్చి చేరుకున్నాడు.

ఆనాటి నుంచి రాజు భూగృహంలోకి ఎన్నోసార్లు ధైర్యంగా వెళ్ళి వస్తూ వున్నాడు. క్రమంగా రోజులు గడుస్తున్నై. కాని తండ్రి తమని చూడటానికి వచ్చి నప్పుడల్లా, రాకుమార్తెలు ముగ్గురూ తండ్రి కాళ్ళని చుట్టేసుకుని, "మేము

కూడా నీతో వస్తాం, నాన్నా!" అని జాలిగా అడిగే వాళ్ళు.

రాజుకు తన కుమార్తెలను వెంట తీసుకు వెళ్ళగల ధైర్యంలేదు. అందుకని, "ఇప్పుడు కాదమ్మా, మరొకసారి తీసుకు వెళతాలి," అని సమాధాన పరుస్తూండేవాడు.

క్రమంగా నెలలు దొర్లిపోతున్నై. ముగ్గురు కుమార్తెలూ సురక్షితంగా పెరుగుతున్నందుకు రాజు మురిసిపోతున్నాడు. కాని అక్కడ రాణి, ఒక్కొక్క రోజు గడిచిన కొద్దీ బెంగతో కృంగి కృశించి పోతున్నది. ఏమంటే, పిల్లల్ని వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిన నౌకర్లలో చాలా మంది తెల్లమొగం వేసుకుని తిరిగి వచ్చేశారు. మధ్య మధ్య రాణి, బ్యోతి ముక్కుణ్ణి పిలిపించి, "స్వామీ, పిల్లలు క్రమంగా వున్నట్టేనా?" అని అడుగుతుండేది.

"ఉన్నారమ్మా. పిల్లలే కాదు, వాళ్ళను వెతకబోయిన ఆ వందమంది నౌకర్లు, పిల్లల వెంట వెళ్ళిన దాసీలూ కూడా క్రమంగానే వున్నారు. మీరేమి దిగులు పడకండి. కొద్ది రోజుల్లో అందరూ క్రమంగా తిరిగి వచ్చే సూచనలు జాత కఠలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నై," అని చెబుతూండేవాడు బ్యోతిమ్మడు. అలా చెప్పి

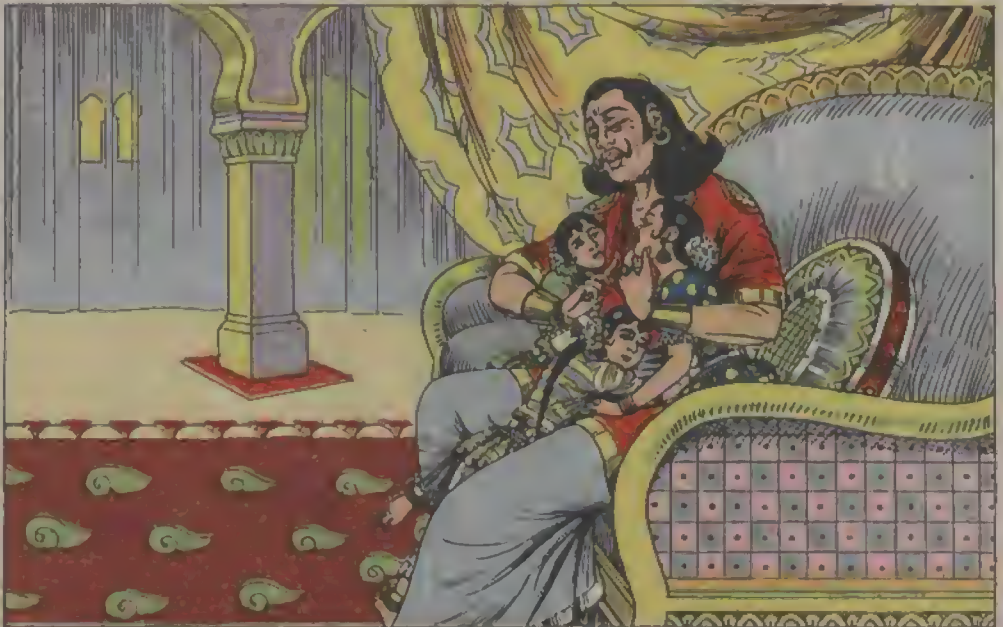
నప్పుడు మనస్సులో తృప్తిపడి, కొద్ది రోజుల వరకూ రాణి మళ్ళి నిశ్చింతగా వుండేది.

ఈ విధంగా మరి రెండు సంవత్సరాలు గడిచినై. భూగృహంలోకి రహస్య సొరంగం ద్వారా రాజు రోజూ వెళ్ళి కుమార్తెలను చూచి వస్తున్నాడు. బిడ్డలు ముగ్గురూ సురక్షితంగానే వున్నారు. కాని రాజు భూగృహంలోకి వెళ్ళి నప్పుడల్లా పిల్లలు తమని బయటికి తీసుకు వెళ్ళమని గోలచేస్తూనే వున్నారు.

“మమ్మల్ని యిక్కడ ఎందుకు వుంచావు, నాన్నా? అమ్మని చూడాలి. అమ్మ దగ్గరికి తీసుకెళ్ళు....” అని ఏడుస్తూ, తండ్రికాళ్ళు చుట్టేసుకునే

వాళ్ళు. వాళ్ళు అలా కన్నీరు కారుస్తూ వుండటం చూచినప్పుడల్లా, రాజు గుండె తరుక్కుపోయేది. “పోనీ ఒక్కసారి తీసుకుపోయి పిల్లిల్ని రాణికి చూపించు దామా?” అని పించేది. కాని అలా చేయటానికి ధైర్యం చాలేది కాదు. “ఏమైనా సరే యీ ఒక్క ఏడాది చలింప కూడదు?” అనుకున్నాడు రాజు. అందు చేతనే పిల్లలు ఎంత ఏడ్చినా, ఏదో విధంగా వాళ్ళని సముదాయించు కొంటూ కాలం వెళ్ళుతోస్తున్నాడు.

ఇలా మరి కొన్నాళ్ళు గడిచింది. మరొక్క నాలుగు రోజులకల్లా పిల్లలకు ఏడేళ్ళు నిండుకై. ఆ నాటికి గండాలు గడిచి వాళ్ళు భూగృహం నించి విడుదల





కావచ్చు. "ఇప్పటి వరకూ, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో పిల్లలకి ఏ విధమైన అపదా రాకుండా భూగృహంలో సురక్షితంగా కాపాడ గలిగానే. ఇకనే ముంది! నాలుగు రోజులు కాస్త జాగ్రత్తగా వుంటే నాలుగెళ్ళూ నిండుతై. జాతకరీత్యా విడ్డలు ప్రమాదం లేకుండా బ్రతికి బయట పడతారు." అను కొన్నాడు, రాజు సంతోషంగా.

యథాప్రకారం రాజు ఒకనాటి ఉదయాన్నే రహస్య మార్గం ద్వారా పిల్లల్ని చూడటానికి వచ్చాడు. విడ్డలు భూగృహంలో వుండవలసిన గదువు అనాటితో తిరిపోతుంది. పిల్లలు తండ్రిని

చూడటం తనే కాళ్ళకి చుట్టేసుకుని, "ఈ వేళ మమ్మల్ని బైటికి తీసుకు వెడితే కాని పిల్లెడు." అని పట్టుబట్టి మారాం చేస్తూ కూచున్నారు.

విడ్డల దుఃఖం చూచి రాజు మనస్సు కరిగిపోయింది. "ఈ మూడు సంవత్సరాలూ ఏ అపదా రాలేదు గదా? ఇంకొక్క ఇరవైనాలుగు గంటలలో ఏమి రాబోతుంది? పైగా, ఇంత మంది పరివారం కాపుదల వుండగా అరాంటిది ఎలా జరుగుతుంది?" అని మనస్సుకు ధైర్యం తెచ్చుకుని, పిల్లలు ముగ్గురనూ వంద మంది నౌకర్లూ, ముగ్గురు దాసీలతో సహా భూగృహంలోంచి తోటలోకి తీసుకు వచ్చాడు. ముగ్గురు పిల్లల్ని దాసీలకి చూస్తూవుండమని వప్పగించి తనూ వాళ్ల దగ్గరే కూచున్నాడు.

పిల్లలకు, వంద మంది నౌకర్లూ చుట్టూతా కాపలా వున్నారు. ఇన్నాళ్ళకు మళ్ళీ బయటి ప్రపంచం చూడగానే పిల్లలు ఎంతో సంతోషంగా గంతులు వేస్తూ తోటలో ఆడుకుంటున్నారు. వాళ్ళ ఆటలు చూచి రాజు ఎంతో మురిసి పోతున్నాడు.

ఇంతలో వున్నట్టుండి ఒక్కసారిగా బ్రహ్మాండమైన సుడిగాలి వచ్చింది. ఆ ప్రదేశ మంతా దుమ్ముతో నిండింది.



అక్కడ వున్నవాళ్ళంతా ఒక్కక్షణం కన్ను మూశారు. మళ్ళీ కళ్ళు తెరిచే సరికి మూడు గద్దలు వచ్చి ముగ్గురు పిల్లల్ని ఎత్తుకుపోవటం మాత్రం కనపడింది వాళ్ళకు. రాజు స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. దాడులు రాజుకి పరిచర్య చేస్తున్నారు. నౌకర్లు వందమంది అ గద్దలు పోయిన నైపుకి పరుగెత్తారు.

రాజుకి స్పృహవచ్చి, "నౌకర్లు ఏరి?" అని అడిగేటప్పటికి, సరిగా అప్పుడే వాళ్ళు ఒకరి వెంట ఒకళ్ళు తెల్ల మొగాలు వేసికొని తిరిగిరావటం జరిగింది. సరిగా మూడు సంవత్సరాల క్రిందట రాజు ఏ కల్పిత వాక్కులు పలికి కపటనాటకం ఆడాడో, అది యీ నాడు అక్షరాలా తన కళ్ళ ఎదుట జరిగే సరికి రాజు తనని తాను తిట్టుకున్నాడు.

"ఈనాడు యిలా యిలా జరగవలసి వున్నది గనుకనే, అనాడు ఏదో దుష్ట గ్రహం నాలో ప్రవేశించి నా చేత అటు

వంటి అశుభవాక్కు పలికింది. అందుకనే, 'నుదుట వ్రాయనిదే నేట పలికించ'దని అంటారు పెద్దలు," అనుకొంటూ రాజు కంటికి మంటా దుఃఖించసాగాడు.

ఇతే విధివిలాసము రాజు మనస్సు ఆ ప్రకారమే జరిగింది. నాడు సంవత్సమైన శక్తి ఏదో ప్రేరేపికా? ఇంకొక్క రాజుకి మనసుయొక్క కట్టువిమి రాబో దిద్దలను తోటలోకి తీసుకు బుద్ధి వుట్టింది. జరగవలసిన ప్రమాద మేమో జరిగింది. తీరా యిప్పుడు చేతులు కాల్చిన తర్వాత అకులు పట్టుకుందా మనుకుంటే ఏమి లాభం?

ఇక యిప్పుడు రాణి దగ్గర ఈ విషయం దాచవలసిన పని ఏముంది? రాజు పరివారంతో సహా మహాలు చేరుకుని, చెప్పలేక చెప్పలేక ఈ వైనం రాణితో చెప్పాడు. ఇంకేమున్నది రాజూ, రాణి కూడా దుఃఖ సముద్రంలో మునిగి పోయారు. —(ఇంకా వుంది)





పాపముల కుమారుడు

5

[దానశేఖరరాజు తన ముగ్గురు కుమార్తెలను, ఈ గృహంలో మూడేళ్ళపాటు తన స్వయంగా వుంచి కాపాడాడు. అంకళ్ళు అరవైనా అంగులల్లో స్రవణం తెలిసిపోతుందనగా, తండ్రినాటి కుమార్తెలను, భూగృహం నుంచి బయటికి తీసుకువచ్చాడు. వెంటనే మూడు గర్భాలు వచ్చి పిల్లల్ని తీస్తుకుపోయిస్తే. రాజు, రాణి దుఃఖపడసాగారు. తరవాత—]

కొంతసేపటికి దానశేఖర మహారాజు యుగాన్ముంచి తేరుకోగలిగాడు. రాణి మూత్రం యీ శరోరవాల్త విసి, అగని మూడోవేళంలో కొయ్యోబారి పోయింది. పిల్లలతోబాటు రాణి కూడా తనకు వక్క కుండా పోతుందేమోనని రాజు చాలా భయపడ్డాడు.

“మూడేండ్లూ మొంది శని నట్టుగానె. ఈ ఒక్కరోజు కూడా పిల్లల్ని ఏలాగో

సమాధాన పరచగలిగితే. ఈ మువ్వరాక పోయివుండును గదా? పాపిష్టివాడిని, అహటి నిబ్బరం లేక, చూస్తూ చూస్తూ చేతులార నా చిట్టి తల్లుల్ని వటులకు వప్పగించుకొన్నాను. నా రాణి కూడా నాకు వక్కవా?” అంటూ రాజు మొత్తు కొన్నాడు. అక్కడ ఒకక్క ముఖానా శత్రు వాటు పేస్తే నెత్తురుచుక్క లేదు. గంటలు గడిచినా రాణికి తిరిగి స్పృహరాక



పోయేసరికి, ఆమె బ్రతికే ఎత్తులేదని అందరూ విరాళవెంపారు.

మరికొద్ది సేపటికల్లా ఆస్థానవైద్యుడు అక్కడికి వచ్చాడు. రకరకాల ఓషధులు యిచ్చి, ఎలాగైతే నేం చివరకు రాణికి స్పృహ తెచ్చించాడు. తిరిగి అందరి ముఖాలలో కలుమాత్రం అనందం తోణికి వలాడింది. కానీ ఆ సంతోషం ఆశ్చర్యే సేపు విలవలేదు. రాణికి స్పృహ అయితే వచ్చింది కాని, ఈసారి తగిలిన బెట్టుతో, ఆమె మతి పూర్తిగా చలించిపోయింది - "ఏరీ, నా చిట్టి తల్లులు? ఎక్కడ దాచారో తెప్పండి?" అంటూ పిచ్చి పిచ్చిగా మాట్లాడిపోగింది.

"ఇంకా, నీ దగ్గర నేను మర్నం పెడతానా? నా మాట నమ్ము. పిల్లల్ని ఎక్కడా దాచలేదు. గద్దలు తన్నుకు పోయినై. నా మాట నమ్మకం లేకపోతే, అదుగో, సేవకులందరూ పున్నారు. వాళ్ళని అడిగి చూడు," అని ఏసంగా అవ్పారు రాజు.

కాని, ఏమి చెప్పినా రాణి అర్థం చేసి కోగల స్థితిలో లేదు. "మీరంతా ఒకటే, మీతో నాకేం వని? నా పిల్లల్ని వెతికి నేనే తచ్చుకుంటాను. నన్ను పోని ప్పండి!" అంటూ ఆమె మంచం మీది నుంచి లేచిపోబోయింది.

గోరుచుట్టు పైన రోగటి పోటన్నట్టు, ఈ శ్రోత్ర అవాంతరం చూచి రాజుకి ఏమీ పాలు పోయింది కాదు. "ఆమె మనస్సు కుదుట జరచలేరా?" అన్నట్టు ఎంతో జాతిగలిపేటట్టు చూశాడు ఆస్థాన వైద్యుడి వంక.

ఆస్థాన వైద్యుడు బాగా జలోపించి వెంటనే ఒక ఔషధం యిచ్చాడు. ఆ ఔషధాదుతో రాణి నేరు పెదవటం మానివేసి, ఒక నిలా ప్రతిమలా వుండి పోయింది.

తరవాత ఆస్థాన వైద్యుడు రాజుని ప్రక్కకు పిలిచి, "రాజా! ఇప్పుడు అమ్మాజీవారికి శరీరబాధ ఏమీ లేదు.

చిక్కు యావత్తూ మానసిక సంజంభ మైనదే. ఇందుకుగాను మనం చేయ వలసినదల్లా, చిరంజీవులను పట్టి తెచ్చి; ఆమె ఎదట పెట్టడం, ఎంత త్వరలో మనం ఈ పని చేయగలిగితే, అంత వచ్చిన రాణి వాడు తెరుకొంటాడు. కనుక, ఇతర చింతలు మాని, ముందు ఎలా వినా మన ముద్దు బిడ్డలను వెతికి పట్టి, అమ్మాజీవారి ఎదట పెట్టటానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ ఒక్క పనిలో తాము చేయగలిగిన దంతా చేయించండి. రాణి వారి అదృగాన్ని గురించి నేను మాడు కొంటాను," అని ధైర్యం చెప్పాడు.

"అలాగే చేదాం. ఇందును గురించి, యిప్పుడే చాటింపు వేయిస్తా. మీరు మాత్రం 'రాణిని కనిపెట్టి వుండండి.'" అని మళ్ళీ వేడుకొన్నాడు రాజు.

ఆ ప్రకారం రాజు తన యావత్తు సెబ్బందినీ, మరి ఒకసారి దేశం నలు మూలలకూ పంపించాడు. బిడ్డల బాద తెలుసుకు వచ్చిన వారికి తన రాజ్యం యిస్తానని కూడా చాటింపించాడు.

వారాలూ, నెలలూ గడిచినై. కాని, పిల్లల్ని వెతకటోయిన సెబ్బందిలో ఒక్కరూ తిరిగి రాలేదు. చాటింపు వెని ఒక్క సమర్థుడు కూడా ముందుకు



రాలేదు. ఇదంతా చూడగా రాజుకి మతి వలించేలాగ కనుపించింది. అక్కడ చూడబోతే రాణి పరిస్థితిలో కూడా మార్పు ఏమీ కానరాలేదు.

ఒకనాటి తెల్లవారగట్ట, రాజు మూడో అంతస్తు పైన పచాడు చేస్తున్నాడు. అ మనక వెలుగులో దూరాన, మూడు స్వరూపాలు తన మహిళలు వైపు వస్తుం దటం కనిపించింది. వాళ్ళు ముగ్గురు పిల్లలు. సమానమైన ఎత్తు, బాహు కలిగి, అల్లంత దూరాన వున్నా ముగ్గురూ ఒకే అచ్చులో పోసినట్టున్నారు.

వాళ్ళు తన కుమార్తెలే అయి వుంటా రనుకుని రాజు ఎంతో ఆశతో గజగబ దిగి



వచ్చి, వాళ్ళ వైపు పరుగెత్తాడు. తీరా దగ్గరకు వెళ్ళేసరికి, ఆ ముగ్గురూ మగ పిల్లలని తేలింది. అయినా వాళ్ళ ముగ్గురిలో వుండే ఒకే విధమైన పాలిక చూచి రాజుకి మనసులో ఒక చిత్రమైన అనుమానం కలిగింది.

“ఒకవేళ నా కుమార్తెలే, ఆ దుష్ట గ్రహాల మాయవల్ల, ఇలా మగపిల్లలుగా మారిపోయి వుండరు గదా!” అనుకుని అయిన కదలామొదలక నిలిచింది, వాళ్ళ వంక వరీక్షగా చూడసాగాడు.

అశబ్దం, ఏరాశతో కలు కివానికి రక రకాలుగా మారుతున్న రాజు ముఖానికి చాలామంది గమనిస్తూ, ఆ ముగ్గురు పిల్లలలో

ఒకడు అయిన తేని విస్తుపోయి చూడ సాగాడు. ఎవరికి రాజు వుండబట్టలేక, “మీ రెవరు, నాయనా? మీదేవారు? ఇలా ఎందుకు వచ్చారు?” అని వేగిర పాటులో ప్రశ్నల వెంబడి ప్రశ్నలు అడిగాడు.

తమని ప్రశ్నిస్తున్నది రాజు వుంటాడన, ఆ కుర్రవాళ్ళు గ్రహించలేకపోయారు. ఎందువల్ల నంటే, ఒంటికి సరియైన దుస్తులా లేవు. పైగా అయిన ముఖంలో కళాకాంతి లేదు. కావటానికి రాజు అయినా, ఆ సమీపాన రాజు ఒక సామాన్య మానవుని లాగానే వున్నాడు. “ఎవరైనప్పు టికి, అడిగిన ప్రశ్నకి బవాలు చెప్పారీ శివా! అందుకని కుర్రవాళ్ళు, “ఇక్కడికి దక్షిణాన వుండే భద్రపురి మా ఊరు. మీ రాజావాడి చాటింపు వీని యిక్కడికి వచ్చాం.” అన్నారు.

“ఒహో! అలాగనా, అయితే పదండి. నాకూ అక్కడ వని వుంది. ఐమ్మల్ని రాజుగారి దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళగలను.” అంటూ రాజు వాళ్ళని వెంట బెట్టుకుని మహాలు చేరుకున్నాడు.

తర్వాత అయిన వాళ్ళ ముగ్గురిని కుర్చీలలో కూర్చోబెట్టి, తాను తన సరిహద్దనం అజరికరించాడు. “అబ్బాయిలూ! మీకు రాజుతో వని వున్నదన్నారు కదూ?”

అంటూ ప్రక్క నున్న కిరీటాన్ని తలపైకి ధరించాడు.

ఇది చూచి ఆ కుర్రవాళ్ళలో ఒకతను, "అగ! తమరేనా రాజా వారు?" అని అశ్వర్యపోయి లేచి నమస్కరించాడు. వెంటనే మిగతా యిద్దరూ కూడా లేచి నిలబడి నమస్కరించారు.

"బైదు, నాయనా! మీరు చూడ వచ్చిన ఆ దురదృష్టవూ రాజును, నేనే! నన్ను గుర్తించలేక పోవటంతో మీ తప్పు లేదు. నా పరిస్థితి అలా వున్నది. దానికేం గాని, మీ చరిత్ర చెప్పండి ముందు," అని అత్రంతో ఆడిగాడు రాజు.

రాజు అడిగిన దానికి, మొదటగా ఆయనకు నమస్కరించిన కుర్రవాడు, "మహా

రాజా! మేము భద్రపురిలో నివసించే ఒక పేదరాలి కుమార్తె. నా పేరు వెలుగు; ఇతని పేరు చీకటి; అతని పేరు సంధ్య!" అని తక్కిన ఇద్దరి వైపు చూపాడు.

రాజుకి అశ్వర్యంతో పాటు సవ్యవచ్చింది. అయితే, "ఏమిటి, మీ పేర్లు సంధ్యా, చీకటి, వెలుగునా? చిత్రంగా వున్నయ్యో! ఇటువంటి పేర్లు పెట్టుకో దానికి ఏమైనా కారణముందా?" అని ఆడిగాడు.

అందుకు వెలుగు యిలా చెప్పాడు: "అయ్యా, మేము ముగ్గురం మా తల్లి కడుపున, ఒకే రోజున కొద్ది గంటల తేడాలో పుట్టాము. ఇతను సంధ్యవేళ





పుట్టాడు. ఆ తరువాత అతను బర్దలాత్రి వేళ పుట్టాడు. ఆ తరువాత నెమి సూర్యోదయమిప్పుడు పుట్టాడు. ముగ్గురం ఒకే అచ్చులో పోసివట్టు పుంచటం చూచి, మా తల్లి మాకు ఏమి పేర్లు పెట్టితే బాగుండునా అని ఎంతో ఆలోచించిందట. చివరికి మేము పుట్టిన వేళకు తగినట్టుగా, మా పేర్లు యిలా సంధ్య అని, చీకటి అని, వెలుగు అని పెట్టిందట."

"భేష్, బాగా వుంది! అయితే మీరు ముగ్గురూ కవలలన్నమాట. ఎంత చిత్రం! నా చిట్ట తల్లులూ కవలలే. కవలల్ని పట్టానొకటి. కవలలు పెతుకరావటం చూడగా, వైద నిర్ణయంగా వున్నదే."

అంటూ రాజు ఆ కుర్రవాళ్ళని తన దగ్గర కూర్చో పెట్టుకుని, "అయితే, మీరు యిలా బయలుదేరినట్లు, మీ అమ్మగారికి తెలుసునా?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు వెలుగు పేరు గల కుర్రవాడు యిలా బహువిచ్చాడు: "తెలియకేం? మా తల్లికి చెప్పకుండా మేము ఏవనీ చెయ్యము. ఆమె యిష్టపడిన మీదకు, మేము యిలా బయలుదేరి పచ్చాము. పోతే, ఇంటి వద్ద వృద్ధురాలైన మా తల్లిని పదిలి మేము ముగ్గురమూ పట్టేస్తే ఎలాగ అని మీరడగవచ్చు. దానికి కారణం వున్నది. మేము పుట్టిన వేళా విశేషమేమో కానీ, సంధ్యవేళ పుట్టినతను ఎక్కువ వెలుగుగానీ, చీకటిగానీ చూడలేదు. సూర్యాస్తమయం అయిన వగ్గరనుంచి, దాదాపు బాగా చీకటి పడేటంత వరకు మాత్రమే యితను నిర్భయంగా నందరిందగలడు. ఇతని చూపు అంతవరకే, ఈబొప్పునగానీ, అస్తినగానీ అతను పూర్తిగా అంధుడి క్రిందనే లెక్క."

"ఇక, చీకటి అన్న పేరుగల అతని విషయం వివరించి, అతను వెలుతురనెడి ఏ మాత్రమూ సహజమే. అందువల్ల చీకటి రాత్రులు ఇతనికి అనుకూలం. చీకటి నా సంగతి: నాకు పూర్తి వెలుగు

కావాలి. బాగా తెల్లవారితేగాని బయటికి
 రాలేను. తిరిగి సూర్యాస్తమయం అయే
 వేళకే ఇల్లు చేరుకోవాలి. మాయాచింత
 స్వభావాలను ఆధారం చేసికొనే యిర్మయ
 మేము ముగ్గురం యిక్కడికి రావటానికి
 సాహసించి గలిగాము. తరవాత—
 రాకొమార్తెలను వెతికి తీసుకు రావటం
 అనేది. అంత తేలికైన పని కాదని మాకు
 తెలుసు. ఈ పని సాధించటం మా
 ముగ్గురిలో, ఏ ఒక్కరి వల్లా కాదని
 తెలుసు. ఎతే, రోజూ ఇరవైనాలుగంటల
 లోనూ, ముప్రొద్దులా ముగ్గురమూ ఎటు
 పంటి పనినైనా చక్కబెట్టటానికి సమర్థుల
 మయి వుండటం చేత, ఇప్పుడు యీ
 అన్వేషణ కా ర్యము లో పాల్గొనాలను

కుంటున్నాము. ముగ్గురమూ కష్టపడి
 రోజూ ఒక్కొక్క వేళలో, ఒక్కొక్కప్పుడు
 మా పనులు మేము చేసికొన్నట్టుయితే,
 మాకు అసాధ్యమనేది వుండనే వుండదు.
 ఏ కార్యమైనా తప్పక జయించుకు
 రాగలము. ఈ కారణం చేతనే మా తల్లిని
 ఒంటిపాటుగా వధలి, ఇప్పుడు ముగ్గు
 రమూ కలిసి బయ్యచైర పలపి వచ్చింది."

అందుకు రాజా, "నీవు చెప్పినది
 చాలా బాగుంది. మీ తల్లిని గురించి మీకు
 ఏ విధమైన చింతా అక్కరలేదు.
 ఇప్పుడే ఆమెను రప్పించుకొను. మాతో
 పాటు మహిళలో వుంటారు." అన్నాడు.

"మా కడే పదివేలు." అన్నారు
 కుర్రవాళ్ళు ముగ్గురూ ఏక కంఠంతో.



ఉన్నపాటుగా రాజు తన సేవకుల్ని
దండవ్వనికి పంపి. ఆ కుర్రవాళ్ళు తల్లిని
రప్పించారు. రాజు చూపిన ఈ ఔదా-
త్యానికి, ఆమె కూడా ఎంతో మురిసి
పోయింది.

రాజు ఆ ప్రియదాసితో, "అమ్మా!
కుర్రవాళ్ళు వల్ల మీ వంశచరిత్ర తెలుసు
కున్నాను. ఇలాటి ధైర్య సాహసాలుగల
కవల బిడ్డలను కన్న నీవు భయపడలేదు.
తల్లీ!" అంటూ ఆమె వల్ల తనకు గల
చిత్తి విశ్వాసాలను వెల్లడించాడు.

ఆమె అనుమతి పొంది, రాజు కుర్ర
వాళ్ళ పెద్దు కిట్టిగా మార్చి, సంధ్యా
కుమారుడు, నిశీధుడు, ఉదయసుధు
అని పిలిపబోయాడు. కుర్రవాళ్ళూ, తల్లీ
కూడా యిందుకు ఎంతో సంతోషించారు.

మరునాడే, కుర్రవాళ్ళకి ఒకబోరక
మైన కత్తులూ, కబార్లూ యిచ్చి, వాళ్ళకు
తలకొక గుర్రాన్ని ఏర్పాటు చేయబాని
కని. రానుకలమహారాజు వాళ్ళను ఆశ్వ
శాలకు తీసుకువెళ్ళాడు.

ఆ కుర్రవాళ్ళ పెద్దకు తగినట్లు రాజు,
ఉదయసుధికి సూర్యకాంతిలా భగదగ
మెరిసే తెల్లటి గుర్రాన్ని, నిశీధుడికి సగ
నిగలాడే నల్లటి గుర్రాన్ని, సంధ్యాకుమా-
రుడికి ఎర్రని గుర్రాన్ని యిచ్చాడు.

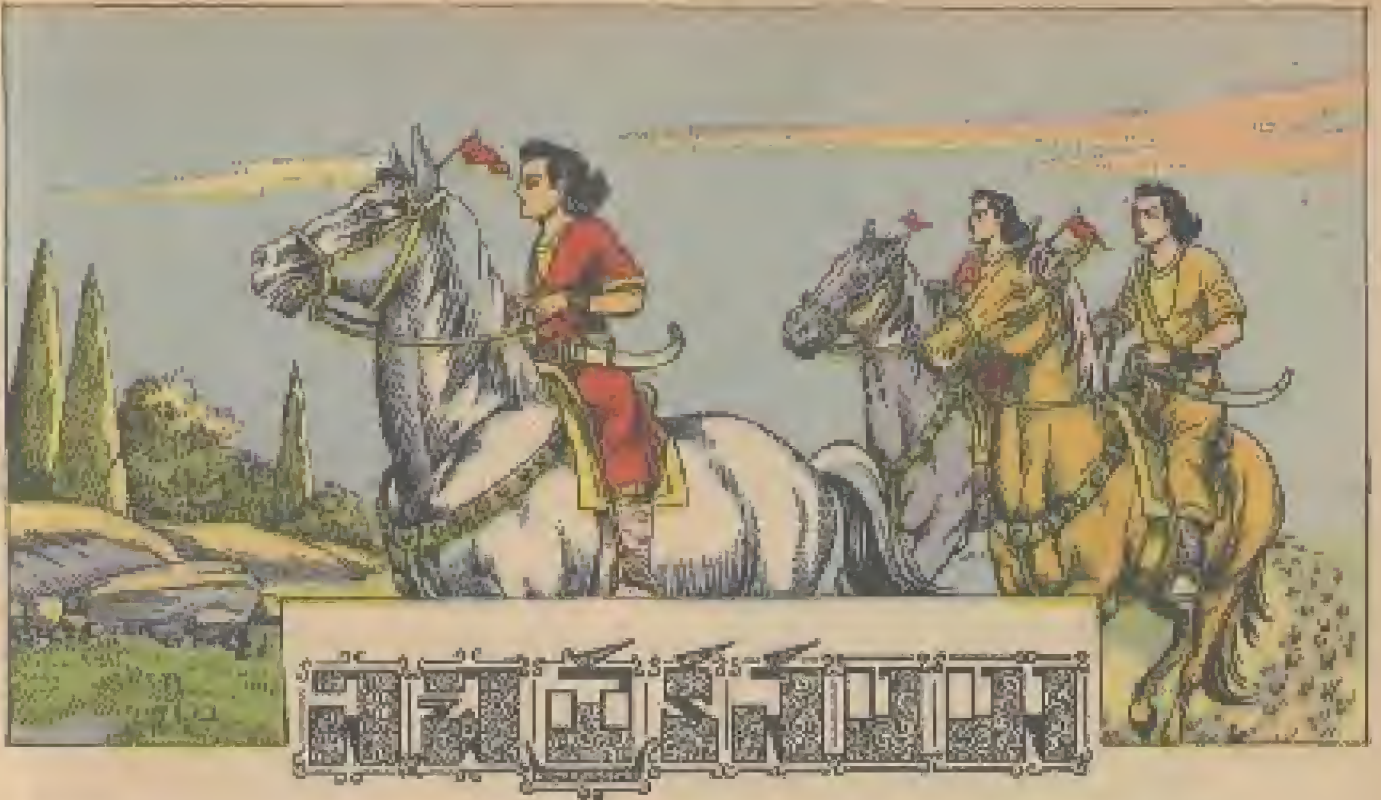
ఒక సుముహూర్తాన తెల్లగుర్రం మైన
ఉదయసుధూ, నల్లగుర్రం మైన నిశీ-
ధుడూ, ఎర్రగుర్రం మైన సంధ్యాకుమా-
రుడూ—సుహాసినీ, మేఘామయీ, సుకేశినీ
అను వెతుక్కుంటూ బయలుదేరారు.

వాళ్ళు బయలుదేరే ముందు రాజు,
మూడు నల్ల కెందాలు తెచ్చి, మూడు
గుర్రాలకూ ముందు భాగాన కట్టాడు.
"నా చిట్ట తల్లుల్ని తీసుకుని ఏ క్షణాన
మీరు తిరిగి వస్తారో, ఆ క్షణాన ఏటిని
నీకే పారెయ్యండేం. మరిచిపోక." అని
హెచ్చరిక చేశాడు.

ఆ తరువాత తమ తల్లీ, రాజు ముని
సారా దీవింపగా, కుర్రవాళ్ళు ముగ్గురూ
షాయువేగంతో సాగిపోయారు.

— (ఇంకావుంది)





6

[కవలలు ముగ్గురినీ పట్టులు ఎత్తుకుపోయిన తరవాత, రాజు వాళ్ళను తెచ్చిన వారికి రాజ్యం యిస్తానని బాటంపు వేయించాడు. అది విన్న భద్రపురి వాసులైన ముగ్గురు కవలసోదరులు ఉదయసుడు, నిశిధుడు, సంధ్యాకుమారుడు అనేవాళ్ళు, రాజుగారి దగ్గరకు వచ్చి, అయిన యిచ్చిన గుర్రాల మీద, విచ్చితకవలలను వెతకేందుకు బయలుదేరారు. తరవాత—]

తెల్లగుర్రం పైన ఉదయసుడు ముందు పోతున్నాడు. పట్టివగలు కావటం వల్ల ఉదయసుడికి బాధ లేదు. కాని, సంధ్యా, నిశిధుల సంగతేమిటి? వాళ్ళకు కళ్ళు పుండి కూడా గ్రుడ్డివాళ్ళ కిందనే లెక్క కదా! అందుచేత దారి తెలియకపోయినా, ముందు పోతున్న ఉదయసుడి గుర్రపు డెక్కల చప్పుడు అనవాయిగా పెట్టుకుని, అతని వెంటనే పోతూవున్నారు.

క్రమంగా సూర్యుడు పడమటికి క్రుంగ తొచ్చాడు. "నా పని అయిపోయింది. ఇక సువ్వు దారి చూపు, సంధ్యా," అన్నాడు ఉదయసుడు. ఆ మాట ప్రకారం ముందు సంధ్య దారి తీయగా, అతని వెనక నిశిధుడు, ఆ వెనక ఉదయసుడు వెళుతున్నారు.

అలా పోయిపోయి బాగా చీకటిపడే వేళకు, వాళ్ళు ఒక పెద్ద అరణ్యం చేరు



కున్నారు. చీకటి పడటం వల్ల యిక ఉదయమయింది. సంధ్యా యిక విశ్రాంతి తీసుకోవలసిన వాళ్ళు. కాని, ఆర్థశాస్త్రి వేళ ఆ నట్టడివిలో, ఎక్కడ విశ్రాంతి తీసుకోవటం? అప్పుడు నిశీధుడు వాళ్ళని ఒక చెట్టు పైన కూర్చోబెట్టి, "మీరు యిక్కడే వుండండి. నేను పోయి యీ రాత్రికి మీరు తల దాచుకునేందుకు వీలైన చోటు ఎక్కడైనా వుండేమో చూచి వస్తాను." అని వాళ్ళ గుర్రాల్ని, ఆ చెట్టుకే కట్టివేసి తన సల్లగుర్రం పైన బయలు దేరాడు.

నిశీధుడు చాలా దూరం పోయి చిన రకు, ఆ అరణ్యం మధ్యలో ఒక పాడు

బడ్డ ఇంటి పద్దకు చేరుకున్నాడు. వాకిలి దగ్గరికి వెళ్ళి, తలుపుతట్టి చూచాడు. అవాబులేదు. కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి జొంగి చూచాడు; లోపల అరికిడి ఏమీలేదు. ధైర్యం చేసి తలుపు తెరుచుకుని, ఇంట్లో ప్రవేశించాడు. ఏ మూల చూచినా, నార ఏమీ కుప్పలే. అంతకు తప్ప ఆ ఇంట్లో విచిత్రమేమీ లేదు. ఇంటి యజమాని ఎవరో చూద్దామని, శాంతపేపు అక్కడే వేచి వున్నాడు.

నిశీధుడు అలా చాలాసేపు చూచినా, ఎవరూ రాకపోయేసరికి, అది ఏదో పాడు బడిన ఇల్లు అయి వుంటుందనుకున్నాడు. తనకూ, తన సోదరులకూ ఇది తల దాచుకోవడానికి తగిన స్థలిమైనది నిశ్చయించుకొని, తిరిగి సల్లగుర్రం పైన బయలుదేరి, ఉదయమయింది. సంధ్యా వున్న చెట్టు వైపుకిపోగాడు.

నిశీధుడు అక్కడ సోదరులను కూర్చోబెట్టి పచ్చెసిన మరుక్షణమందే ఉదయమయింది. సంధ్యా ఎక్కిన చెట్టు గిండు, ఏదో అరికిడి అయింది. పురుగు పుట్టా వుండే అడవి కదా. అటువంటి దేదైనా అయివుంటుందనుకుని వాళ్ళు ఆశ్రంతో నిశీధుడి కోసం ఎదురుచూస్తూ వున్నారు.

ఉన్నట్టేవుండి ఉదయమయి తన సోదరులను చూస్తూ తడిమి చూచుకొని,

“సంధ్యా! ఏదో నారపిచు లాగా తగులు తోంది. ఏమిటో నడుముకి.” అని బోయాడు.

ఉదయమండి నేటినుంచి, ఈ మాటలు పూర్తిగా వచ్చాయో లేదో, సంధ్య కూడా, “అవును. నా నడుముకి అలాగే తగులు తోంది. నివు చెప్పినట్టు ఏదో నారపిచు లాగానే కనబడుతూ వుంది. ఏమై వుంటుంది చెప్పా?” అని అలోచించ సాగాడు.

ఇలా వాళ్ళు అలోచిస్తూ వుండగానే, వాళ్ళ నడుముకుట్టా ఏదో తాడు లిగించి లాగబడుతున్నట్టు యిద్దరూ గ్రహించారు. చేతులతో చుట్టూ తడిమి చూచారు. ఎక్కడా మనిషి అలికిడి కనిపించలేదు.

ఇంతలో, “మహామహా వాళ్ళకే, నేను కనిపించలేదు. మీకా కనిపించేది?” అనేమాటలు వినిపించినై.

ఎస్వితైలే యీ మాటలు వినిపించి సయ్యా, అప్పుడు తమని ఏదో దెయ్యమా, భూతమో యిలా కాటితో బిగించివుంటుందని, ఉదయమదూ, సంధ్యా తెలుసు కున్నారు. కాని, ఏమి చెయ్యాలో తోచింది కాదు. “నేనుయానికి మా నిశీధుడు లేక పొరయ్యాడు గాని, ఉంటే నీ అంతు కనుక్కొనివుంటుము. ఇప్పటికైనా మించి పోయింది లేదులే. మా అన్నయ్య





మరొక కొంటె పని కూడా చేసిపోయాడు. చెట్టుకి కట్టి వున్న రెండు గుర్రాల పైవా ఏదో భస్మం చల్లాడు. అలా చల్లటంతోనే, ఆవి రెండూ మాయమైపోయాయి.

మరి కొంత సేపటికల్లా నిశీదుడు చెట్టు వద్దకు వచ్చి చూచేసరికి ఏమున్నదీ — చెట్టు పైన తన సోదరులూ లేరు, చెట్టు క్రింద వాళ్ళ గుర్రాలూ లేవు. అతనికి ఏమీ తోచింది కాదు. ఒకవేళ తను రావటం అలశ్యం అయిందని చెప్పి, వాళ్ళు తనని వెతుక్కుంటూ మరో వారిని చెళ్ళారేమో సనుకుని, సోదరు అను వెతుక్కుంటూ, తన నల్లగుర్రం పైన తిరుగుముఖం పట్టాడు.

అలా వెతుక్కుంటూ నిశీదుడు, అమహాదణ్ణ మంత్రబా కలియతిరిగాడు. కాని, ఎక్కడా వాళ్ళ అనవాలు చిక్కిందే కాదు. అప్పటికి రాత్రి కూడా చాలా భాగం గడిచిపోయింది. మరో రెండు గంటలలో తెల్లవారబోతుంది. తీరా తెల్ల వారింది అంటే తను ఒక్క అడుగైనా ముందుకు వెయ్యలేడు. అందుచేత ఆఖరు ప్రయత్నంగా, మరొక్కసారి అడవి అంతా గాలించాడు. లాభం లేక పోయింది.

నిశీదుడికి చెవరకు ఒక అలోచన తట్టింది; “ఒకవేళ వాళ్ళు నేను చూచి

యీసాటికి బయల్దేరి వస్తూవుంటాడు. వారు వచ్చేలోగా మర్యాదగా, మమ్మల్ని పదిలిపోతావా సరేసరి, లేదా యారోజునే నిన్ను యమలోకానికి పంపించినేస్తాడు,” అని బెదిరించి చూచారు.

కాని, ఆ వచ్చినవాడు సామాన్యుడా? “టన్! మీ బెదిరింపులు నా దగ్గరనా? మీ అన్నయ్యలాటి వాళ్ళు ఒకరుకాదు, వందమంది వచ్చినా, నన్నేమీ చెయ్య లేరు. అయినా మీ అన్నయ్య వచ్చేవరకూ నేను యిక్కడ వుండబోయాను గనకనా?” అంటూ ఆ వచ్చినవాడు, వాళ్ళని తన గడ్డం చివర కట్టి చరచరా సాగి పోయాడు. పోతూపోతూ ఆ వచ్చినవాడు,

వచ్చిన, ఆ బంటికి వెళ్లారేమో!" అనుకున్నాతతమ, ఈ ఆలోచన మృరించగానే, గిరుక్కున మళ్ళీ, తిరుగా అపాదుబడిన యింటికి వచ్చి చేరుకున్నాడు. తన సోదరులు గుర్రాలను బైట కట్టివేసి పుంటారు కదా అని తలచాడు. నిశేధుడు, కాని, అలా ఏమి కనిపించక పోయేసరికి, నిరాశ చెందవలసి వచ్చింది. అయినా చూద్దామని చెప్పి తలుపు తోసుకుని ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు. ఎంత వింత! ఒక లావుపాటి నార క్రాబితో కట్టబడి ఉదయసుడూ, సెంధ్య అ గది మూల నిద్రిస్తూవున్నారు. పైగా, వాళ్ళకి దగ్గరలోనే నేల మీద వెత్తురు చుక్కలు కనువిస్తున్నాయి. అంతకంటే పెరారం - ఉదయ

నుడి చెయ్యి ఒకటి మాయమైపోయింది. పోనీ అంటే, నరికి వేసిన గుర్తయినా లేదు.

అదంతా చూచి నిశేధుడికి మతి పోయినట్టనిపించింది. కొంతసేపటికి స్థిమితం తెచ్చుకొని, సోదరులను తట్టి లేపాడు. నిశేధుణ్ణి చూడగానే వాళ్ళకి ప్రాణం లేచి వచ్చింది. "తమ్ముడూ! ఆ దుర్మార్గుణ్ణి తప్పించుకుని ఎలా పచ్చావురా? మళ్ళీ మనం కలుసుకుంటామని అశపడనే లేదు మేము," అంటూ నిశేధుణ్ణి కొగలించుకుని కన్నీరు కార్పారు సోదరులిద్దరూ.

"మీకు వచ్చిన భయంలేదు. విచారించకండి. ఇక్కడి కెలా పచ్చారు మీరు? ఈ కళ్లుమిటి? అన్నయ్యా, నీ చెయ్యి





మయింది? ఈ నెత్తురు చుక్కలేమిటి?" అని ప్రశ్నలు తురిపించాడు నిశీధుడు.

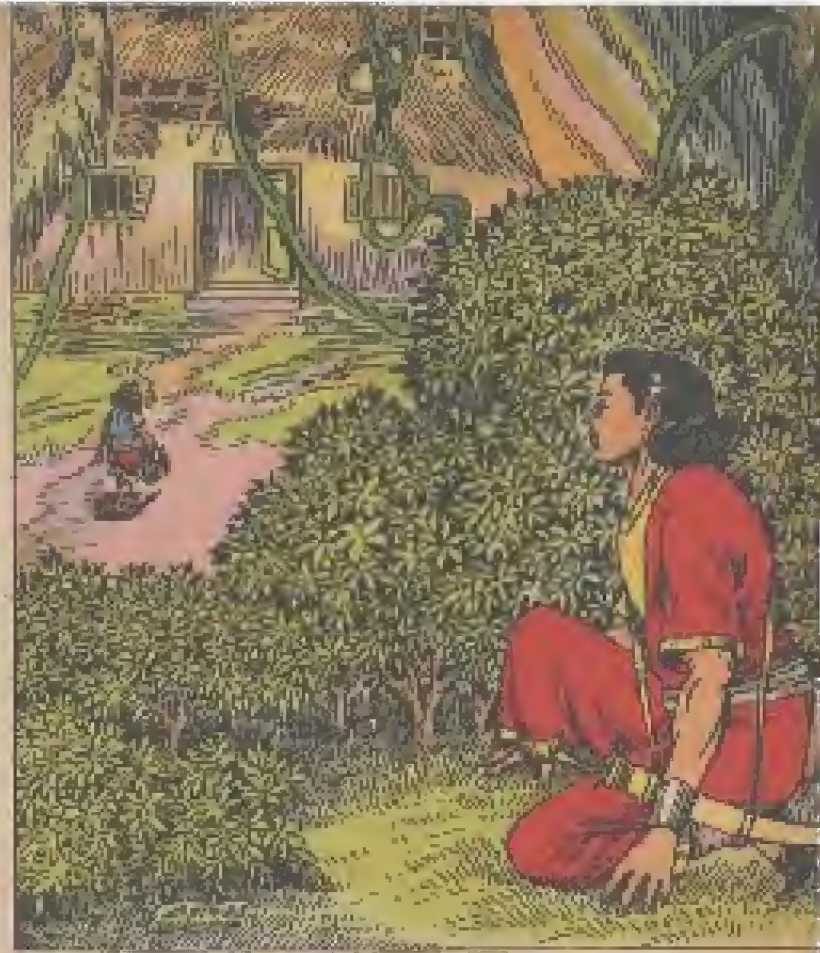
"ఇదంతా మన దురదృష్టం, తమ్ముడా!" అని ఉదయసుడు యిలా చెప్పసాగాడు: "నేవు మమ్మల్ని వదిలి వెళ్ళిన కాసేపటికల్లా, మమ్మల్ని ఎవడో తాటితో కట్టి తెచ్చి, ఈ ఇంట్లో పడేశాడు. ఆ దుర్మార్గుడు ఎవడో. మమ్మల్ని ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నాడో మేము చీకటిలో తెలుసుకో లేకపోయాం. ఎప్పుడు తెల్లవారు తుందా అనేదే మా ఆరాటం. ఇప్పుడిప్పుడే తెల్లవారబోతున్నది కనుక, నేను కొంచెం చూడగలిగాను. మమ్మల్ని యిక్కడికి కట్టి తెచ్చినవాడు ఒక విచిత్రమైన మనిషి.

వాడిని చూస్తే మాకు సహ్య పట్టింది, కోపమూ వచ్చింది. భూమికి సరిగా జానెడంటే జానెడెత్తునే వున్నాడు. కాని చిత్రమేమిటంటే వాడికి వంద జానెలు పొడుగు గల గడ్డం వుంది. ఆ గడ్డాన్నే మా నడుముకు చుట్టి, తాడులాగా పేనాడు. ఇప్పటివరకు వాడూ మా ప్రక్కనే వదుకుని వున్నాడు. ఇప్పుడే లేచి ఎక్కడికో పోయినట్టుంది. వాడు లేచేసరికి యిక్కడ నేల మీద నీ పాదాల గుర్తులు కనిపించినై, అవి కంట పడగానే అగ్గిరగులుస్తూ, 'ఓహో, మీ పెద్దన్న యిక్కడికి వచ్చి వెళ్ళినట్టున్నాడే? సరే వుండండి. వాడిని కూడా పట్టి తెస్తాను.' అంటూ గభీమని లేచబోయాడు. ఆ తొందరలో వాడు మమ్మల్ని తన గడ్డానికి కట్టుకున్న సంగతే మరిచిపోయినట్టుంది! నాకు వళ్ళుమంది వాడి గడ్డం పట్టుకు పికిసరికి, నాలుగు పీచులు కుదుళ్ళ కంటా పూడి వచ్చి, బొలబొలా రక్తం కారింది. వాడు కళ్ళవెంట చింతనిప్పులు కక్కుతూ, 'బేరా, ఎంత పొగరు నీకు? ఇంకా నయంలే, గడ్డమంతా ఊడ రాగేశావు కావు,' అంటూ కసిరాడు.

"తరవాత వాడు కోపంతో ఊగిపోతూ, 'ఈ గడ్డమే నాకు పంచపాత్రాలు అయి వుంది. ఇందులో ఒక్క వెంట్రుక చాలిం

దండు. ఒక ప్రాణం ఎగిరిపోయిందన్న మాటే కదా. ఇప్పుడు పాగరుబోతు, నాలుగు పాడుగుపాటి కేశములు పీకి వేశాడే. అవి మళ్ళా యీ జన్మలో మొలిచే అస్కారనూ లేదు. ఎలా అహోరించేది?' అని గణుగుకుంటూ, 'అరేయ్, ని నేరానికి ఇదే తగిన శిక్ష. అనుభవించు!' అంటూ జీమలోంచి ఎదో అంబనం తీసి, నా భుజానికి పూశాడు. అంతే. ఆ మరుక్షణమే నా చెయ్యి మాయమైపోయింది. ఈ పని చేసిన తర్వాత వాడు తన గడ్డాన్ని మమ్మల్ని కట్టుకున్నంతవరకు కత్తిరించుకుని, సులువుగా బేరగలిగాడు. కాని చిత్ర మేమిటంటే, ఆ పాడుగు గడ్డం మళ్ళీ ఎప్పటిలాగానే తయారై వుంది," అని చెప్పి ముగించాడు. ఇదంతా విని నిశీధుడు చాలా అశ్చర్యపోయాడు.

ఇంతలోనే బాగా తెల్లవారింది. అప్పుడు ఉదయమిది, "సరే ఇంక అలశ్యం చెయ్యటం దేనికి? వాడు నీకొసం తిరిగి తిరిగి వేసారి, ఈ పాటికి మళ్ళీ యిటు వస్తూంది వుండాలి. తెల్లవారింది కనుక, నిశీధా, యిక నీవల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదుకదా? అందుచేత నా బదులు నిన్ను సంధ్యలో కలిపి కట్టివేస్తాను. ఒక చెయ్యి మాత్రమే పైకి కనిపించేట్టు జాగ్రత్తగా



కూర్చుని వుండు. తర్వాత సంగతి చూచుకొందాం," అన్నాడు.

సరేనంటే నరేనమకున్నాయ ముగ్గురూ. వెంటనే నిశీధుడు వాళ్ళ కట్టు విప్పాడు. ఉదయమిదు లేచి నిశీధుణ్ణి సంధ్యలో పాటు కట్టి వేశాడు. బైటవున్న నిశీధుడి నల్లగుర్రాన్ని అక్కడ దగ్గర్లో ఒకగుహలో కట్టేసి, తను మాత్రం ఇంటికి దగ్గర్లోనే, ఒక పొదమాటున నక్కి వున్నాడు.

సర్రిగా మధ్యాహ్నం ఆయేవేళకు, ఆ బొరెడు గడ్డపు బానెడు మిసిసి, "కానివ్వు, ఎక్కడికి పోతాడు? ఇవాళ కాకపోతే రేపు. అంతే కదా? అహహ, అహహ!" అంటూ విరగబడి నవ్వుతూ.

ఉదయసుడు దాగివున్న పొడ వక్కనించే పోయాడు.

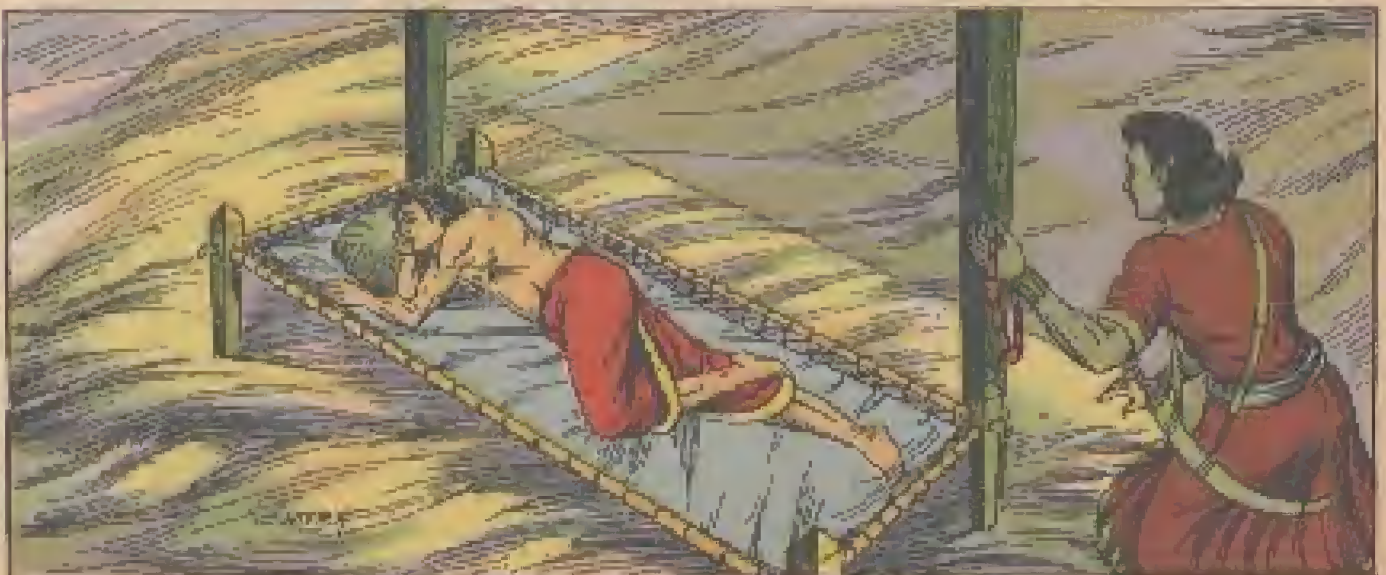
వాడిని ఇంట్లోకి పోనిచ్చి, ఉదయసుడు మెల్లగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ ఒక కిటికీ దగ్గరచేరి, ఇంటిలోపలికి తొంగి చూచాడు. అప్పుడు ఒక చిత్రమైన విషయం ఉదయసుడి కంటబడింది. ఆ బారెడు, గడ్డపు జానెడుమనిషి జేబు నుంచి ఏదో మందు తీసి, నిశీధుడి పైన, సంధ్యమైన చల్లాడు. వెంటనే వాళ్ళు అనవలైనా లేకుండా మాయమైపోయారు. ఆ తర్వాత వాడు, తన మెడలో వున్న ఒక దండ తీసి, అక్కడ ఒక వంకెకు తగిలించాడు. దండ తీసి వేశాడో లేదో వాడు మామూలు మనిషి అయిపోయాడు. ఆ గడ్డమూ లేదు, ఏమీ లేదు.

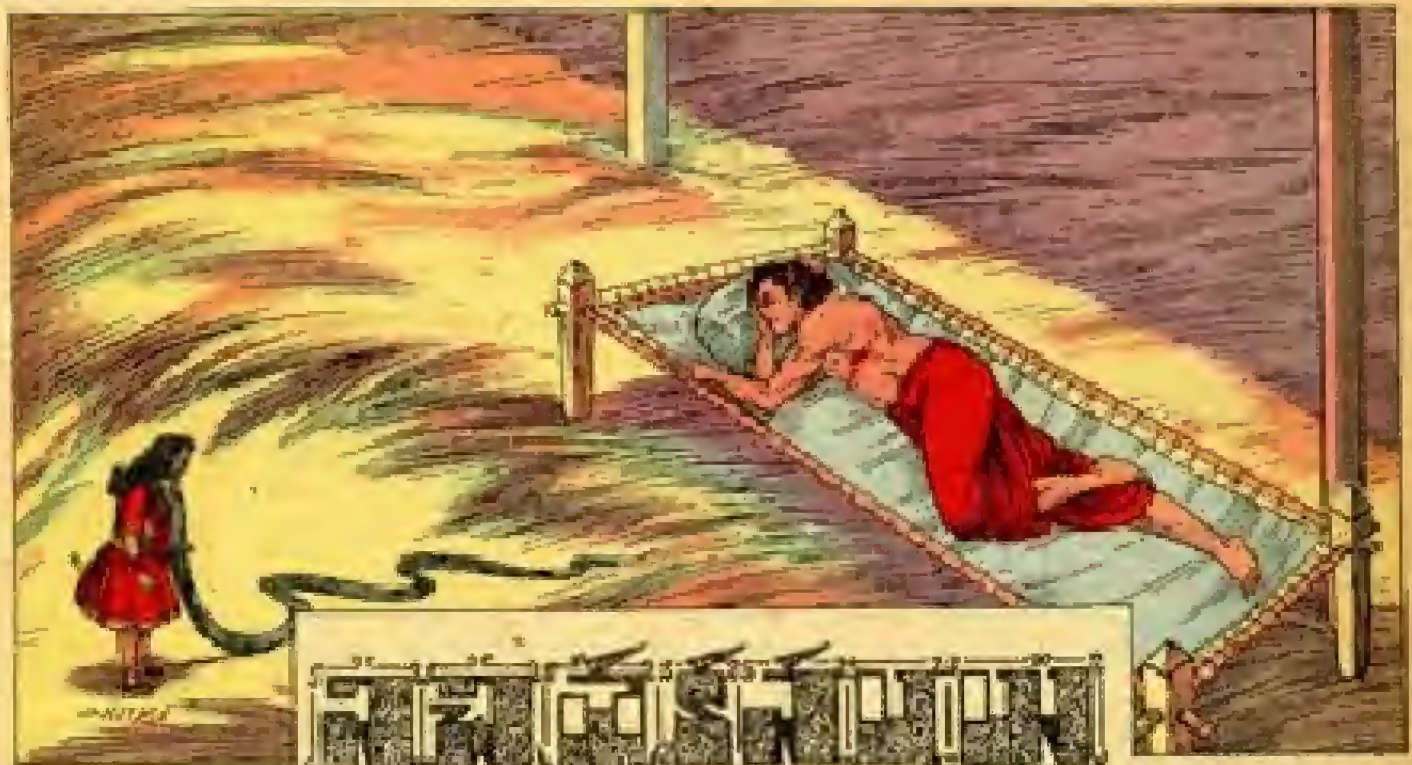
ఇదంతా ఉదయసుడు కిటికీలో నించి కనిపెడుతూనే వున్నాడు. మెడలో వున్న దండ తీసి వేసి, వాడు గుర్రుపెట్టి నిశ్ర పోయాడు. అదే అదను చూచి ఉదయ సుడు మెల్లగా ఇంట్లో ప్రవేశించి,

ఆ దండ కాస్తా కాజేసి తెచ్చి, తన మెడలో వేసుకున్నాడు. ఇంకేముంది, ఉదయసుడు వెంటనే బారెడు గడ్డపు జానెడు మనిషిగా మారి పోయాడు. ఈ వింత మార్పు చూచి ఉదయసుడికి నవ్వు వచ్చింది. "ఓహో, ఇదా నీ కిటుకు!" అనుకున్నాడు మనసులో.

ఉదయసుడు తన చొక్కాకు గల జేబులన్నీ తదిమి చూసుకున్నాడు. ఒక జేబులో ఏదో తెల్లటి భస్మం వుంది. చెట్టు క్రింద గుర్రాల్ని, ఇంట్లో మనుషుల్ని గెడ్డం వాడు మాయం చేసింది. ఈ భస్మం తోట, రెండో జేబులో ఒక ఎర్రని అంజ నపు డబ్బీ వుంది. ఉదయసుడి చెయ్యి పోగెట్టింది, ఈ అంజనం రాచే. మూడో జేబులో అలాటిదే మరొక పచ్చని అంజ నపు డబ్బీ, ఒక పెద్ద తువ్వాలూ, ఇంకా మరి ఏదో నల్లని భస్మమూ వున్నై. ఐతే, వాటిలో ఏది ఎందుకు ఉపయోగిస్తుందో ఉదయసుడికి బోధపడలేదు.

—(ఇంకా వుంది)





గర్భవస్త్రాంతరంగము

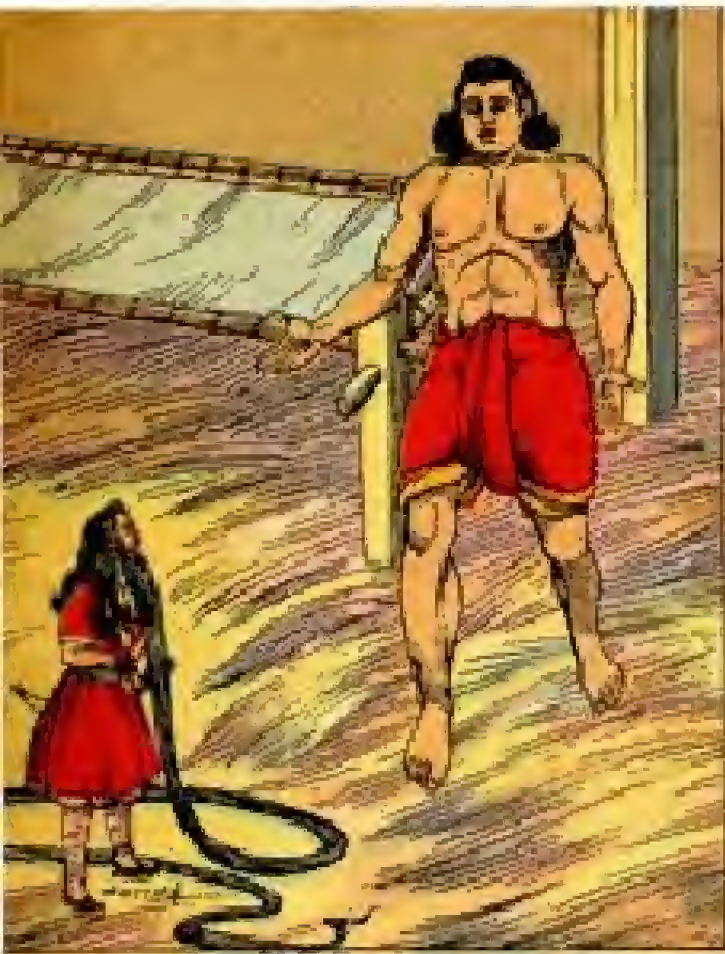
7

[రాత్రివేళ అరణ్యంలో ఒక చెట్టు మీద ఉదయసుదూ, సంధ్యా సిద్ధహృదా వృందగా, వాళ్ళు వారెరు గర్భవస్త్రాంతరంగము మనిషి ఒకడు, బంధీలుగా పట్టుకుని, తన అరటికి తినుకు పోయారు. నిశీధుడు తన సోదరులను వెతుక్కుంటూ పోయి, గర్భవస్త్రాంతరంగము మనిషిని దండ రహస్యస్థి, అతడు వాటి దస్థిల కిటుకునూ కొంతవరకు తెలుసుకున్నాడు. తరవాత—]

సంధ్యకూ, నిశీధుడికి వగటివేళ ఏమీ కనిపించదు గదా? దానికితోడు అప్పుడు గర్భవస్త్రాంతరంగము, వాళ్ళిద్దర్నీ ఏదో భస్మం చల్లి మాయం చేశాడాయో! ఆ మాయవల్ల ఉదయసుదు వారెరు మనిషిగా మారి పోవటమూ, మించంపై పడుకొని వున్న గర్భం వాడు మామూలు మనిషి కావటమూ, వాళ్ళు తెలుసుకోలేక పోయారు. గర్భం వాడు ఏ కిణాన లేస్తాడో, లేచి

యింకేమి ప్రమాదం తెచ్చి పెడతాడో అని బెజారె తైపోయారు. సైగా, తమ సోదరు డేమయ్యాడో అని బెంగ!

గర్భం వాడి కిటుకు తనకు తెలిసి పోవటమేగాక, వాడిని మోసం చేసి, తను కూడా వాడిలా మారిపోయాను గదా అని ఉదయసుదు సంతోషించాడు. ఈ సంతోషంలో ఉదయసుదు తన సోదరుల సంగతి మరిచిపోయాడు. అప్పుడు ఉద



యనుచు చుట్టి అంతా తన జీబులలో
పున్న కప్పాలపైనే వుండి. ఈ కప్పాలూ,
అంజనాలూ ఎందుకు ఉపయోగపడ
తయ్యా అని అలోచిస్తూ వుండగా, యాదా
లాపంగా సోదరుల సంగతి గుర్తుకు
వచ్చింది. చూచాడు, ఏరీ వాళ్ళు?

ఉదయనుడికి ఏమీ పాలుపోయింది
కాదు. ఏమీ చెయ్యటానికి తోచక అలాగే
పచ్చాల్లు చేస్తుండగా, మెలకువ వచ్చి
గడ్డపువాడు లేచాడు. ఎదుట అచ్చగా
తన స్వయావంతనే, ఒక చెయ్యి లేని
ఉదయనుడు కనిపించేసరికి, గడ్డపు
వాడికి అంతా అర్థం అయిపోయింది,
తన బంధారం బయటపడిందే అని లోలో

వల మండిపోతున్నా, పైకి మాత్రం
కొంచెం కూడా కోపం కనబరచలేదు.

వాడు నెమ్మదిగా ఉదయనుడి వైపుకి
సరిచి వస్తూ, "మీ రెవరో అసాధ్యుల
లాగా వున్నారే! ఇంతకాలానికి నా రహస్యం
కనిపెట్టగలిగిన సమర్థులను చూడగల
గటం నిజంగా నా అద్భుతమే అని భావిస్తు
న్నాను. ఐతే, దీనివల్ల మీకు కలగ
బోయే లాభం ఏమీలేదు. మీరు యిక్క
డికి వచ్చిన పని ఏమిటో చెప్పితే నేను
క్షణంలో నెరవేరుస్తాను. నే నుండగా
మీరు శ్రమపడట మెందుకు?" అని
అంటూ, ఉదయనుడి మెడలో వున్న
దండ కోసం అనేక విధాల ప్రాధేయపడి
అడిగాడు.

అంత తేలికగా బోపి పడేవాడా ఉద
యనుడు! "మొందు నా సోదరులను
ఎక్కడ చాచావే చెప్పు, తరువాత సంగతి
అలోచిద్దాం," అన్నాడు.

"ఎక్కడా చాచలేదు. ఇక్కడే
వున్నారు. అదుగో, నీ చొక్కా ఎడమ
జీబులో వున్న దబ్బీలోని నల్లని టన్నుం
అక్కడ చల్లు." అంటూ గతించాడు.
వాళ్ళని మాయంచేసిన బోటు చూపిం
చాడు. అలాగే ఉదయనుడు నల్ల టన్నుం
చల్లె సరికి, ఒక్క సారిగా నిశీధుడూ,
సంభ్యా ప్రత్యక్షమయ్యారు.

తర్వాత ఉదయమయింది. "నలే, నా సోదరులు కనిపించారు. నా చెయ్యి తిరిగి వచ్చేమార్గం కూడా చెప్పి." అన్నాడు గడ్డపాటితో.

"దీనికి మందు నీదగ్గరేవుంది. చూడు, నీ కుడిజేబులో వచ్చని అంజనపు డబ్బీ వుంది. అది తీసి మొండిచేతికి రాయి." అన్నాడు గడ్డపాటి.

ఉదయమయింది అలాగే చేసినరీతి, తిరిగి మామూలు చెయ్యి వచ్చేసింది.

ఇప్పుడు ఉదయమయింది తన జేబులో వున్న తెల్ల బట్టమూ, ఎర్ర అంజనమూ ఎందుకు ఉపయోగపడతయో తెలుసుకో వాలని తొందరకలిగింది. గడ్డపాటికి అవి చూపుతూ, "ఇవి దేనికి?" అని అడిగాడు.

గడ్డపాటి సవ్వతూ, "ఈ మాత్రం గ్రహించలేవా? నీ సోదరులను మాయం చేసింది. ఈ తెల్లని బట్టంతోనే, నీ చెయ్యి మాయం చేసింది. ఆ ఎర్రని అంజనంతో, అంటూ మర్కాలన్నీ దాచకుండా బయట పెట్టాడు.

"మరేతే యీ తువ్వలు దేనికి?" అని ప్రశ్నించాడు ఉదయమయింది.

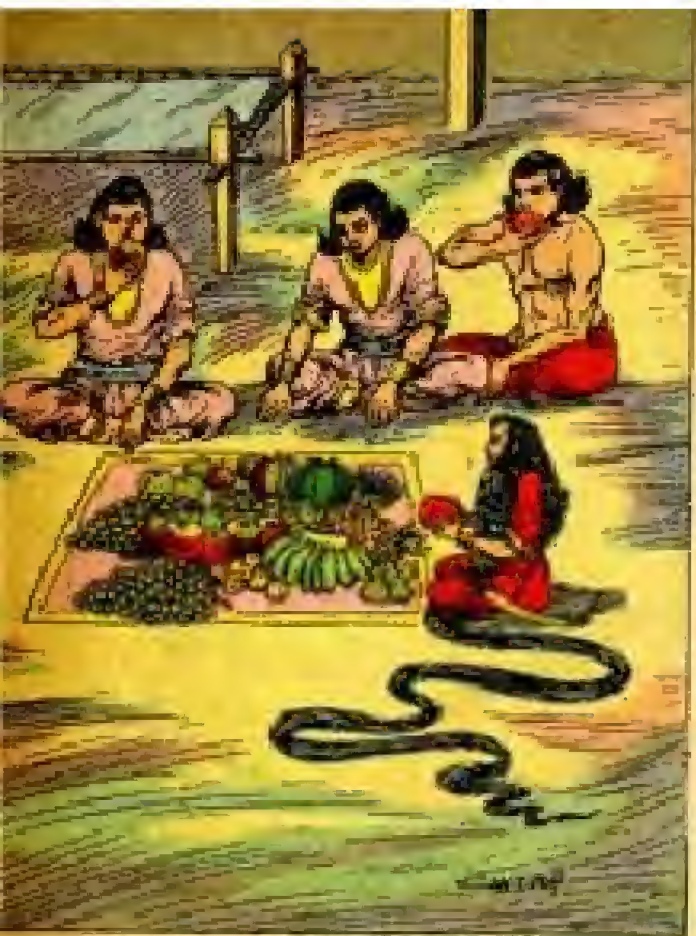
"దానివల్ల రెండు ఉపయోగాలు వున్నాయి. మీరు కోరుకున్న అపారం ఏదైనా సరే మనసులో తలుచుకుని తువ్వలు



పరిచారంటే, వెంటనే అది తయారవు తుంది. ఏ విధమైన వ్యాధి నయనా యిది నయం చేస్తుంది కూడా." అని చెప్పాడు గడ్డపాటి.

"అయితే, మా కంటి మాపులలో దేదాలు మారిపోయేట్టు చేయగలదా. యీ తువ్వలు?" అని మళ్ళీ అడిగాడు ఉదయమయింది.

"చూపు లేమిటి, దేదా లేమిటి?" అని గడ్డపాటి అశ్చర్యంతో అడిగినరీతి, ఉదయమయి తను చీకటిలో చూడలేక పోవటం, అలాగే తన సోదరులు వాళ్లకు అనుకూలం కానివేళలలో చూడలేక పోవటం వివరంగా చెప్పాడు.



అంతా విన్న తరువాత గడ్డపువాడు,
"ఓహో, యిదా సంగతి? మీ ముగ్గురికి
మామీలాలు చూపు వచ్చేమార్గం తెలుసా
గాని, ముందు నా దండ నాకు యిచ్చే
మరి," అన్నారు.

కాని, ఉదయనుడికి తెలుసు,
ఏమాత్రం ఏమిరివున్నా గడ్డపువాడు
తమిని ప్రాణాలతో పదలడని. అందు
వల్ల యుక్తిగా యిలా చెప్పాడు: "తాతా!
మాకు చూపు వచ్చేమార్గం చెప్పు. ఇది
ఒక్కటి మాకు మిగిలివున్న కోరిక.
ఇక్కడికి వడమటి దిక్కుగా వదిమెళ్ళ
దూరంలో ఒక గుహ వుంది. నీ దండ
ఆ గుహలో వుంది, మా దారిన మేము

వెళ్ళిపోతాము. నీవు ఇక్కడికి వచ్చి
దానిని తీసుకుపోవచ్చు."

ఆ దండ తనకు ఆ యు పువట్ట యి
వుంది కనుక, గడ్డపువాడు యీ ఏర్పా
టుకు ఒప్పుకొనక తప్పిందికాదు.

ఇంతలో సోదరుడూ, సంతాన లేని
వచ్చి, "అన్నయ్యా! ఏది జవానికి
పది మనం యింతవరకూ కడుపులు
కాల్చుకునే వున్నాం. ఇది ఆకలివేస్తోంది.
ఏదీ ఆ తువ్వలు మహత్తు ఎంతవరకు
నిజమో చూద్దాం!" అన్నారు.

నిజానికి యీ మాట ఉదయనుడికి
తెచ్చనేలేదు. ఎవ్వరైతే సోదరులు యీ
మాట అన్నారో, ఉదయనుడు తకరకాల
ఫలాలపెర్లా తలుచుకుని, తువ్వలు
వరిచాడు. మేరుక్షిణాన తువ్వలు నిండా
నవనవలాడుతూ తకరకాల పళ్ళు నిండి
కనుపండువు చేసినై. ఉదయనుడు కొన్ని
తీసుకున్నాడు. కాని ఎన్నితీసినా
తువ్వలు మీది పళ్ళు తరగనే లేదు.
అందుచేత, దుష్టులైనప్పటికీ గడ్డపువాడికి
కూడా కొన్ని పళ్ళు పెట్టాడు.

కడుపు నిండాక ఉదయనుడు
తువ్వలు మడిచి జేబులో వుంచుకుని,
"మరి ఇక మా చూపులు సరి అయ్యే
మార్గం చెప్పు. చూపులు వస్తే మా దారిన
మేము పోతాం," అన్నారు.

అందుకు గడ్డవువాడు, "ని దగ్గర వున్న ఎర్ర అంజనం ఉండ చెయ్యి. ఆ ఉండని యీ నారపిచులో యుట్టి ముట్టించు. దాని లోంచి బ్రహ్మాండమైన పొగ వస్తుంది. మీరు ముగ్గురూ ఈ తువ్వలు తలపైనే కప్పుకొని, ఆ పొగ మీ కళ్ళకి తగిలేట్టు చూడాలి. ఒక్క అయిదు నిమిషాలు అలా ఉన్నట్టే, మీకు మామూలు చూపు వచ్చేస్తుంది." అని చెప్పారు.

అలాగే ఉదయసుడు ఎర్ర అంజనం ఉండచేసి, ఆ ఉండను నారపిచులో కట్టాడు. కాని నివ్వ ఎక్కడి నుంచి తేవటం?

ఉదయసుడు ఏమి చెయ్యటమో అని అలోచిస్తుండగా, గడ్డవువాడు రెండు చెకుముకిరాళ్ళు తెచ్చి, నిప్పుచేసి అందించాడు. నారపిచులో వున్న ఆ ఉండ అంటుకోగానే బ్రహ్మాండమైన పొగ లేచింది. ఉదయసుడు తన పొదరులను కూడా తీసుకుని, ముగ్గురూ ఆ పొగలో కూచుని, తలలపైనే తువ్వలు కప్పుకున్నారు.

అయిదు నిమిషాల తరవాత ముగ్గురూ పొగలో నుంచి బయటికి వచ్చారు. ఒక్కొక్కళ్ళ కళ్ళ వెంటిది నీరు కాలువలా ప్రవహించి, కొంతసేపటికల్లా కంట తడి అరిపోయింది.



కాని, అశ్చర్యమేమిటంటే, తమకు మామూలు చూపు వస్తుందని యింతా చేస్తే, గడ్డవువాడు చెప్పినట్లు చెయ్యటం వల్ల చూపు రాకపోవటమే గాక, ఇప్పుడు కనుగ్రుడ్లై మాయమైపోయినై.

ఉదయసుడు ఉగ్రుడైనాడు: "ఏమిరా, దుర్మార్గుడా! అదేనా నివ్వ మాకు చూపులు తెప్పించటం?" అంటూ ఉరమసాగాడు.

అందుకు గడ్డవువాడు, "కొండర వడకు, బాబూ! మిమ్మల్ని మోసమే చెయ్యాలనుకుంటే, ఈ రహస్యాలన్నీ చెప్పేవాడినా? అసలు వని ముగియండే, అలా నేకలు చేస్తావెందుకు? ఇప్పుడు కనుగ్రుడ్లు కూడా లేవు కదా? ని దగ్గర



వున్న ఆ పిచ్చి అంజనం రెప్పల పైన రాచుకొని చూడు," అన్నాడు.

అలాగే ఉడయసుడు ఆ అంజనం కంటి రెప్పల పైన రాచుకునే సరికి మామూలుగా కళ్ళు వచ్చేసినై. వెంటనే సోదరుల కళ్ళకి కూడా రాచాడు. వాళ్ళకి వచ్చేసినై. తాను గడ్డంవాడి పైన అనవసరంగా కోపవడ్డండుకు ఉడయసుడు పిగ్గు పడ్డాడు. రాత్రివేళల తప్ప చూపు కనిపించని నిశీధుడూ, సంధ్యవేళ తప్ప చూపు కనిపించని పంథ్యా కూడా, ఇప్పుడు చక్కగా చూడగలుగుతున్నారు. ఇందుకు వాళ్ళు ఎంతో ఉప్పొంగి పోయారు.

ఆ కర్వాక వాళ్ళు తమ గుర్రాల్ని తెచ్చుకుందామని చెప్పి బయలుదేరారు. మొదట ముగ్గురూ అడవిలోకి వచ్చి, అంతకు ముందు గుర్రాల్ని కట్టేసిన చెట్టు దగ్గరికి చేరుకున్నారు. ఉడయసుడు తన దగ్గర వున్న నల్ల భస్మం అక్కడ చల్లేసరికి, యథాప్రకారం గుర్రాలు రెండూ ప్రత్యక్షమైనై. వాటిని తీసుకుని వాళ్ళు గుహలో దాచిన నల్ల గుర్రం కోపం వెళ్ళి, దాన్ని కూడా తీసుకుని గడ్డంవాడి ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు.

అప్పుడు గడ్డంవాడు, "మీ కోరికలన్నీ నెరవేరినట్టే కదా? ఇక మీ దారిన మీరు వెళ్ళండి. వాగ్దానం ప్రకారం నా దండ మాత్రం ఆ గుహలో వదిలి వెళ్ళండి. మాట తప్పితే మాత్రం...." అని యింకా ఏమో చెప్పబోతుండగా, నిశీధుడు అడ్డు తగిలి, "సరేకాని, అసలంతకూ నీ వెపరపు? దారినపోయే అమాయకులను, ఎందుకిలా నిర్బంధిస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

అందుకు గడ్డంవాడు, "ఆ సంగతి నేను చెప్పకూడదు. అది గొప్ప రహస్యం. అది వెల్లడించినట్టయితే, నేను తల పగిలి చస్తాను. కనుక క్షమించండి," అన్నాడు.

సోదరులు ముగ్గురూ అక్క మాటగా, వానిపైన సానుభూతి కనబరిచి,

ఈ రహస్యం గురించి అడగకుండా వదిలివారు. తర్వాత వాళ్ళు తమ తమ గుర్రాల మీద బయలుదేరి పోసాగారు. పోతూ పోతూ ఉదయమేడు. గడ్డపై వాడితో. "మరొక్క కొరిక వున్నది. నీ దండ అయితే నీకు యిస్తాము కాని, ఈ అంజనాలూ, భస్మాలూ, తువ్వాలూ మాకు యివ్వాలి సుమా." అన్నాడు.

ఇందుకు కూడా గడ్డపైవాడు ఒప్పుకోక తప్పింది కాదు. తర్వాత తెల్ల గుర్రం మీద ఉదయమేడు. నల్ల గుర్రం మీద వెళియేడు. ఎర్ర గుర్రం మీద సంధ్యా బయలుదేరాడు.

వాళ్ళు అలా పోయి పోయి చివరకు గడ్డపైవాడికి గుర్తు చెప్పిన గుహ చేరు

కున్నారు. మాట యిచ్చిన ప్రకారం ఉదయమేడు తన మెడలో దండ తీసి, ఆ గుహలో పెట్టాడు. ఎప్పుడైతే దండ మెళ్ళోనించి తీసివేశాడో, అప్పుడు ఉదయమేడికి మామూలు రూపం వచ్చేసింది. ఆ తర్వాత వాళ్ళు ఉలిగి తన గుర్రాల మీద సాగిపోయారు.

కొంతదూరం పోగా వాళ్ళు ఒక కిశా రణ్యంలో ప్రవేశించారు. అప్పటికే చీకటి పడుతున్నది. రాత్రి పూట ఆ అరణ్యంలో ఎక్కడ తల వాచుకోవటం? ఏమి చెయ్యటమా అని వాళ్ళు ఆలోచిస్తూండగా, మూడు సింహాలు తమ వైపు గర్జించు కుంటున్నా దాసాగినై. వెళియేడికి, సంధ్యకూ ఏమి తోచింది కాదు గాని, యుక్తివరుడైన



ఉదయసుడు తన దగ్గర వున్న తెల్ల భస్మం తీసి, విశిరుడి మీదా, సంధ్య మీదా, వాళ్ళ గుర్రాల మీదా చల్లాడు. వెంటనే వాళ్ళు మాయమయారు. తన గుర్రం పైనా, తన పైనా కూడా చల్లి కున్నాడు. తనూ మాయమయ్యాడు !

వాళ్ళు మాయం కావటమూ, ఆ మూడు సింహాలూ ఉరుగులెత్తుతూ అక్కడికి చేరటమూ ఒక్కమాటే జరిగింది. వెందు టోజనం దొరికింది కదా అని ఎంతో ఆశతో వచ్చిన ఆ సింహాలకి పాపం నిరాశ అయి పోయింది. కొంతసేపు అక్కడే తర్వాది, నాటి వారిన అవిపోయినై.

కాని, సింహాలు వెళ్ళి పోయినా మామూలు రూపంతో రాత్రివేళ, ఆ మహా రణ్యంలో సంచరించటం ప్రమాదకర మని తలచి, తెల్లవారే వరకూ అదృశ్య రూపంతోనే వుండి పోయారు అన్నా దమ్ములు.

తెల్లవారింది, ఉదయసుడు తన వడ్డ పున్న నల్లభస్మం, తన పైనా, తన గుర్రం

పైనా, సోదరులపైనా, వాళ్ళ గుర్రాల పైనా చల్లేసరికి, మళ్ళీ మామూలు రూపాలు వచ్చేసినై.

ఇప్పుడు వాళ్ళు ముగ్గురూ గుర్రాల పైన వాయువేగాన స్వారి చేయగలుగు తున్నారు. గడ్డంవాడి దయపల్ల అందరికీ సరియైన చూపు వచ్చింది కనక, ఎవరు ముందూ, ఎవరు వెనకా అన్న బాధ లేదు. కొంత దూరాన వారికి ఒక నిర్మా నుష్కమైన ప్రదేశంలో, ఒక భవనం కనిపించింది.

"ఆ భవనం నివరు ముందు చేరుకో గలమో చూద్దాం!" అంటూ సోదరులు ముగ్గురూ తమ తమ గుర్రాల్ని బోరుగా అదలించారు.

ఉదయసుడి గుర్రం శరవేగంతో పోతున్నది. అతనికి కొంచెం వెనుకలో సంధ్య, విశిరుడు సమానవేగంతో వస్తు న్నారు. కాని, చిత్రం! ముందు పోతున్న ఉదయసుడు రెప్పపాటులో 'మాయ మయ్యాడు. —(ఇంకా వుంది)





8

[విద్విత్తకవలలను వెతకి తెచ్చేందుకు బయలుదేరిన కవలసోదరులు, అరణ్యంలో ఒక గడ్డం వాడికి దొరికిపోయి, చివరకు వాణ్ణి ఒడించి, వాడి నుంచి అపూర్వ శక్తులు గల భస్మాలు, అంబనాలు సేసుకున్నారు. ముగ్గురూ కొంతదూరం అరణ్యంలో ప్రయాణించిన తరువాత, ముందుపోతున్న ఉదయనుడు పాశాత్తుగా మాయమయ్యాడు. తరువాత—]

ఉదయనుడు కనిపించకుండా పోగానే సంధ్యా, నిశీధులు తమ గుర్రాలను లాగి పట్టి, వేగం తగ్గించి, వెళ్తుందిగానే ముందుకు సాగారు. కొంత దూరం పోయేసరికి భవనం ముందునైపున, ఒక పెద్ద కందకం కనుపించింది. తమ సోదరుడు గుర్రంతో కూడా అందులో పడిపోయివుంటాడని సంధ్యా, నిశీధులు గ్రహించారు. కాని బ్రహ్మాండమైన లోతుగల ఆ కందకంలో

ఉదయనుడి జాడగానీ, అతడి గుర్రం జాడగానీ కనుపించ లేదు.

సంధ్యా, నిశీధులకు ఏమీ పాలు పోయింది కాదు. భవనంలోకి ప్రవేశిస్తామా అంటే, కందకం వెడల్పు కాస్తా కూస్తా కాదు. పోనీ, కందకానికి అసలు మొదలెక్కడో, చివరఎక్కడో కనిపెడితే భవనంలోకి తేలికగా ప్రవేశించ వచ్చును కున్నారు.



ఇలా ఆలోచించి పంథ్యా, నిశీధులు గుర్రాలను నడిపించుకుంటూ కందకం అంచునే ఆడుగులు వేయబోచ్చారు. కాని, ఎంత దూరం పోయినా కందకానికి దీరీ అంతూ కనబడలేదు. తిరిగి తిరిగి వారు మళ్ళీ బయలుదేరిన చోటుకే వచ్చేకారు. దీనిని బట్టి ఆ కందకానికి మొదటా చివరా లేదని, భవనంలో ఎవరూ చొరవీలు లేకుండా వుండటానికే, చుట్టూటా ఈ కందకం ప్రవృత్తిచిందనీ అనుకున్నారు. కాని, ఇంతకూ భవనం తోటి ప్రవేశించే మార్గం స్ఫురించనే లేదు.

కొంతసేపు తీవ్రంగా ఆలోచించిన మీదట సంభక్త, నిశీధుడితో, "నిశీధా!

ఎలాగైనా మనం యీ కందకం చాటి తీరాలి. గుర్రాల మీద బెడుతినుకొంటూ వచ్చి, ఒక్కడూ కునడాటదాము, చాటగలిగామా అదృష్టవంతులమే. లేదూ, కందకంలో వడటమే సంభవిస్తే, మన ఉదయ నుడి కోసం కాయశక్తులా వెతుకుదాము," అంటూ ఉత్సాహపరిచాడు.

ఇందుకు నిశీధుడు కూడా, "భేష్!" అన్నాడు. చాళ్ళు మళ్ళీ తమ గుర్రాల వెక్కిరిస్తూ, కొంత దూరం వెనక్కివెళ్ళి, శరవేగానవచ్చి, ఒక్కడూకులో కందకం చాటాడు.

అదృష్టవశాత్తూ, ఇద్దరూ కూడా ఎట్టి ప్రమాదమూ లేకుండా కందకానికి అవతలి గట్టున వచ్చారు. "ఇదంతా మనముందు మించితే సూచనగా కనబడుతున్నది. ఇక ధరవాలేదు, కొటలో పొగా వేశానున్న మాటే," అని అనుకొని వంతెంచారు సోదరులు. ఈ వంతె వారు భవనం ప్రవేశించాలే కాని, తీరా చూడగా ఆ భవనంలో మనుష్య సంఘారమేలేదు. లెక్కలేనన్ని ద్వారాలు వున్నై కాని, ఒక్కదానికి తలుపులు లేవు. వారు ఒక్కొక్కద్వారమే చాటి కుంటూ పోతుండగా, ప్రతి ద్వారాని యిరువైపులా మానవుల శిలాప్రతిమల కనబడినై.

చివరికి వాళ్ళు ఒక పెద్దవ్వారం చేరు
కున్నారు. నిజానికి అది వ్వారం కానే
కాదు. ఒక్క బ్రహ్మాండమైన రాక్షసుడు.
ఈ రూపంలో ఆకాశం ఎత్తున నిలిచి
నిద్రపోతూ వున్నాడు. వాడి కాళ్ళ మధ్య
నున్న శాశీన్దలమే వ్వారంవలె కనిపిస్తు
న్నది. ఈ రాక్షసుడికి రెండువైపులా రెండు
సింహాల ప్రతిమలు వున్నాయి. అవి జీవకళతో
వృద్ధిపడుతూ, మీదికి ఉరుకుతామన్నటు
భయంకరంగా చూపకై నరికి, సోదరు
లిద్దరూ ఒక్కమాటుగా కెవ్వమన్నారు.

ఈ కేక చెవిని బడి రాక్షసుడికి
మెలకువ వచ్చేసింది. వాడు అమాంతం
సంధ్యా, సోదరులను తన గుప్పిటిలోకి
తీసుకుని, " ఖమ్మ! ఖమ్మ! మరే రెండు

విగ్రహాలు!" అన్నాడు ఎంతో ఉత్సా
హంత. వాడు యామాట అనగానే, వారు
భవనంలో చూస్తూ వచ్చిన మానవవిగ్ర
హాలు ఏదో మాయవల్ల తయారైనవే అని
తూహించగలిగారు.

తలవని తలంపుగా యిలా చెక్కుబడి
పోయినందుకు సంధ్యాసోదరులు ఏదా
రించారు. కాని, విచారించి వారు జేయ
గలదేమిన్నది?

ఇటువంటి చెక్కులు జీవితంలో ఎన్నో
తగులుతూ వుంటాయి. నిజానికి చెక్కులలో
వడి, బుద్ధిబలం వల్ల వాటి నుండి తప్పిం
చుకు బయట పడటంతోనే ఉన్నది
మానవుని తెలివి. ఈ ఉద్దేశంతో వారు
దైర్యం తెచ్చుకున్నారు. " చావుకిన్ని





చావులున్నవా? ఏమైతే కానీ, ఒక పథకం చేసి చూస్తాను. ఈ రాక్షసుడికి!" అనుకున్నాడు. నిశితమైన బుద్ధి నైపుణ్యాల నిశీధుడు.

అలా అనుకుంటూ నిశీధుడు, రాక్షసుని ఎదుట నెంచుని, "ఏమయ్యోయ్, మేము వివరమనుకుంటున్నావే: మేము యిక్కడికి దొంగతనంగా కాలేదు. ఫలానా గర్భపువాడు మీకు ఒక వార్త అందించమని మమ్మల్ని పంపాడు. అందుకే..." అని యింకా ఏమో చెప్పబోతూండగా, రాక్షసుడు ఆశ్రంతో, "ఏమిటి, వాడు బతికేవున్నాడా? ఇన్నాళ్ళూ తిరిగి రాక పోయాననికీ, వాడు ఏదో ప్రమాదం పచ్చి

చని పోయాడనుకున్నామే! అయితే యింతకూ వాడు మీకు చెప్పి పంపిన వార్త ఏమిటో త్వరగా చెప్పండి," అని తొందర పెట్టాడు.

అప్పుడు నిశీధుడు, రాక్షసుడితో, "అతని ప్రాణానికేమీ మోసం లేదు. కాని, అతడి జీవిత రహస్యం ఎవరో కనిపెట్టి వేశారట. కనిపెట్టటమే కాదు, అతడి దగ్గర వున్న భస్మాలూ, అంజనాలూ, తువ్వాలూ కూడా కాజేసి పోయారట. అవి లేనిదే తను ఒక్క అడుగు నా ముందుకి వెళ్ళులేదట. అందువల్ల యీ వార్త మీకు అందజేసి, మళ్ళీ కొన్ని అంజనపు డబ్బాలూ, భస్మాలూ పంపమని చెప్ప మన్నాడు." అని ఎంతో నమ్మేటట్టు చెప్పాడు.

అంతా విని రాక్షసుడు, "అలాగా, పాపం! అందుకనే వాడు తిరిగి రాలేక పోయాడు. ఇంకా నేయం, అదుర్దాల్లా లేవరో, వాడి దండ కాశేకారు కారు. అదే జరిగితే వాడిని రక్షించటం ఎవరి వల్లా కాదు. సరే, యిక నేను పోయి వస్తాను. మీరు మాత్రం ఒక్క పురుగుని కూడా లోపలికి రావద్దుకుండా చూస్తూ వుండండి." అనిచెప్పి బయలుదేరాడు.

ఎవ్వరైతే రాక్షసుడు పదిలిపోయాడో, సరిగ్గా, నిశీధులు సంతోషంతో ఎగిరి

గంతెకారు. అంతటి రాక్షసుణ్ణి బోపి వేశాం గదా అని వాడు ఉప్పొంగి పోయారు. అంతలో నిశీధుడు, "అక్క ఒక్కక్షణం కూడా మనం అలస్యం చెయ్యకూడదు. వాడు తిరిగి వచ్చేలోగా మనం యీ భవనం యొక్క రహస్యం ఏమిటో కనుక్కోవాలి," అన్నాడు.

సోదరులిద్దరూ ముందుకు సాగారు. మరికొన్ని ద్వారాలు దాటి, చివరి ద్వారం కూడా దాటి వెళ్ళేసరికి, ఒక పెద్ద కొలను కనుపించింది. అందులో అందాల హంసలు ఈడులాడుతున్నాయి.

ప్రాద్దుటసగా అయిదుదేరి వైరాసపడు తూపున్న ఆ కవలసోదరులకు చాలా దాహం వేసింది. దప్పిక తీర్చుకుండా మని సంధ్య కొలనులో దిగి, పుడిసెడు నీళ్ళు తీసుకుని తాగాడు. కాని, అ నీరు గొంతు దిగిందే లేదో, పావం సంధ్య కలా ప్రతిమగా మారిపోయాడు.

తన కళ్ళ ఎడటనే సోదరుడు యిలా రాయి అయిపోవటం చూసి, నిశీధుడు ప్రతిమలా నిలుచుండిపోయాడు. "ఇంకా నయం, నేను కూడా కొందరపది తాగి నట్టయితే, నా గతి యింతే అయ్యేది. ఉదయమిది గతి ఏమయిందో అని పాలుపోకుండా పున్న ఈ సమయంలో, సంధ్య కూడా యిలా అయిపోయాడే! నాకూ



ఏదైనా అపడ వచ్చిందా. మా అతిగతి కూడా లోకానికి తెలియకుండాపోతుండే!" అని అనేకవిధాల చింతించాడు.

నిశీధుడు మరికొంతదూరం ముందుకు పోయేసరికి, ఒక పెద్ద తోట కనుపించింది. ఆ తోటలో రకరకాల ఫలవృక్షాలున్నై. అన్నిటికంటే చిత్రమైనది ఒక మామిడిచెట్టు. ఆ చెట్టున పున్న కాయలు యిన్ని అన్ని కావు. ఎక్కడో గాని అకే కనుపించటం లేదు. అంత విరగ కాచిం దన్నమాట ఆ మామిడిచెట్టు.

నిశీధుడికి యిప్పుడు బాగా అకలి వేసింది. గట గట యిన్ని పళ్ళుకోసి, ముందు పడవేసుకుని, ఒక పండు తిని



తినబోయాడు. కాని చిత్రమేమిటో, పండు కొరకటంతోనే, నిశీధుడు కోతిగా మారిపోయాడు. కోతిగా మారిపోవటంతో, "అయ్యో బాబో, ఇంకా ఏమి విడ్డూరాలు జరగబోతాయో, యీ రాక్షసమాయలు ఎవరు తెలుసుకోగలరు?" అనుకొని, నిశీధుడు తక్కిన చిట్ట తినకుండా, ఎక్కడి వక్కడే వదిలేశాడు. ఆ కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడు, తన సోదరుడైన సంధ్య శిలారూపం దాల్చిన కొలను వద్దకు వచ్చి, దాని చుట్టూ తిరగసాగాడు.

ఇంతలో కొలనులో నించి ఏదో మడమడ మని శబ్దం వచ్చింది. మరి కొద్ది సేపటికల్లా, నదిలో నించి ఒక హంస

తన వైపు రావడం కనిపించింది. ఇదంతా కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడు స్పష్టంగా చూడగలుగుతూనే వున్నాడు.

మరి కొద్ది సేపటికల్లా, ఆ హంస పూర్తిగా క్లిటిక వచ్చి, ఒక మనిషిగా మారిపోయింది. నిశీధుడు ఎగిరి గంతేశాడు. ఎందుకని? ఆ వచ్చింది కంద కంలో వది కనవడకుండా పోయిన తన ప్రయసోదరుడు ఉదయనుడే!

ఉదయనుడు ఒడ్డుకి రాగానే సంధ్య శిలావ్రతమే కంటబడి, కొయ్యవారి సోరారు.

ఇంతలో కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడు, ఉదయనుడి కాళ్ళను చుట్టేసు కున్నాడు. అది మామూలు కోతి అనుకుని మొదట ఉదయనుడు దాన్ని విడిచింది కొట్టాడు. కాని, అది విడవకుండా కాళ్ళను చుట్టేసుకోవటం చూసి, తన సోదరుడైన నిశీధుడే యిలా మారిపోయి పుంటాడని అనుమానించక తప్పలేదు.

ఇతే, ఏమి చెయ్యాలో ఉదయనుడికి తోచలేదు. సంధ్య యిలా రాయిగా ఎందుకు మారాడో, కోతి రూపంలో వున్నది తన సోదరుడు అవునో కాదో తనకు ఎలా తెలుస్తుంది?

కొంత సేపు ఆలా ఆలోచించి, భటు క్కుని ఏదో ఉపాయం స్ఫురించిన



వానిలా తన వెబులో వున్న భస్మాలూ, అంజనాలూ బైటికి తీశాడు. సంధ్య శిలా విగ్రహం పైన నల్ల భస్మం చల్లాడు. ఏమీ కాలేదు. పచ్చ అంజనం రాని చూశాడు. మార్పు కనిపించలేదు. ఎర్ర అంజనం రాకాడు. అప్పటికి ఆ శిలా ప్రతిమ అలాగే వుండిపోయింది. ఇన్ని విధాల ప్రయత్నించినా ఫలితం దక్కక పోయేసరికి, ఉదయనుడు ఆ అంజనాలూ భస్మాలూ కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడి పైన చల్లాడు. కాని, యాసారీ వాటివల్ల మార్పు ఏమీ కాలేదు. కోతి కోతిగానే వుండిపోయింది.

ఉదయనుడికి ఏమి చెయ్యాలో పాలు పోక, కొలను ఒడ్డునే కూర్చుని ఆలోచనలో పడ్డాడు. అప్పుడు కొలనులోనే హంసలలో ఒకటి, ఉదయనుడి పాదాల ముందుగా పోయింది. ఉదయనుడు చటుక్కున దాన్ని పట్టుకుని, బైటికి తీశాడు. బైటికి రాగానే ఆ హంస ఒక అందాలకన్యగా మారిపోయింది.

ఆకన్య సిగ్గుతో తల వంచుకొని, మాట్లాడకుండా నిలబడింది. ఆమెతో ఉదయనుడు, "నీ నెవరు? ఇలా హంస రూపంతో, ఎందుకున్నావు? చెప్పితే...." అని యింకా ఏమో అనబోయాడు.

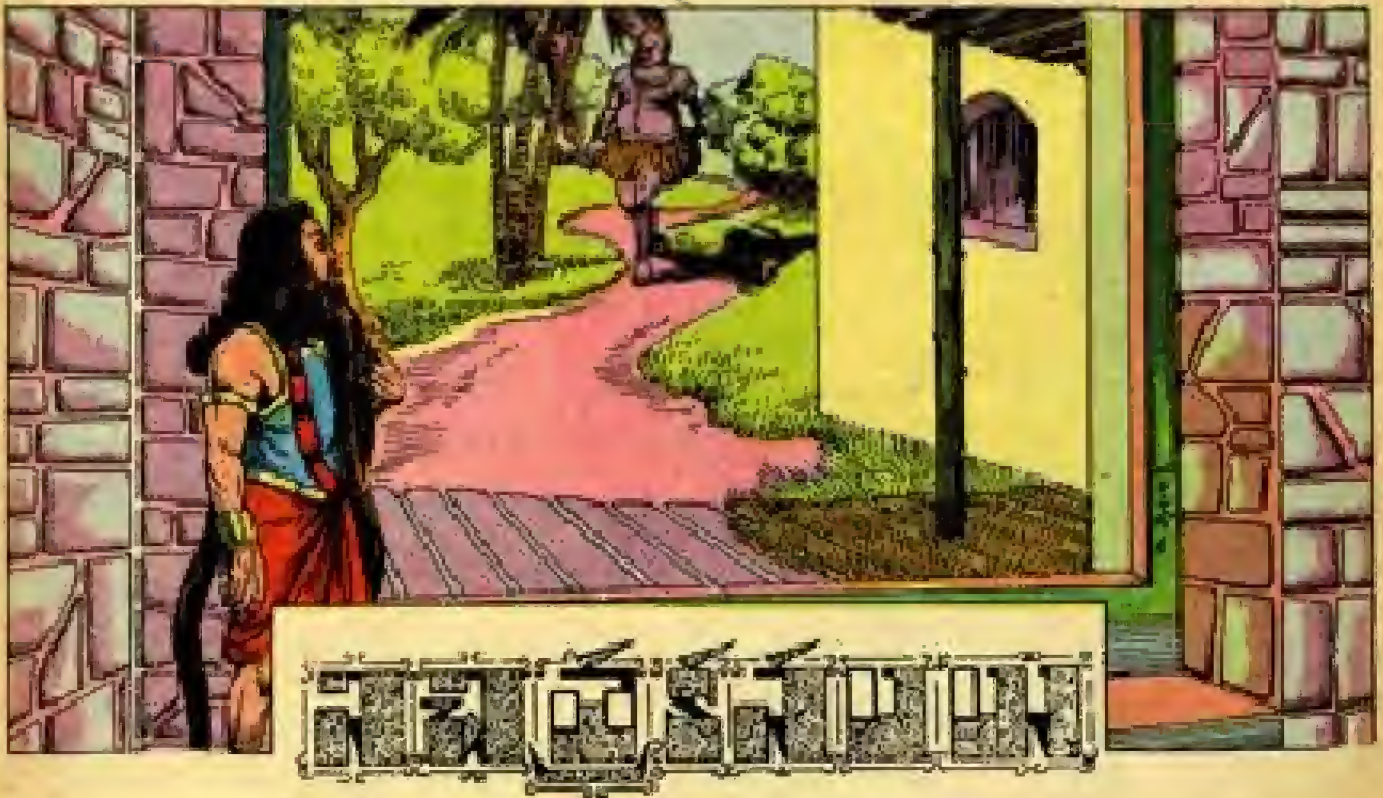
అంతలో, "ఎక్కడరా, మీరూ?" అనే పెద్ద కేక ఒకటి వినిపించింది.

ఎప్పుడైతే యీ కేక వినిపించిందో వెంటనే ఆకన్య, అవస్తున్నది భవనాన్ని కావలాకాసే రాక్షసుడే అని తెలుసుకొని, ఉదయనుడితో, "అదంతా తర్వాత చెబుతా. ముందిప్పుడు ప్రాణాలు రక్షించుకోవాలి." అంటూ, సంధ్య శిలా ప్రతిమనూ, ప్రతిమ దగ్గర వున్న కోతిని కొలనులోకి తోసివేసింది.

వెంటనే అవి రెండూ హంసలుగా మారిపోయాయి. తర్వాత ఉదయనుడి చెయ్యి పట్టుకుని, తను కూడా కొలను లోకి దూకింది. దూకి దూకటంతోనే, వాళ్ళిద్దరూ కూడా హంసలైపోయారు.

—(ఇంకా వుంది)





9

[సంధ్యా, నిశీధులు చెప్పిన మాట నమ్మి, రాక్షసుడు గడ్డపువాణ్ణి చూడబోయాడు. ఈ బోవల కవలలిద్దరూ, రాక్షసుడి భవనంలో వున్న కొలను వద్దకుపోయి, కిల్లాపెరిమిగానూ, కోతిగానూ మారిపోయారు. ఈవయసుకు వెంట వచ్చిన ఒక కన్య, రాక్షసుడి కేక విని, కవలల్ని కొలనులోకి తీసింది. అంతమా పొంపలుగా మారిపోయారు. తరవాత—]

రాక్షసుడు మరొకసారి. "ఎక్కడరా మీదూ?" అంటూ భయంకరంగా కేక పెట్టాడు. వాడివద్దకు చాలా కోపం మీద వున్నారు. సంధ్యా, నిశీధులు తనను మోసపుచ్చారని వాడు, గడ్డపువాడితో మాట్లాడిన తరవాత తెలుసుకున్నాడు.

గడ్డపువాడు, రాక్షసుడు తన ఇంటికి రావటం చూస్తూనే అశ్రుర్యపోయాడు. తరవాత వాడికి రాక్షసుడు సంగతి సుంద

ర్నాలు చెప్పగానే తల వాడుకుంటూ. "అయ్యో, ఆ దొంగ వెధవల్ని కొటలోనే వదిలి వచ్చావా? వాళ్ళు నా దగ్గిరున్న భస్మాలూ అవి కాజీసి పోవటమేగాక, పైగా ఏడు కూడా భలే టోపి వేశారే! విళ్ళెక్కడో గడుగ్గాయిల్లా వున్నారు చూడ బోతే. ఇప్పటికైనా మించిపోయింది లేదు. నువ్వు వెంటనే తిరిగి కొటకు పోయి వాళ్ళను పట్టుకో. అలా కాకపోతే, మన



రహస్యాలన్నీ వాళ్ళకు తెలిసిపోతాయి. ఘోరంగా మన భవనం యొక్క రహస్యం వాళ్ళకు తెలిసిందా. సేకూ. వాకూ కూడా ఆయువు మీడించన్న మాటే. తమక వెళ్ళు. త్వరగా వెళ్ళు." అని గడ్డపువాడు. రాక్షసుణ్ణి తొందర పెట్టాడు.

గడ్డపువాడి సలహా ప్రకారం రాక్షసుడు తన కొటలోని భవనానికి తిరిగి వచ్చే సరికి, తను ద్వారం వద్ద కాపలా వుంచి వెళ్ళిన సంధ్యా, నిశీధులు కనిపించలేదు. దానితో వాడు, " ఎక్కడరా మీరా!" అని పెదబొట్టులు పెట్టుకుంటూ కొలను వైపుకి వచ్చాడు.

నింత వెతికినా రాక్షసుడికి కొలను దగ్గర వాళ్ళ జాడ కనిపించలేదు.

రాక్షసుడు మరింత కోపంగా ఆ ప్రాంతా లను చీమతలకాయంత మేర కూడా విడవ గుండా గారించసాగాడు. సాయంత్రం పరకూ ఆలా వెతికినా ప్రయోజనం లేక పోయే సరికి, వాడికి ప్రాణం వినిగి పోయింది. చివరకు నిరాశతో తన భవనం చేరుకున్నాడు.

రాక్షసుడు యిలా వెతుకుతున్నంత సేపూ, ఉదయముడు తన పొదరులతో నహి హంస రూపంలో కొలనులోనే వున్నాడు. ఎప్పుడైతే రాక్షసుడు తిరిగి భవనానికి వెళ్ళి పోయాడో. అప్పుడు ఉదయముడు నీటిలోంచి బైటికి వచ్చి మాయాలు రూపం పొందాడు. అతని వెంటనే సరి పరకకన్య కూడా బైటికి వచ్చి చేరుకున్నది. అప్పుడు అ కన్య ఉదయముడితో యిలా చెప్పింది:

" మీరెవరో పాపం దురదృష్టవంతులు. దారి తప్పి యీ భవనంలో ప్రవేశించి నట్టున్నారు. ఈ భవనానికి చుట్టూపక్కల నాలుగు కోసుల మేర ఎక్కడ ఏ పురుగు కదిలినా. యిట్టే పసికట్టి, పట్టివేయగల గడ్డపువాడు ఒకడున్నాడు. పొడిసి తప్పించుకు రావట్లం బ్రహ్మాతరం కూడా కాదు. మరి మీరెలా వచ్చావో నాకు ఆశ్చర్యం

గానే వున్నది. ఇప్పటికైనా మీరు
యాచోటు వదిలి వెళ్ళిపోవటంమంచిది.
అలా చేయకపోతే మీ ప్రాణాలకే మోసం
కలగటం నిజం. ఈ భవనం ఒక యవ్వ
రాక్షసుడిది. ఇప్పుడు వాడిక్కడ లేడు.
వాడు ఎప్పుడు వచ్చేది. ఎప్పుడు పోయేది
ఎవరికీ తెలియదు. ఈ లోపల మీ సోద
రులకు మీమూలు రూపాలు వచ్చే
మార్గం నేను చెబుతాను. అలా చేసి.
త్వరగా తప్పించుకు వెళ్ళిపోండి."

అంతా విని ఉడయసుడు. "మీమూ
ల రూపాలు నా యొక్క దిక్కి రాలేదు.
ఈ భవనం యొక్క రహస్యమేమిటో
తెలుసుకోవాలనే కుతూహలంతోనే, ప్రాణా
లను కూడా లెక్క పెట్టక వచ్చాము.
కనుక మమ్మల్ని గురించి నువ్వు విచా
రించకు. ఈ రాక్షసుణ్ణి గురించి నీకు
కూడా తెలిసిన వివరాలు చెబితే చాలు.
అంతకూ నీవు ఎవరితో చెప్పావో కాదు.
చెప్పటానికి అభ్యంతరం లేకుండు,
ఆ విషయం విని నంతలో విస్తాను." అన్నాడు.

అందుకు సరోవరకన్య. "చెప్పటా
నికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. కాని,
తెలుసుకుని నీవు చేయగలిగింది ఏమీ
వుండదనుకుంటాను. అయినా అదిగావు
గనక చెబుతాను." అంటూ కొలనులోకి



వెళ్ళి. మరి కొద్దిసేపటిలో, మరి రెండు
పాంపలతో బైటికి వచ్చింది. సరోవరకన్య
తోబాటు ఆ రెండు పాంపలు కూడా ఒడ్డుకి
రాగానే, రెండు కన్యలుగా మారాయి.

వాళ్ళు ముగ్గురు ఒక్క అచ్చులో
పోసనట్టు వుండటం చూచి ఉడయసుడు,
"మీరు కవలల్లా కనిపిస్తున్నారే?" అన్నాడు.

"అవును." అని ముగ్గురు కన్యలూ
ఒకేసారి జవాబిచ్చారు. దానితో ఉడ
యసుడు ఉత్సాహభరితుడై, "అయితే
యిన్నాళ్ళ బట్టి మేము వెతుకుతున్నది,
మీకొనమే. మీరు దానకిల మహారాజు
గారి కుమార్తెలు కదా?" అని అడిగాడు.



ఈ ప్రక్కకు ఆ కన్యలు పొందిన ఆశ్చర్యం యింతా అంతా కాదు. "నిజమే. మా సంగతి నీ కెలా తెలిపింది?" అని విస్తుపోతూ అడిగాడు.

"ఎలా తెలిసేదెమిటి? మీ పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ మాకు తెలుసు. మమ్మల్ని వెతికి వట్టచానికే, మేము మీ తండ్రిగారి ఆశీర్వాదం పొంది బయలుదేరాం. మీ పేర్లు..." అని అడిగాడు ఉదయసుడు.

"సుహానిని....మా పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ తెలుసునన్నాడుగా? అటువంటి ప్రియ తక్కిన శంకు పేర్లు, మీరే చెప్పక గలరనుకుంటాను." అన్నది ఆ కన్య.

"చెప్పుకోలేకేం? ఇంత సులభంగా, ఇంత త్వరలో మమ్మల్ని కలుసుకో గలుగుతామని మేము కలలో కూడా అనుకోలేదు. ఈ కుభవార్త నా సోదరులకు కూడా తెలిస్తే ఎంత జాగ్రత్తనో, అని తన సోదరులు మానవ స్వయాపంతో లేనందుకు విచారం కనబరిచాడు, ఉదయసుడు.

ఇది చూసి సుహానిని, "విచారించకు!" అంటూ కొలనులోకి దిగి మరి కొద్దిసేపటికల్లా కోతి రూపంతో పున్ను నీకీరుదితోనూ, కలా ప్రతిమ రూపంతో పున్ను సంధ్యతోనూ ఎంత ఉత్సాహంగా జయినికి వచ్చింది.

తర్వాత ఆమె ఉదయసుడిని వెంట బెట్టుకుని, ఆ తోటలోని మామిడిచెట్టు దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళింది.

ఆ మామిడిచెట్టు వక్కనే కొన్ని కుక్క గోడుగులు మొలిచి పున్నై. వాటిలో కొన్నిటిని తీసుకొమ్మన్నది. ఉదయసుడు అలాగే చేశాడు. తర్వాత మరి కొంత దూరం తీసుకుపోయింది. అక్కడ ఒక రాక్షస విగ్రహం పున్నది. ఆ విగ్రహం నేటిలోంచి నీరు ప్రవహిస్తోంది. ఆ నీరు కొంత తీసుకొమ్మన్నది. అలాగే ఒక అకుతోడన్నై చేసి యివ్వగా, ఉదయసుడు దాంట్లో అనీరు నింపుకొన్నాడు. వీటితో

సహ వాళ్ళు తిరిగి కొలను వద్దకు చేరు
కొన్నారు.

సుహాసినె, ఉదయనుడితో ఆ కుక్క
గొడుగులను కోతికి పెట్టమన్నది. అలాగే
చేసేసరికి కోతి రూపం పోయి, నిశ్చయిదికి
తిరిగి మామూలు రూపం వచ్చింది.
తర్వాత దొన్నెతో తెచ్చిన నీరు కొలా
ప్రతిమకు రాచేసరికి, సంధ్యకు మామూలు
రూపం వచ్చేసింది.

అప్పుడు ఉదయనుడు ఆ కన్యలను
తన సోదరులకు చూపుతూ, "చూదాదా,
చిత్రం! మనం ఎవరి కోసం వెదుకు
తున్నామో, ఆ రాజకుమార్తెలి వీరు.
కనుక మనం వచ్చిన పని అయినట్టే,
ఇక వీరిని తీసుకుని మనం యీ భవనం

నుంచి బైటపడే మార్గం చూదాలి,"
అన్నాడు.

అందుకు సుహాసినె, "అది అంత
తేలికైన పనిగాదు. మమ్మల్ని రక్షించటం
మాట అలావుంచి, ముందు మీ ప్రాణాలు
కాపాడుకోవటానికి యిక్కడి నుంచి బైట
పడగలిగితే....." అని యింకా ఏమో
చెప్పబోతూండగా, ఒక పెద్ద నుడిగాలి
ప్రారంభమైంది.

అప్పుడు సుహాసినె, "అయ్యో, వాడు
వస్తున్నాడు. ఈ నుడిగాలి దానికే గుర్తు.
ఇక మేము తిరిగి కొలనులోకి పోతాం.
మరి మీగతి ఏమిటి? క్రిందటి సారిలాగా
హంసలుగా మార్చినా, వాడు మిమ్మల్ని
పట్టివేయగలడు. మరి ఎలా తప్పించు





కుంటారో జాగ్రత్త." అని చెబుతూ తన చెల్లెళ్ళతో సహా కొలనులోకి పోయింది.

వెంటనే ఉదయమయి తన వద్ద వున్న తెల్ల తన్నుం తన పైనా, సోదరుల పైనా చల్లాడు. వెంటనే వాళ్ళు మాయమై పోయారు. మరి కొద్ది సేపటికల్లా మిడి గాది తగ్గిపోయింది. ఆ వెంటనే ఒక బ్రహ్మాండమైన గడ్డ కొలను ఒడ్డున వచ్చి వారింది. కాని, చిత్రం! ఒడ్డున వాలు తూనే దానికి గడ్డరూపం పోయి, ఒక భయంకరమైన రాక్షసాకారంతో నిలబడింది.

ఆ రాక్షసుడు అలా నిలబడగానే కొలనులో వున్న హంసలన్నీ, రెక్కలు లేప

లేప నొట్టుకుంటూ వచ్చి, బాదులు తిర్చి ఒడ్డు దగ్గరగా నిటలో నిలిచినై. రాక్షసుడు ఒక్కక్షణం సెపు వాటిపంక పరీక్షగా చూచి, ఆ వెంటనే తిరిగి గడ్డ రూపంలో రివర్సున ఆరాశిమార్గాన వెళ్ళి పోయాడు.

ఇదంతా జరిగేటప్పటికి బాగా చీకటి పడింది. ఉదయమయి తన భస్మం సహాయం వల్ల తనకూ, సోదరులకూ మామూలు స్వరూపాలు తెప్పించు కున్నాడు. అప్పటికి మూడు రోజులైంది. వాళ్ళు తిండితినే. అందువల్ల ముందుగా తమ దగ్గరవున్న తువ్వలు సహాయంతో పళ్ళుపలాటూ స్పష్టించుకుని పాట్లు నింపుకొన్నారు. తర్వాత కవలకన్యలు తిరిగి బైటికి వస్తారేమోనని కొంతసెపు ఎదురు చూచారు. కాని ఎంతసేపటికి వాళ్ళు రాకపోయేసరికి, యిక ఆ చాత్రికి ఎలాగో అక్కడే గడవవలసి వుంటుందని నిశ్చయించుకున్నారు. మామూలు రూపంతో వుండటం కేమంకాదని వాళ్ళు భస్మం మహిమవల్ల, తిరిగి అదృశ్య రూపం పొంది అక్కడే వుండిపోయారు.

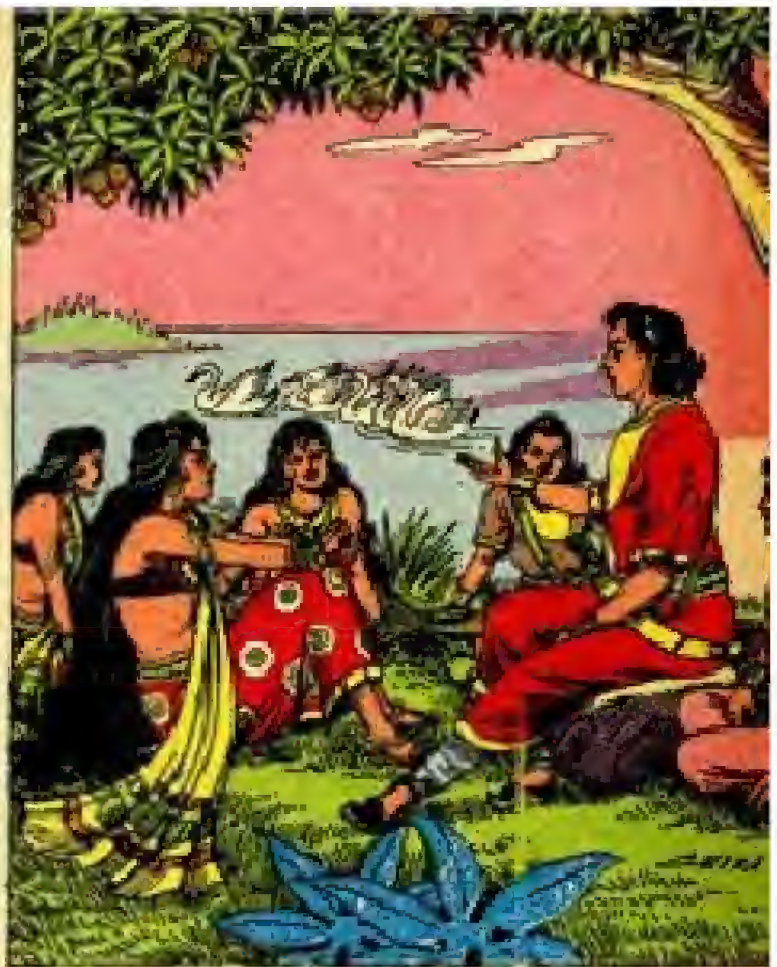
తెల్లవారింది. కొలనులోంచి కవల కన్యలు బైటికి రావటమూ, కవలసోదరులు తిరిగి మామూలు స్వరూపం పొందటమూ ఒక్కసారిగా జరిగింది.

అప్పుడు ఉదయమయింది. సుహాసినిని అడిగాడు: "అయితే, యీ రాక్షసుడు తిరిగి ఎక్కడికి వెళ్ళాడు? మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తాడు?"

"ఎక్కడికీ మున్నది. వేటకు వెళ్ళి వుంటాడు. వేట అంటే జంతువుల వేట కాదు, కవలలవేట." అని బదులు చెప్పింది సుహాసిని.

"కవలల వేట ఏమిటి?" అని మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు ఉదయమయి.

"అదేగ చిత్రమైన కవలకథ. ఈ రాక్షసుడు ఒక దేవిని అరాధిస్తున్నాడు. అదేవి యొక్క మహిమ వల్లనే ఈ మాయా భవనం నిర్మించగలిగాడు. ఇందుకుగాను వాడు దేవికి యాభైమంది కవలల్ని బలి యివ్వాలి. ఈ బలి పూర్తి అయిందంటే, దేవి వాడికి అన్ని మహిమలూ ప్రసాదించటమే గాక, మరణం అనేది లేకుండా కూడా వరం యిస్తుంది. ఇప్పటికి నలభై ఎదుగురు కవలలు మాత్రమే వాడికి చిక్కారు. తక్కినవారు ఎప్పుడు చిక్కుతారా, ఎప్పుడు బలి అర్పించి దేవియొక్క వరం పొందుతారా, అని వాడు ఒక్కక్షణం కూడా నిమిషం లేక, యిలా నిత్యమూ గద్దరూపంలో ప్రపంచం అంతా చుట్టి వస్తుంటాడు." అని రాక్షసుడిని గురించిన గుట్టు కాస్తా వెల్లడించింది. సుహాసిని.



ఇదంతా కవల సోదరులు ఎంతో శ్రద్ధగా చెప్పలు రిక్కించివిన్నారు. అంతా విని, "అహ! ఎంత అద్భుతవంతులం. మేము ముగ్గురం వాడికి చిక్కివున్నట్టయితే, ఈ రోజుతో వేలా పూర్తి అయింది. బలి సంపూర్ణమయింది సుమా!" అన్నాడు ఉదయమయి.

"అదెలాగ? బలి ఎలా పూర్తవుతుంది? మీరూ కవలలైనా?" అని అశ్వరథంతో అడిగాడు కవలకన్యలు.

"అవును. వాడికి కవలనిన మనుష్యులమూ, మిమ్మల్ని రక్షించవలసిన వాళ్ళమూ మేమే అయ్యామే అని విచారిస్తున్నాను." అన్నాడు ఉదయమయి.

“అలాగైతే మీరు మరీ జాగ్రత్తగా మనలుకోవలసి వుంటుంది.” అని హెచ్చరించింది. సుహాసిని.

“అవును. అసలు రహస్యం యిప్పుడు తెలిసింది కనుక, యిక ముందు వుండవలసిన జాగ్రత్తలోనే వుంటాం. కాని ఎలాగైనా యిక్కడినుంచి బైటపడేమార్గం ఆలోచించాలి కదా? ఈ చోటు అంతా మాయాజాలంతో నిండి వున్నట్టు తెలుస్తోనే వుంది. అందువల్ల యిక్కడినుంచి బైటపడటంలో మనం ఎదుర్కోవలసిన కష్టాలు ఏముంటయ్యా తెలియజేస్తే, వాటికి తగిన ఉపాయం ఆలోచిస్తాము,” అన్నాడు ఉదయసుధు.

అందుకు సుహాసిని, “అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన విషయం ఒక్కటే వున్నది. అది ఏమిటి అంటే, మీరు ఆ చాకినుడి శంఖ బడకుండా వాడి భూగృహంలో ప్రవేశించే గతిగితే సరి,” అన్నది.

ఇది విన్న ఉదయసుధు, “ఓస్. జవోక మనకార్యమా. మా దగ్గర వున్న

భస్మాలపల్లి, మేము ఎలా అదృశ్య రూపం పొందగలుగుతున్నది. మీరే చూస్తారు గదా?” అన్నాడు.

అందుకు సుహాసిని, “మహా గొప్ప ఉపాయం కనిపెట్టావే! ఇంకా సయం. ముందుగా చెప్పావు గనుక తెలుసుకోగలిగాను. నీ భస్మాలా, అంజనాలా, వాడి భూగృహంలో పని చెయ్యవ్వు. వాటి మహిమ అట్లా యిక్కడ వున్నంత వరకే. కనుక వాటి అశ పెట్టుకోబోకు,” అన్నది.

ఎప్పుడైతే యీ విషయం విన్నారో అప్పుడు కపలలకు అది వరకున్న ధైర్యం కాస్తా జారిపోయి తెల్లవెంకం పోయి, వాళ్ళు విచారం కనిపెట్టిన సుహాసిని, “అలా ఆ ధైర్యపడతారేం! ఎట్లానో ఉపాయం ఆలోచించాలి,” అన్నది.

“ఆలోచించేందుకైనా వ్యవధి ఉండాలి కదా!” అన్నాడు ఉదయసుధు.

అందుకు సుహాసిని, “నిజమే, నిజానంగానే ఆలోచించాలి,” అన్నది.

—(ఇంకా వుంది)





10

[గడ్డపూచి వద్దరకు పోయిన రాక్షసుడు, వాని ద్వారా కవలసోదరులు తమను మోస గించారని తెలుసుకున్నాడు. సుహానిని సహాయంతో నంద్యూ, సోదరులకు మామూలు యాపాలు వచ్చాయి. రాక్షసుని భూగృహం గురించి సుహానిని వాళ్ళకు చెప్పింది. అందులో ప్రవేశించేందుకు కవలసోదరులు పథకం వేయసాగారు. తరవాత—]

తమ వద్ద వున్న భస్మాలూ, అంజనాలూ రాక్షసుడి భూగృహంలో పని చెయ్యవేసి తెలుసుకున్న తరవాత, కవల సోదరులు వేరే మార్గం ఏమిటా అని చర్చించుకొ సాగారు. ఆ సమయంలో వాళ్ళు సంధేహం కలిగింది: “ఈ రాక్షసుడు ప్రపంచంలో ఎక్కడెక్కడి కవలలనూ యిష్టే వేసిపట్టి ఎత్తుకు వస్తాడుగదా! ఇంతకాలం అయినా వాడు మన బోలిక

వాడుండా పూరుకొనట్లానికి కారణం ఏమై వుంటుంది?”

మర్నాడు వాళ్ళు రాజకుమార్తెలను కలుసుకున్నప్పుడు, ఉదయమే తమకు కలిగిన యీ సందేహాన్ని వెల్లడించే సరికి, వాళ్ళు అశ్చర్యపోయారు. “నిజమే సుమా! మాకు యంతవరకు యీ సందేహమే కలగలేదు. బహుశా ఒక కారణంవల్ల వాడు మీ బోలిక



రాకుండా వుండి వుంటాడని యిప్పుడు నాకు తోస్తున్నది. ఇతే. " అని ఈరు కున్నది సుభాషిత.

" ఫరవాలేదు, చెప్పి, నిపు ఈహం చిన కారణమే నిజమైతే, తగు బాగ్రత్తలో వుండవచ్చు కదా." అన్నాడు నికిడుడు.

అప్పుడు సుభాషిత, " ఏమి లేదు. ఏ విధమైన అవయవ లోపమున్నా, ఆ కవలలు రాక్షసుడి బలికి వెనకిరాదు. బలి అవ్వబోయే సమయమందు ఈవిషయాన్ని వాడు బాగా పరిశీలిస్తాడు. చూడగా మీకు అలాంటి లోపాలేవీ, మా మట్టుకు కనిపించలేదు. కనుకనే యిలా చెమ్మల్ని అడగడానికి అంకుకలిగింది." అన్నది.

ఇది చెంటూనే కవల సోదరులు ముగ్గురూ ఒక్కసారిగా, "నీకు సరియైన సందేహమే కలిగింది." అన్నారు.

తర్వాత ఉదయమయి, పుట్టుకతో తమ మావుల విషయంలో ఏలాంటి లోపాలుండేవీ. ఆ తర్వాత అరణ్యంలో వున్న గడ్డపువాడి పుణ్యమా అంటూ ఆ లోపాలు ఎలా తలగిపోయిందీ రాజకుమార్తెలకు వివరంగా చెప్పారు.

వాళ్ళు యిలా మాట్లాడుకొంటుండగా, రాక్షసుడిరాక తెలిపే సుడిగాలి ప్రారంభమైంది. వెంటనే రాజకుమార్తెలు నెలను లోనికి వెళ్ళిపోయారు. కానీ, పాపం యిసారి కవలసోదరులు తప్పించుకోలేక పోయారు. ఉదయమయి తన పద్ధ వున్న భస్మం తన సరిగ్గా మీద చల్లుకోబోయే సరికల్లా, రాక్షసుడు అమాంతం ప్రత్యక్షమై, వాళ్ళ ముగ్గురునీ తన గుప్పిటిలో చిక్కించుకొన్నాడు.

కవల సోదరులు లోలోపల భయంతో గజగజ వణికిపోతున్నా, నైకి, మాత్రం ధైర్యంగానే వున్నారు.

రాక్షసుడు వాళ్ళను, "ఎవరు మీరు? ఈ నా రహస్య ప్రదేశానికి ఎలా వచ్చారు? నిజం చెప్పండి. లేదా యంతకు ముందు వచ్చినవాళ్ళ గతి ఎమయిందో ఆడే మీకూ అవుతుంది." అని గర్జించాడు.

అందుకు ఉదయనుడు, "నిజమే నయ్యా, ఇక్కడికి రావటం కష్టమని, ఎంతో ప్రమాదకరమని, తీరా యిక్కడికి వచ్చాక కాని మాకు తెలియనే లేదు. ఐనా మేము ప్రాణాలకు తెగించి వచ్చాం కనుక, మేము చెప్పేది విని, నీ యిష్ట మొచ్చినట్టు చేసుకో," అన్నాడు.

"ఓహో! పిట్ట కొంచెం, కూత మనం—అన్నట్టుండే మీ వాలకం చూడగా! మా తమ్ముణ్ణి బోపి వేసింది మీరే కదా? పరే, అనలిక్కడికి యిలా బొంగతనంగా ఏందుకోవ్చారో చెప్పండి ముందు," అని గద్దించాడు రాక్షసుడు.

"అదే పొరపాటు. మేము దొంగ తనంగా వాణ్ణి, అలా రావలసిన అవ

సరం మాకు లేదు. మేము వచ్చిన పని విమిటి అంటే...." అని ఉదయనుడు ఏమో చెప్పబోతుండగా, "ఏమిటి ఏమింది? నాకు బోపి వేయటానికే," అనే మాటలు వినిపించినై.

కవల సోదరులు ఆ మాటలు వచ్చిన దిక్కుకు తిరిగి చూసేసరికి, మొట్ట మొదటగా తాము ఎవరినైతే మోసపుచ్చి గడ్డపువాడి దగ్గరకు పంపారో, ఆ రాక్షసుడే తమవైపు తరచర నడిచి వస్తూండటం కనుపించింది.

రాక్షసుడు విస్తాసే, "అన్నా, పిళ్ళ సంగతి యిక నేను చూచుకుంటాను. కాలం వృథా పుచ్చుకు, నీ వెటక సువ్వు పో," అన్నాడు.





తమ్ముడు విప్పజైతె యిలా అన్నాడో. అప్పుడు రాక్షసుడు, "ఇదేదో పెద్ద గాథలాగా ఉన్నది. ఏళ్ళు మా తమ్ముడికి తెలిసినవాళ్ళుగానే" కనిపిస్తున్నారు. కనుక ఏళ్ళ సంగతి వాడే చూచుకోవటం మంచిది," అనుకుంటూ తిరిగి గడ్డ యావంలో రిప్పున అకాశ మార్గాన వెళ్ళి పోయాడు.

ఆ వెంటనే రాక్షసుడు, కవల సోదరులను వెంటబెట్టుకుని, తను కావలా కాపి భవనంలోకి తీసుకుపోయాడు. వాళ్ళని సావకాశంగా కూచోబెట్టుకుని, "అబ్బాయిలూ! గడ్డపువాణ్ణి బోపి వెళుతు, నన్ను బోపి వెళుతు. అప్పుడు మా అన్నను

బోపి వెయ్య జాచారు. కాని, పాపం మీ అటలు సాగక, నా చేతిలో చిక్కి పోయాడు. గడ్డపువాడి దగ్గర మీరు కాజేసిన అంజనాలూ, భస్మాలూ, తువ్వాలూ అన్న అక్కడ పెట్టండి. తర్వాత తక్కిన సంగతులు మాట్లాడుకుందాం," అన్నాడు.

పాపం, ఏమి చేస్తారు కవల సోదరులు? తప్పనిసరిగా ఆ పస్తువులన్నీ అక్కడ పెట్టివేశారు. అప్పుడు రాక్షసుడు, "అబ్బాయిలూ! ఇంతకాలంగా యిక్కడ కావలా కాస్తున్నాగాని, నన్ను తప్పించుకు లోపలికి పోయినవాళ్ళు ఒక్కరూ లేరు. ఏవరు వచ్చినా నా చేతిలో చిక్కిపోయి, శలావ్రతిమలుగా మారిపోవలసిందే. అదిగో చూడండి, వాళ్ళంతా యింకా ఎలాగ అపొరిస్తున్నారో. అలాంటిది ఆ రోజున మీరు నాకు బోపి వేసినప్పుడు నుంచి, నేను కడుపునిండా తిండి కూడా తినటం లేదు. భలే అకలిగా ఉన్నది. ఈ నెల రోజులవారా మీ పేరు చెప్పుకుని, యివాళ లక్షణంగా కడుపు నింపుకొంటా," అంటూ, మాయ తువ్వలు వేరిచి అహరం కోరుకున్నాడు.

తన కడుపు బాగా నింపుకొని రాక్షసుడు, కవల సోదరులకు కూడా వాటిల్లో కొన్ని ఫలాలు యిచ్చాడు తనమని. వాళ్ళు

కూడా కడుపులు. సంపుకొన్న తర్వాత, రాక్షసుడు వాళ్ళని ముగ్గురిని ఒక త్రాటితో కట్టివేసి, "కాసిని నిళ్ళు తాగివస్తాను, వుండండి." అంటూ కొలను వైపుకి వెళ్ళాడు.

మరి కొద్దిసేపటికి రాక్షసుడు ఒక మూడు అడు దొన్నెలతో నిళ్ళు తీసుకొని కిరిగి వచ్చి, వాటిని కవల సోదరులకు యిచ్చాడు.

ఇదంతా తమ పైన అభిమానంతోనే చేస్తున్నాడనుకున్నారు, సోదరులు. అందు చేత వారు యిచ్చిన నిళ్ళు గడగడ త్రాగి వెళుతు, ఏడు గొంతు దిగేసరికల్లా, ఇంకే ముందే పాపం, ముగ్గురూ మూడు కలా ప్రతిమలైపోయారు.

ఇలా కాగానే రాక్షసుడు, "హ! హ!! హ!!" అంటూ ఆ భవనం ప్రతిధ్వనిం చేట్టు విరగబడి నవ్వుతూ, ఈ కొత్త కలా ప్రతిమలను తను కావలా కాస్తున్న వాకిలి ప్రక్కన వుంచాడు.

అక్కడ యీ విధంగా కవల సోదరులు ముగ్గురూ చిక్కుపడిపోయారా? ఇక అక్కడ వానకల మహారాజా, రాణి పద్మమణి సక్కడా లేని దిగులుతో కుమిలిపోతున్నారు.

తన ముద్దుల కూతుళ్ళు ముగ్గురినీ వెతుక్కు రావటానికని కవల సోదరులకు గుర్రాదిద్ది పంపిన రోజునే, రాజు ఒక పని చేశాడు. కొట పై అంతస్తు మీద ఒక చిత్రమైన చిన్న గది కట్టించు





కున్నాడు. ఆ గదిలో కూర్చున్న చూచి నట్టయితే చుట్టూ ప్రక్కల కనుచూపు మేరలో ఎక్కడ ఎటువంటి జనసందారం వున్నా స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది రాజుకి. ఈ గదిలో కూచుని రోజు యిరవై నాలుగు గంటలూ, కమ్మలు కాయలు కాచెట్లు చూస్తూ వుండటమే ఆయన పని.

కవల సోదరులు బయల్దేరి కప్పటి కప్పడే. అయితేళ్ళు చాటింది. ఇంత వరకు వాళ్ళ అతి గతి లేదు. అందుకని రోజు రోజుకీ రాజుకి వ్యాకులత హెచ్చు కాబోచ్చింది. అయినా ఆశ ఏడించటం చేత మధ్య మధ్య అస్థానబ్యోతిమ్మని సంప్రతిస్తూనే వున్నాడు. 'అమ్మాయిలు

ఎక్కడనో జీవించే వున్నారని, సుఖంగా తిరిగి రాగలరని, వెన్నపా చెందవలసిన పని లేనేలేదని' బ్యోతిమ్మకు కచ్చితంగా చెబుతూ వుండటం చేత, రాజు ప్రాణాలు ఉగ్గబట్టుకు వుంటున్నాడు.

ఒకనాడు తెల్లవారు జామున మసక ఏకటిగా వుండగా రాజు యథాప్రకారం గదిలో కూచుని చూస్తూ వున్నాడు. ఆ మసక వెలుగులో చూడగా రెండు గుర్రాలు కరవేగంతో తన భవనం వైపు రావటం కనుపించింది. ఆ గుర్రాల రంగూ, వాటిపైన మనుష్యుల ఆకారాలూ, ఏది మాటకం, వాటికి కట్టివున్న అవల్ల బంధాలూ చూచెసిరికి రాజు తెచ్చిన శేక పెట్టి వాకుతో పాడుచుకోబోయాడు. ఔవ పకాత్తు, శేక విన్న సేవకులు రెప్పపాటులో అక్కడకు చేరుకోవటం వల్ల, అప్రమాదం కాస్తా తప్పింది. ఇతే, రాజు స్వహ తప్పి పదిపోయాడు.

కొంత సేపటికి రాజు తెప్పరిల్లుకోవటమూ, ఆ గుర్రాలు రెండూ అక్కడకు వచ్చి చేరుకోవటమూ ఒక్కసారిగా జరిగింది.

ఆ వచ్చిన గుర్రాలు కవల సోదరులకు స్వయంగా తను యిచ్చి పంపినవే. అయినా వాటి పైన వచ్చినది కవల సోదరులు కాదు! వాళ్ళు తన సేవకులు!



వాళ్ళ వైపు రాజు ఆశ్రయంగా పరుగుతున్నాడని తెలిసి, "అమ్మాయిలు ఏదీ? ఆ కపట పిల్లలేదీ? ఈ గుర్రాలు ఎక్కడివి మీకు?" అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు.

అందుకు సేవకులు, "మహారాజా! క్షమించండి. అమ్మాయిల సంగతిగానీ, కుర్రవాళ్ళ సంగతిగానీ మా కేమీ తెలియదు. తూరూర మేము వెతుక్కోంటూ పోగా పోగా, ఒకానొక మైదానంలో ఈ అశ్వులు మాకు కనపడినవై. ఏదీనీ వెంటనే పోల్చుకుని, మన అమ్మాయిలూ, ఆ కపటలూ కనబడతారేమో అని, ఆ ప్రదేశమంతా కలియ వెతికాము. ఎంతకూ వారి జాడ తెలియకపోయేసరికి, ఒకరేక వారు యింటికే చేరుకున్నారేమో ఛోదాం, లేదా ఇంతవరకు వర్తమానమైనా అందించుదాం అని మేము వచ్చే శాము, ప్రభూ!" అన్నారు.

అంతా విని, "అంతటి అదృష్టమా!" అంటూ రాజు తిరిగి దుఃఖంతో పడి పోయాడు.

అంతా వెళ్లి రాజుకు ధైర్యం చెప్పి తీరదీరదగా తిరిగి మనస్థిమితం చిక్కన తర్వాత, గుర్రాలపైను ఎక్కి వచ్చిన సేవకు లిద్దరినీ ఎడటికి పిలిచి, "ఓరి వాజమ్మల్లారా! అమ్మాయిలను వెదికి వెంట బట్టాకూడక, ఎందుకని వచ్చినట్లు మీరు? వాళ్ళను వెతకటోయిన కపట సోదరుల గతి ఏమైందో పాపం! ఆ కనుగమయలు ఏమి ఆ వదలలో చిక్కుకున్నారో! లేకుంటే వాళ్ళ జాడ తెలియకపోవడ మేమిటి యింతవరకూ? నాకు పూర్తిగా ప్రాణం విసిగిపోయింది. క్షణం కూడా నిలవలేకపోతున్నాను. మళ్ళీ మీరు వెంటనే వచ్చే అక వున్నదా? ఏమో, మీరు తిరిగి వచ్చేలోపల, నాపని ఏలా వుంటుందో, సరే పోయిరండి," అంటూ వాళ్ళను సోగసంపాడు.

ఈ సేవకులు వచ్చిన వర్తమానం అనెటా, అనెటా అంతఃపురంలోకి పోకి పోయి, అదమరిచి వున్న రాణికి మళ్ళీ పిచ్చి పట్టింది. —(ఇంకావుంది)





11

[రాక్షసుడి బాగ్గిపాంలో తమ వద్ద వున్న బస్సాలూ, అంజనాలూ పనిచేయ్యకని కవల సోదరులు తెలుసుకున్నారు. రాక్షసుడు, వాళ్ళు చూయతుద్వాలూ అవి తీసుకుని బోలనం పెట్టి, తరవాత వాళ్ళను శిల్పవతిమాయగా మార్చారు. దాశకీల మహారాజా, ఆయన భార్య తమ కవలకుమార్తెలు దొరకనందుకు విచారంలో మునిగిపోయారు. తరవాత—]

రాక్షసుడి చేతిలో కవలసోదరులు చిక్కి పోవటమూ, ఆ తర్వాత వాడి తమ్ముడు వాళ్ళను తన వెంట తీసుకుపోవటమూ, యదంతా బోలనులో హంసల యాపంలో వున్న రాకుమార్తెలు చూస్తూనే వున్నారు. రాక్షసుల్నితర్వా గమనించని విషయం కూడా వాళ్ళు చూశారు. అది ఏమిటి అంటే, ఉదయమే తప్పి తీసి తెల్ల బస్సుం మీద చల్లకోటోయనంకల్లా, రాక్ష

సుడు అక్కడికి రావటం జరిగింది. ఆ తొండరహాటులో దన్నం చల్లుకోలేక పోగా, తప్పి కాస్తా క్రిందపడిపోయింది. దాన్ని తిరిగి తీసుకుండామంపే ఏలుకాక కవలసోదరులు దాన్ని వదిలేశారు.

రాక్షసులు ఎవరి దారిని వారు వెళ్ళి పోగానే, రాకుమార్తెలు బోలనులో నుంచి బైటికి వచ్చి, ఆ తప్పి కోసం వెతికారు. కాని, అది కనుపించలేదు.

'వంధమామ'



రాజకుమార్తెలు అశ్చర్యపోయారు.
 "ఇదేమిటి. చిత్రంగా వున్నదే! అడవిని
 మనం ముగ్గురం చూస్తూనే వుంటిమికదా?
 ఎలా మాయమయి వుంటుంది? ఇక్కడే
 ఎక్కడో వుండాలి. వెతుకుదాం రండి,"
 అన్నది సుహాసినీ.

అలాగే వాళ్లు ముగ్గురూ చుట్టుప్రక్కల
 వెతుకుతూపోగా, కొలనుకు చాలా
 దూరాన ఒక చోట డబ్బి కనువిందింది.
 ఇక వాళ్లు డబ్బిని ఎక్కడ దాచటమా
 అని ఆలోచించి, ఆలోచించి, చివరకు
 దానిని అందుబాటులో దాచటం మంచి
 దనుకుని, కొలను ఒడ్డునే ఒక చోట చిన్న
 గుంట్రతవ్వ దానిలో కప్పెట్టారు.

ఆ క్షణం మొదలుకొని కపల సోదరు
 లను రక్షించే మార్గం ఏమిటా అని ఆలో
 చించసాగారు. చివరకు ఒకనాడు సుశేషిని,
 "నాకు ఒక ఉపాయం తోచింది,
 చెప్పనా?" అన్నది.

ఇది విని సుభాషిణి, సుహాసినీ,
 "ఏమిటా ఉపాయం?" అని ఉత్సా
 హంతో అడిగారు.

అప్పుడు సుశేషి, "ఏలాగైనా రాక్ష
 సుణ్ణి అక్కడ నుంచి కదిపి యావతలకు
 తీసుకురావాలి. ఇది ఒకలా చెయ్యవచ్చు.
 మనమందరమూ కలిసి వాడి దగ్గరికి
 పోయి, స్పృత్యం చేసి చూపుతాం అని
 నమ్మించుదాం. ఇలా మనలో వెళ్ళదలి
 చిన ఎవరో ఒకరు కొంత మంత్రజాలాన్ని
 తీసుకువెళ్ళి, అకుర్రవాళ్ల కలాప్రతిమల
 మీద చల్లి, వాళ్ళకి మామూలు స్వయా
 పాలు తెప్పించాలి. రాక్షసుడి కంట వడ
 కుందా ఒకళ్ళం అక్కడే వుండిపోయి,
 ఈ పని చెయ్యవచ్చు. తర్వాత ఏమి
 చెయ్యటమా అనేది కుర్రవాళ్ళవే సంప్ర
 తించవచ్చు," అన్నది.

ఇది విని సుహాసినీ, "వాడేం
 సామాన్యుడా మన బోపిలో పెడటానిది.
 ఒకవేళ మనం వాణ్ణి బోపి చేసి,
 అక్కణ్ణుంచి యావతలకు తీసుకురాగలి
 గినా వాడి భవనంలో వుండి, వాడి

కన్ను కప్పి అంత చెయ్యటం మాటలా ? మనం కూడా చిక్కిపోయామా అంటే మన సంగతి అ కుర్రవాళ్ల సంగతి. మన వాళ్ళకు తెలిసి అవకాశం కాస్తా పోతుందే. ఈ ఉపాయమేమో బాగానే వుంది. కాని అచరణమటుకు అసాధ్యమనిపిస్తుంది." అన్నది.

అందుకు సుజేశని, " సరేలే. ధైర్యం లేకపోతే ఎవరూ ఏ పని చెయ్యలేరు. అపాయంలో చిక్కుకుంటామని చెప్పి. అ కుర్రవాళ్ళను రక్షించకుండా వుండ గలమా ?" అన్నది. సుహాసినీ. సురాపిణి ఔననన్నారు.

మర్నాడు కొలనులో వున్న హంస లన్ని ఒడ్డుకు వచ్చివై. రావటంతోటే వాటికి మనుష్యాకారాలు వచ్చినై. కవల రాజకుమార్తెల మాదిరిగానే వాళ్ళంతా, రాక్షసుడి చేతిలో చిక్కిపోయినవాళ్ళే. వాళ్ళల్లో అడవిల్లిలు, మగపిల్లలూ వున్నారు.

మగపిల్లలందరినీ కొలనులోకి తిరిగి వెళ్ళిపోమ్మన్నది. సుహాసినీ. అలాగే వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. తక్కిన వాళ్లంతా అడవిల్లలే. వాళ్ళంతా చేరి అ తోటలో పువ్వులు కోసుకుని పోతుకుంటూ, ఉత్సాహంగా గెంతుతూ రాక్షసుడి భవనం వైపుకు రాసాగారు.

చందమామ



ఈ సందడి చెవిని పడేసరికి రాక్షసుడే వాళ్ళకు ఎదురు వచ్చి, " అదేమిటి ? అలా బయలుదేరాకెక్కడికి ? నా మీద వాడి చేద్రామనా ?" అన్నాయ సవ్యతూ.

అందరిలోకి ముందున వున్న సుజేశని, " నీ అంత వాడిపైన వాడి చెయ్యటం ఎవరి తరం ? కొత్తగా చిక్కిన ముగ్గురు కుర్రవాళ్ళూ ఏమైపోయారో చూతామని వచ్చాం." అన్నది.

అందుకు రాక్షసుడు పగలబడి సవ్యతూ, " ఏమవుతారు ? అంతగు ముందు వచ్చిన వాళ్ళు ఏ మయ్యారో, విళ్ళూ అంతే. ఏం, చూస్తారా ?" అంటూ భవనంలోకి వెంటబెట్టుకు వెళ్ళి కవల



సోదరుల శిలాప్రతిమలు వరసన ఒక్కొక్కటిగా చూపాడు. చాటిని చూస్తూ సుతే నిన. "జాగానే వున్నది. నీ ఉద్యోగం! కాని, నా పందేపాం ఒకటి తీర్చు. ఇంత మందిమి కలిసి మెలిపి వుంటున్నా. ఈ నిర్బంధంతో ప్రాణం ఎసిగిపోయి, మీ అన్న చేయడలుచుకున్న బలి త్వరగా అయిపోతే బాగుండునే అనిపిస్తున్నది. మాకు, అటువంటిది సువర్ణ ఒక్కడివీ, ఈ శిలాప్రతిమల మధ్య విమూఢు, విరామంలేకుండా విశ్వ తరబడి ఎలా కావాలా కాస్తున్నావయ్యా? ఎప్పుడైనా అలా స్వేచ్ఛగా ఎక్కడికన్నా పోవాలని వుండదా?" అని నిబ్బరంగా అడిగింది.

అందుకు రాక్షసుడు, "నాకు మాత్రం విసుగెత్తటం లేదనుకున్నారా? కాని, ఏం చేయటం? ఈ చోటు విడిచి వెళ్లనో, మిమ్మల్ని బలియివ్వటానికి ముందు, నన్నే పాతమారుస్తాడు మా అన్న. ఏమి రోచక నేనూ సతమత మవుతూనే వున్నాను." అని మనసులో బాధ వెలిబుచ్చాడు.

వెంటనే సుతేశిని అందుకుని, "ఎంత సేవనియిలా? పోనీ కాస్సేపు మాటోపాటు వచ్చి కులాసాగా వుండకూడదా? నీకు అనందం కలిగేటట్టు అటలాడతాం, పాటలు పాడతాం, మాకూ కొంత ఉసురొగుంది. రా, చూడుగాని తమాషా." అని రాక్షసుణ్ణి ఉత్సాహపరిచింది.

"అమ్మయ్యా, ఈ భవనం విడిచి వచ్చేయటమే! విసుగంత వాణ్ణి నేను కావాలా కాస్తుండగానే, నా కళ్ళల్లో దుమ్ము కొట్టి, ఈ కుర్రవాళ్లు ఎలాగ ప్రవేశించారో, భవనం వదిలితే మరేమైనా వుందా." అన్నాయ రాక్షసుడు.

"అర, నీ ప్రమాగాని యిక్కడికి ఎవరూ రాగలుగుతారు? వచ్చారే అనుకో, నీ చేతిలో చిక్కక ఎక్కడికి పోగలరు? పోనీ, చూలో ఒకరు నీ బదులు కావాలా కాస్తా వుంటారు. కాస్సేపు కులాసాగా కాలక్షిపం చేసి, తిరిగి నీ ఉద్యోగానికి

నువ్వుపోదువు గాని." అన్నది నుకేశని.
ఈ మాట రాక్షసుడికి నచ్చింది.

"మరైతే నా బడులు కావేలా కాసేది
ఏవయి?" అని అడిగాడు వాడు.

నుకేశని, నుహనిని నైపు అట్టై చూసి,
"మరెవరోనా? మా అక్క వున్నది." అన్నది.
ఆ ప్రకారమే నుహనినిని భవ
నంలో వదిలి, వాళ్ళు కొలను నైపుకు
బయలుదేరారు.

కొలను ఒడ్డున వాళ్ళు, రాక్షసుణ్ణి
మధ్య కూర్చోపెట్టి, చుట్టూ భేరి వృత్తం
తెయ్యసాగారు. వాళ్ళ అట పాటలకు
రాక్షసుడు తన్నేయడై, "రోజూ యిలా
అట పాటలతో కొలకేపం చేస్తే బాగుం
దునే!" అన్నాడు.

రోజూ ఎవరో ఒకరు రాక్షసుడి బడులు
కాపలా కాస్తుండటమూ, వాడు అట పాట
లకు అనందించటమూ అలవాటైంది.

నాలుగు రోజులు గడిచేసరికి, అంతకు
మునుపు భవనం విడిచి రావటానికి భయ
పడే రాక్షసుడు, ఇప్పుడు తనంతట తనే
వచ్చి, కాకుమార్తెలను రమ్మనటం
మొదలుపెట్టాడు. ఇది చూసి నుకేశని
తన పాచిక పారింది కదా అని నంతో
పించింది.

అంతవరకూ బాగానే వుంది. పోతే,
కవలల కలా ప్రతిమలను మంత్ర
జలంతో చూచూలు మేనుమ్యలుగా
మార్చివేయాలి. జలం తీసుకు రావా
లంటే, ఏదైనా ఉపకరణం వుండాలి.





పోని పాత్ర ఎక్కడైనా సంపాదించి తెచ్చి, దానితో బలం తీసుకు వద్దామా అంటే, ఉన్న పాటలను రాక్షసుడికి వట్టుబడిపోతా రేమో! మరేమిటి గత్యంతరం? మళ్ళీ ఆలోచన పడింది. ఇతే—సుగ్రాని పంట తెలివిమంతురాలికి ఇదొక మనకార్యమా?

మర్నాడు రాక్షసుణ్ణి పిలుచుకు రావటానికి వెళ్ళేమొందు. సుగ్రాని తోటలోకి పోయి మంత్రజలంతో తన చీర చెంగు ఒకటి వాగా తడుపుకొన్నది. రెండో చీరకొలను నీటితో తడుపుకొన్నది.

ఇలా తయారైన సుగ్రాని రాక్షసుడి దగ్గరకు వెళ్ళి, "ఇవాళ కావలా కాయలం నా వంతు. నేను లేకుండా

మా వాళ్ళ అట పాటలు నీకు ఎలా వచ్చినయ్యా వచ్చి వాకు చెప్పాలి నుమా!" అన్నది.

"అలాగే చెప్తున్నా!" అంటూ రాక్షసుడు కీటామైనా అక్కడ నిలవకుండా కొలనుకి బయలుదేరాడు. వాడు వస్తుండటం చూచి కొలనులోని రాకుమార్తెలు వెంటనే అట పాటలలో మునిగిపోయారు.

రాక్షసుడు భవనం విడిచి వెళ్ళిన మరుక్షణమే సుగ్రాని, కవలసోదరుల కలాప్రతిమల పైన చీరచెంగుతో తెచ్చిన నీటిని పండించి, వెంటనే, వాళ్ళకు మామూలు స్వరూపాలు వచ్చేసివై. చాళ్లు అమితాశ్చర్యంతో, "ఇదేమిటి? ఇక్కడికిలా వచ్చావ్? ఆ రాక్షసుడేమియ్యాడు?" అని అడిగారు.

అప్పుడు సుగ్రాని తాను చేసిన పన్నాగం విప్పి చెప్పి, "వాడు అట పాటలలో పరవకుడైవున్న సమయం కనిపెట్టి, పొంచి వుండి హతమార్చేయాలి. ఆలోచించండి ఉపాయం," అని కవల సోదరులను వెగిరపెట్టింది.

"ఎలా సార్థ్యం? భస్మం కూడా పొగట్టుకున్నామే," అన్నాడు ఉడయసుడు.

భస్మం సంగతి సుగ్రాని మరిచి పోయింది. ఉడయసుడు యీ సంగతి

గుర్తు తెగానే. "అన్నట్టు అవును. ఒకలా చేద్దాం. ఇచ్చాల్సికి మిమ్మల్ని కలాప్రతిమలుగా చేసిపోతాను. రేపు వచ్చేటప్పుడు భస్మం కూడా తెస్తాను," అన్నది.

అందుకు కవలసోదరులు చాలా సంతోషించారు. వెంటనే సుకేశని కొలను నీటితో తడిసిన చీర చెంగు పిండి. వాళ్ళ నేళ్ళల్లో పోసింది. యథాప్రకారం కలాప్రతిమలుగా మారిపోయారు.

ఇంతలో రాక్షసుడు అక్కడికి వచ్చేసి. "ఎలాగైనా సువ్యృ వుంటేనే నయం! ఇవాళ అంతా దప్ప చప్పగా వుంది." అన్నాడు సుకేశనితో.

"నిజంగానా? ఎగతాళి చేస్తున్నావ్! ఇతే రేపు నేను నీదలో వుంటాతి. మా అక్కనే యిక్కడికి కావలా పంపుదాం." అంటూ తిరిగి కొలను వద్దకు వచ్చి చెరుకున్నది.

తర్వాత రాకుమార్తెలు ముగ్గురూ కలిసి, భస్మాన్ని తీసుకురావడానికి వెళ్లి. గుంట తవ్వి చూడగా దర్భి కవలరక పాయె! ఏమీ చెయ్యటానికి వాళ్ళు పాలుపోయింది కాదు. అప్పుడు సుకేశని, "విచారాస్తూ కూర్చుంటే ప్రయోజనం ఏమిస్తుంది? ఇవాళ భవనం కావలాను సువ్యృ వెళ్ళు. ఇలా యిలా జరిగిందని కుర్రవాళ్ళకు తెలియజెప్పు. ఆ పైస



వాళ్ళు చెప్పినట్టు చేద్దాం," అని సుభాషిణిని పంపింది.

సుభాషిణి కూడా మంత్రజలంతోనూ, కొలను జలంతోనూ చీర చెంగు తడుపు కొని భవనానికి వెళ్లి. రాక్షసుణ్ణి విడుదల చేసి పంపింది. వాడు వెళ్ళిపోగానే సుభాషిణి చీర చెంగు నుండి నీటి బొట్టు కలాప్రతిమలపైనే వేసింది. కాని పాపం. ఆ తొండరలో సుభాషిణి మంత్రజలంతో తడిసిన చెంగు పిండడానికి బదులు, కొలను నీటితో తడిసిన చెంగు పిండింది. అందుచేత కలాప్రతిమలకు మామూలు న్వరూపాలు రాలేదు. "అరేరే! ఎంత పొరపాటు జరిగింది!" అనుకుంటూ

నుభాషణ, ఈ సారి మంత్రజదాన్ని
పండింది. వెంటనే సోదరులు అసలు
టూపాలతో లేచారు.

అప్పుడు నుభాషణ, భస్మం మాయం
కావటం చెప్పి, బలంవాడటంలో తమ
చేసిన ప్రమాదం కూడా వెల్లడించింది.

అందుకు ఉడయసుడు, "ఇదంతా
చూడగా, మనం తలపెట్టిన పని ఏదీ
బయటదం కాదని తోస్తున్నది. లేకపోతే
అడుగుదుగునా ఈ అవాంతరాలేమిటి?"
అన్నాడు నిస్పృహతే.

మధ్యలో నిశ్చయం అడ్డుపడి. "బయట
ప్రదం కాకపోవటమేమిటి? దేవుడు
మనల్ని పరీక్షిస్తున్నాడు. అంతే. ఇంత
మాత్రానికే బడిసిపోవటమా?" అన్నాడు.

"సరే, రాక్షసుడు తిరిగి భవనం
చేయకనేసరికల్లా మనం తప్పించుకుని
పోవాలి. లేదా" అని ఏమో చెప్ప
టోయాడు ఉడయసుడు.

నుభాషణ అతడి మాటలకు అడ్డు
తగిలి, "నాకు ఒక ఉపాయం తోస్తున్నది.

ఇక్కడవుంటే ఆ ప్రతిమలలో మూడింటిని
తెచ్చి, మీ స్థానాల్లో వుంచుదాం. వాడు
ఏనుగంత నునిపే గాని, బుర్ర మాత్రం
ఎత్తి మట్టి బుర్ర. కాబట్టి ప్రతిమలు
మార్చిన సంగతి వాడు చచ్చినా కని
పెట్టలేడు. మీరు బైట, ఆ పాదవాటం
కాక్కోండి. వాడు భవనం లోపలికి
పోగానే మీరు, మా దగ్గరికి వచ్చేయండి.
చూడాలి తర్వాత సంగతి." అన్నది.

నుభాషణ చెప్పిన యీ ఉపాయం
బాగుందంటే బాగుందన్నారు. కవల
సోదరులు. ఇంకా అలస్థ్యం ఎందుకని.
ఆ వెంటనే నలుగురూ చేరి మూడు కలా
ప్రతిమల్ని తెచ్చి, తమ స్థానంలో వుంచి,
బయటకు వచ్చి ఒక పాదవాటం సక్కి
కూర్చున్నారు.

కంచెం సెపటికల్లా రాక్షసుడు తిరిగి
వచ్చి, నుభాషణని విడుదల చేశాడు.
వెంటనే నుభాషణ, కవల సోదరులున్న
చోటుకు వెళ్ళి, వాళ్ళతో సహా కొలను
చేరుకున్నది. —(ఇంకా వుంది)





12

[అవలా రాక్షసుడు సుకేశిని మాటలునమ్మి, కొలను ఒడ్డున జరిగే అటవీలలను దూసి వివేదించేందుకు, రోజూ అక్కడికి పోసాడు. ఆ సమయంలో సుబాషిణి, బ్రాహ్మిణి ములుగా మారిన కవలసోదరుల పైనే మంత్రశలలం తల్లి, వాళ్ళకు తిరిగి మామూలు రూపాలు వచ్చేలా చేసింది. అందరూ కలిసి కొలను చేరుకున్నారు, కథవార—]

రాక్షసుడిని మోసం చేసి కవలసోదరులు ఎలాగో బ్రతివచ్చారే గాని, వాళ్ళకు మనస్థిమితం లేకుండా పోయింది. ఎందుచేతనంటే, అదివరకు మోస్తరుగా రాక్షసుడి కంటి బడకుండా తమను అదృశ్యం చేసుకోగల భస్మం కాస్తా పోయిందాయె! పోని రాకుమార్తెలతో పాటు హింసల రూపంలో ఉంచామా అంటే, హింసల లెక్క రాక్షసుడికి తెలియనే తెలుసు.

కనుక అది ప్రయోజనం లేదు. వాళ్ళకు ఏమిచెయ్యటానికి పాలుపోలేదు.

ఇలాంటి చిక్కులోపడి కవలసోదరులు కీలు మొక యుగంగా గడవవలసి వచ్చింది.

ఒకరోజున సుబాషిణి, కవలసోదరులతో, "ఇక మీదట మీరు యిక్కడ వుండటం క్షేమం కాదు. మనం చేసిన మోసానికి రాక్షసుడు కని పూసే వుంటాడు.

'చందమామ'



ఈ సారి వాడి చేతిలో దిక్కులే మటుగు ప్రాణాలతో వడలడు. కనుక రేఫ్త వాడు అటపాటలను వచ్చిన సమయం చూచి, మీరు యీ స్థలం పదిలి వెళ్ళిపోండి. మమ్మల్ని రక్షించే సమన్య అంక వదులు కోండి." అన్నది.

ఇది విని ఉదయసుడు, "అలా ఎన్నడూ జరగదు. మా ప్రాణాలు సున్నంక వరకూ మమ్మల్ని రక్షించేందుకే ప్రయత్నిస్తాం." అన్నాడు.

"అలా అయితే, ఒక్కటే మార్గం. రేఫ్త వాడు యిక్కడికి వచ్చినప్పుడు, మాత్ర పాటు కొలనులో పుండే తక్కిన రాకుమారులు కూడా కలిసి అటపాట

లలో పాల్గొనేటట్టు ఏర్పాటు చేస్తాను. అ రాకుమారులలో మీరూ చేరిపోండి. సమయం కనిపెట్టి రాక్షసుడి తల తెగవేయండి." అన్నది సుభాషిణి.

సోదరులు యిందుకు ఒప్పుకున్నారు. మర్నాడు రాక్షసుడు, రాజకుమార్తెల దగ్గిరికి వచ్చినప్పుడు సుభాషిణి, "మగ వాడవైన నీవు ఒక్కడివే యింక మంచి అడవాళ్ళ మధ్య పుండటం జాగుండదు. కొలనులో యింకా రాకుమార్లు పున్నారు కదా? వాళ్ళని కూడా మనతో చేర్చుకోవాలి. సందడిగా పుంటుంది. లోకానికి విరుద్ధమనిపించదు." అని సలహా యిచ్చింది.

"ఈ పాటి దానికి నన్ను అడగాలా? అలాగే కానిప్పండి." అన్నాడు రాక్షసుడు.

వెంటనే కొలనులో పుస్త పంపాలన్న ఒడ్డుకి వచ్చి, మానవాశారాలు దార్చినై. వాటిలో కవలసోదరులు కూడా పున్నారు. అయితే అట పాటల దృష్టిలో పుస్త రాక్షసుడు వాళ్ళని గమనించనే లేదు.

రాకుమార్తెలు కనుపండువుగా నృత్యం చేస్తున్నారు. రాక్షసుడు అనందంలో మునిగి తేలుతున్న సమయం చూశాడు. ఉదయసుడు, సద్రుస కత్తి దూసి ఒక్క వ్రేటున వాని తల తెగ నరికాడు. వెంటనే రాక్షసుని మొండికి నేలకు

ఒరిగిపోయింది. తెగిపోయిన తల వెళ్ళి
కలసు నీదిలో పడింది.

అదే సమయాన మరొక చిత్రం జరి
గింది. రాక్షసుడు వివ్వలైతే చచ్చి
పోయాడో. ఆ తక్షణమే వాడు కాపలా
కాస్తున్న భవనం మాయమై పోయింది.
కవలసోదరుల లాగానే వచ్చి రాక్షసుడి
చేతిలో చిక్కిపోయిన రాకుమారుల కిలా
ప్రతిమలు మాత్రం యింకా అక్కడ
మిగిలివున్నాయి.

అప్పుడు సుహాసిన, "ఇంకా చూస్తారేం!
మంత్రజలం తెచ్చి ఆ కిలా ప్రతిమలకు
మామూలు స్వయాపాలు తెప్పించండి,"
అన్నది. అలా చేయగా, ప్రతిమలన్న
రాకుమారులుగా మారివై.

వాళంకా కవలసోదరులనూ,
రాకుమారులనూ ఎంతగానో మెచ్చుకు
న్నారు. తలవని తలంపుగా తమకు
యిలా తిరిగి మామూలు స్వయాపాలు
వచ్చినందుకు, వారు ఎంతో ఉద్వేగంగా
పోయారు. అయితే, యింత అనందం
లోనూ అందరికీ కూడా ఒకే విధమైన
చింత వట్టుకున్నది—తిరిగి తమ తమ
ఇళ్ళకు చేరుకోవటం మాట అలా వుంచి,
ఆ ప్రదేశంలో రెండవ రాక్షసుడి కంట
పడకుండా మెలిగటం ఎలాగ? అని.

దీనిని గురించే వాళ్ళంతా సమావేశమై
తీవ్రంగా ఆలోచించారు. కాని ఎవరికీ
ఉపాయమేదీ తోచలేదు. చివరకు ఉద
యసేయ, "మీరందరూ యిక్కడే వుండి





పోవటం క్షేమం కాదు. రాక్షసుడి చేతిలో చిక్కిన ఈ రాక్షసుమార్తల నందరినీ క్షేమంగా వారి వారి ఇళ్ళకు చేర్చి బాధ్యత మోచి, కనుక మీరు నిశ్చింతగా వెళ్ళి పోవచ్చు." అన్నాడు.

కాని ఇందుకు ఎవరూ ఒప్పుకో లేదు. వారిలో ఒక వృద్ధుడు, "అబ్బాయీ, మేము తిరిగి ఇళ్ళకు చేరుకోవటం మాత్రం మాటలా? గర్భపు వాడిని తప్పించుకు పోవటం అసాధ్యం. కనుక మనం చెయ్య గలిగిన దల్లా ఒక్కటే. మమ్మల్ని తిరిగి ఇలా ప్రతిమలుగా మార్చివేసేయి." అన్నాడు. ఇందుకు కవలసోదరులు ఒప్పుకోనక తప్పిందికాదు. వాళ్ళ కోరిక

ప్రకారం అందరినీ మళ్ళీ ఇలా ప్రతి మలుగా చేసివేశాడు.

ఇక తమ సంగతి ఏమిటా అని అలోచిస్తున్నంతలో రెండవ రాక్షసుడు వచ్చేకాదు. ఈ సారి వాడు వట్టి చేతులతో కాలేదు. ఒక రాక్షసుమార్తెను వెంట తీసుకు వచ్చాడు. వాడు దగ్గరకు వస్తున్న అలికిడి అయింది. ఇంక ఆ తొందరలో కవలసోదరులు, గభీమంటా కొలసులో దూకి, హంసలుగా మారిపోయారు.

మరుక్షణమే రాక్షసుడు కొలసు చేరు కున్నాడు. తన తెచ్చిన ఆ రాక్షసుమార్తెను కూడా కొలసులోకి విసిరివేశాడు. అమె కూడా హంసగా మారిపోయింది.

ఇలా రాక్షసుమార్తెను కొలసులో విసిరి వేసిన వెంటనే రాక్షసుడు మళ్ళీ ఒకసారి ఆ హంసలను లెక్కపెట్టసాగాడు. ఇంత కాలమూ కొలసులో వున్నది నలభై ఏడుగులేననీ, తన ప్రతం పూర్తి కావ జానికి మరి ముగ్గురు తక్కువైనారనీ అనుకుంటూ వున్నాడు. అలాటి తను తెచ్చిన రాక్షసుమార్తె నలభై ఎనిమిది మంది కదా కావాలి? కాని లెక్కపెట్టగా యాభై ఒక్కమంది వుండటం చూసి, వాడు సంతోషంతో ఎగిరి గంతువేశాడు. మరుక్షణమే వాడికొక సందేహం కలి గింది. హంసలన్నిటినీ ఒడ్డుకు రప్పించ

చాడు. అవి సీటిలోంచి బైటకి, కాగానే రాక్షసుడు, "మీలో కొత్తగా వచ్చిన ముగ్గురూ ఎవరు?" అని గద్దించి అడిగాడు.

కవలసోదరులు ముగ్గురూ ముందుకు వచ్చి, "మేమేమీ. అమా యకులైన ఈ రాకుమార్తెలను ఎందుకలా బంధించి వుంచుతావు? ఇప్పటికైనా మించిపోలేదు. వీళ్ళని వదిలిపెట్టు. లేదా నీ తమ్ముడి గతి ఏమైందో నీకూ అదే కాదోతుంది," అని బెదిరించారు.

"అయి, ఏమిటి? నా తమ్ముడి గతా! ఏమైనాడువాడు?" అని రాక్షసుడు పెద్దగా బొబ్బలు పెట్టాడు.

"ఏమిటవురాడు, ముట్టిలో కలిసి పోయాడు. వాడితోపాటు నీ మాయాభవన మున్నూ..." అని కవలసోదరులు అంటూ వుండగానే రాక్షసుడు అక్కడ నిలవక ఒక్క పరుగున తన తమ్ముడు కాపలాకాస్తున్న భవనం వైపుకి పరుగెత్తాడు. చూస్తే ఏమైంది? కలాప్రతిమలు తప్ప మిగిలి కానరాలేదు.

కళ్ళవెంట చింత నివ్వులు రాలుస్తూ రాక్షసుడు తిరిగి వచ్చాడు. ఈలోగానే కవలసోదరులు తోటలోకి వెళ్ళి మామిడి కాయలు కోసి తిని కోతులుగా మారి పోయారు. రాక్షసుడికి అండకుండా



ఆ కోతులు ఒక చెట్టు మీది నుంచి, మరొక చెట్టు మీదికి దూకసాగినై.

చివరకు ప్రాణం విసిగి రాక్షసుడు, "కానివ్వండి. ఇలా ఎంతకాలం తప్పించుకు తిరుగుతారో నేనూ చూస్తాను." అంటూ మళ్ళి గద్దరూపంలో రివ్వన అకాశమార్గాన ఎరిగిపోయాడు.

మరికొద్ది సేపటికల్లా కోతులరూపంతో కవలసోదరులు తిరుగుతున్న బొటకు గద్దవువారు వచ్చి ప్రత్యక్షమయారు.

కోతులను చూస్తూనే వాడు, "మంచి కాస్త జరిగింది. లేకపోతే అంత కొవ్వో? ఇంకానయం, మిమ్మల్ని ప్రాణాలతో వదిలారు," అన్నాడు.



అలా అంటూ పున్నంతలో ఒక కోతి వచ్చి, ఆ మాంతం వాడి వెత్తిమీద దూకింది. గడ్డపువాడు తల పైకి ఎత్తి చూచేటంతలో, మరొక కోతి, వాడి గడ్డం లంకించుకుని బర బర యాడుకు పోసాగింది. మూడో కోతి, వాడి కాళ్ళు పట్టుకు వెళ్ళాడసాగింది. గడ్డపువాడు లబ్ధి దిబ్బమని మొత్తుకున్నాడు. కోతులు వాడిని వదలలేదు. గడ్డం లంకించుకున్న కోతి, వాడిని ఒక చెట్టు పైకి తాక్కు పోయి, గడ్డాన్ని ఆ చెట్టుకొమ్మకు వేలాడ గట్టి, గట్టిగా ముడిచేసింది. ఆ వెంటనే, చెట్టు కింద మొలిచివున్న కుక్కగారు గులు తినేసరికి కవలసాదరులకు కోతి

రూపాలుపోయి మామూలు స్వరూపాలు వచ్చివై.

వాళ్ళను చూసి గడ్డపువాడు, "ఇక్కడి చెట్లూ చేమలూ, వాటి మర్కటా మీకు తాగా తెలిసినట్టున్నదే? ఎరక్కపోయి మీ దగ్గరికి వచ్చాను. ఇంతటితోనైనా వస్తు విడిచిపెట్టండి, బాబూ!" అంటూ మొరబెట్టుకున్నాడు.

"ఈసారి నెన్ను అంతంత మాత్రానికి వదిలేదిలేదయ్యా! ఇకమీది నుంచి నువ్వు, రాక్షసుడి సేవకుడివి కావు, మా సేవ కుడివి. కనుక మేము చెప్పినట్టల్లా చెయ్యాలి. నీ మాయదండ ముందు మా కిప్పుడు యిచ్చివెయ్యి. రాక్షసుడిని గురించిన రహస్యాలు పూర్తిగా వెల్లడించు. ఇందుకు ఒప్పుకుంటే నిన్ను విడుదల చేస్తాం. లేదా యిలాగా వెళ్ళాయతూ పుండవలసిందే!" అన్నాడు ఉదయమడు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "చాలా పెద్ద మరతులి పెట్టారే. మీ సేవకుడిగా పుండ తానికి నా తేమి అభ్యంతరం లేదు. మాయదండ కూడా మీ వశంచేస్తా. కాని, రాక్షసుడిని గురించిన రహస్యాలు మాత్రం అడగకండి. అవి వెల్లడించి నట్టియితే, నేను తల వగిలి చస్తానని యిదిచరకే నేను చెప్పానుగా. ఆ రహస్యం మీకు చెప్పి నేను చనిపోవటమా, లేక మీ సేవ

కుడుగానే వుండి. కాదుకట్టలా మీకు పహాయం చేస్తూ వుండటమా? అని ప్రశ్న. బనా పట్టుదలతో ప్రయత్నిస్తే రాక్షసుడి కహస్యం తెలుసుకోలేక పోయి మీరు." అని మెడలోవున్న దండ తిని యిచ్చాడు.

దండను అందుకుని ఉదయసుడు తన మెడలో వేసుకున్నాడు. గడ్డపువాడికి మానవ స్వరూపం వచ్చింది! ఉదయ సుడికి గడ్డపువాడి స్వరూపం వచ్చింది. దానితో పాటు ఉదయసుడికి అంజ నాలూ, భస్మాలూ, తువ్వాలూ కూడా లభించినై.

వెంటనే ఉదయసుడు కొలను వద్దకు వెళ్ళి. అందులో హంసలుగా వున్న

రాకుమార్తెలనూ వాళ్ళనూ బైటికి రమ్మ న్నాడు. వాళ్ళు బైటికి వచ్చాక, అంతా బారులు తీర్చి కూచున్నారు. మాయ తువ్వలు మహిమ వల్ల, అందరకూ బ్రహ్మాండమైన విందు చేశాడు. తరవాత శిలాస్రేణిమలుగా మారి వున్న వాళ్ళకు మోమాలు స్వరూపాలు తెప్పించి, వాళ్ళకు కూడా విందు చేశాడు.

విందు ఆయాశ ఉదయసుడు. గడ్డపు వాడితో. "విళ్ళనందర్నీ తీసుకు వెళ్ళి. వాళ్ళ వాళ్ళ ఇళ్ళ దగ్గర వదిలిరా," అన్నాడు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "ఇది చాలా కష్టమైన పని. రాక్షసుడి కంట బడ్డా మంటే ప్రాణాలు దక్కివు. కనుక మరి



తెంత కాలం కలాప్రతిమలనూ, హంసలనూ ఇక్కడనే వుండనివ్వండి. నేమయం చూసి వాళ్ళను ఇళ్ళకు చేరుస్తా," అన్నాడు.

ఇందుకు తవలసోదరులు ఒప్పేకాగా, వాళ్ళను మళ్ళీ కలాప్రతిమలుగానూ, హంసలుగానూ మార్చి, ఎవళ్ళ చేతుల్లో వాళ్ళను వుంచాడు.

అంతలో రాక్షసుడు వచ్చేకాడు. వాడు వస్తున్న సంగతి గ్రహించి గడ్డపువాడి ఆకారంలో వున్న ఉదయసుడు తన దగ్గర వున్న బన్నుం తీసి, తన సోదరుల పైన, గడ్డపు వాడి పైన చల్లాడు. రాక్షసుడు సరిగా అక్కడికి వచ్చి చేరుకునే సరికి, గడ్డపువాడి వేషంలో ఉదయసుడు మాత్రం నిలిచివున్నాడు. వాడు తన సేనకులైన గడ్డపువాడి ననుకుని రాక్షసుడు, "అ కొత్త మూక ఏమైంది?" అని జోషంగా అడిగాడు.

"ఏమవుతాడు? ముగ్గుర్నీ పీక నులిమి వంపికాను," అన్నాడు ఉదయసుడు.

"ఏరీ, ఎక్కడ వాళ్ళు?" అని అత్రంతో ప్రశ్నించాడు రాక్షసుడు.

"చూపుతాను, రా!" అంటూ రాక్షసుడిని ఒక పాడు బావి దగ్గరికి వెంట బట్టుకు వెళ్ళి, తొంగి చూడమన్నాడు ఉదయసుడు.

అత్రం కొద్దీ రాక్షసుడు బావిలోకి తొంగి చూడబోయాడు. అంతకు ముందు గానే ఉదయసుడు, ఆ బావి ఒడ్డున తన కత్తి దాచి వుంచాడు. ఎప్పుడైతే రాక్షసుడు తొంగి చూడబోయాడో, సద్రుస కత్తి చూసి ఒక్క నేటు నేకాడు ఉదయసుడు. రాక్షసుడి తల తగి బావిలో పడింది గాని, చిత్రమేమిటో, రాక్షసుడికి మరొక తల మొలుచుకు వచ్చింది.

రాక్షసుడు గిరుక్కున తిరిగి, గడ్డపు వాడి వేషంలో వున్న ఉదయసుడిని గుప్పెటిలో పట్టి, "ఎంత ద్రోహం! నా ఉప్పు తింటా, నాకే మువ్వ తల పెట్టావా?" అంటూ అతణ్ణి బావిలోకి విసిరివేశాడు. —(ఇంకా వుంది.)





13

[ఉదయనుదూ, అతని యిద్దరు కవలసోదరులూ అపలా రాక్షసుణ్ణి చంపివేసిం తరవాత, వారి అన్న వద్ది, కవలసోదరులను పట్టుకోబోయాడు. వాళ్ళు కోతులుగా మారి తప్పించు కున్నాడు. అనయయింబో అక్కడికొచ్చిన గడ్డవువారు వాళ్ళకులోదిగిపోయాడు. అన్న రాక్షసుణ్ణి చంపబోయిన ఉదయనుదు వారికి దిక్కివారిచేత బావిలోకి తోయబడ్డాడు. తరవాత—]

రాక్షసుడు, ఉదయనుణ్ణి బావిలో పడ వేసి తన వారిన జాను వెళ్ళిపోయాడు. గడ్డవువాడు రూపంలో వున్న ఉదయనుడు, బావిలో వారం రోజులపాటు వుండి పోయాడు. అతడికి చైతన్యమేమార్గం కని పించలేదు. ఇక అక్కడ దన్నంపల్ల అద్భుత్యం చేయబడిన సంధ్యా సిగ్గులు గడ్డవువాడితో సహా, అలా అద్భుత్య యాపంలోనే వుండి పోవలసి వచ్చింది.

ఎందుచేత నంటే వాళ్ళకు తిరిగి మామూలు స్వరూపు తెప్పించగల భస్మం ఉదయనుడి దగ్గరే వున్నది.

ఏళ్ళస్థితి యిలా వుండగా, ఈ వారం రోజులూ రాకుమార్తెలూ పూరుకోలేదు. కిలుమైనా విరవకుండా తనివిస్తూవుంటే, కవలసోదరులూ కనిపించకుండా పోయి నేరికి, వాళ్ళు మళ్ళీ ఏదో అవడలో చిక్కు కుని వుంటారని, వాళ్ళు వెంటనే గ్రహం

'చరిత మా య'



చారు. వాళ్ళు, కవలసోదరుల కొనిం
చుట్టువేళ్ళం అంతా గాలించసాగారు.

అలా వెతుకుతున్న రాకుమార్తెలు,
ఉదయసుడు పదివన్నె బావి దగ్గరకు
కూడా రావటం తటస్థమైంది. అయితే,
ఉదయసుడు గడ్డపువాడి అతారంలో
పుండటం చేత ఆ పొట్టిమనిషి వాళ్ళు
కంటబడలేదు. వాళ్ళు బావి దగ్గరకు
వచ్చిన అరికిడి వినిపించి, ఉదయసుడు
కేకవేశాడు. కాని, అకారానికి తగ్గట్టు
కేకకూడా చెప్పింది కావటం చేత, ఆ కేక
రాకుమార్తెలకు వినిపించలేదు.

తను కేకపెట్టి కూడా రాకుమార్తెలకు
తన స్థితి తెలియజేయలేక పోయినందుకు

ఉదయసుడు మరింత దిగులుబెందాడు.
దాతే, ఆ క్షణమండే ఉదయసుడికి ఒక
సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

రాక్షసుడు తనకు బావిలో తోసివేశాక,
ఒడ్డున పదివన్నె కత్తికూడా బావిలో పడ
వేసి మరీ పోయాడు. అప్పుడు ఉదయ
సుడు ఆ కత్తిని బావిలోనుంచి తీసి, పైకి
వెనిరాడు. అది అమాంతం వచ్చి బావి
యివతల భూమిలో దిగబడిపోయింది.
ఈ కత్తి చూచి అయినా రాకుమార్తెలు,
తాను బావిలోవున్న సంగతి తెలుసు
కుంటారేమో అని ఉదయసుడి ఆశ.

మరొక వారానికి రాకుమార్తెలు మళ్ళీ
ఆ బావి దగ్గరకు రావటం అరిగింది. బావి
ఒడ్డున భూమిలో దిగబడివున్న కత్తిని
చూస్తూనే, వాళ్ళు అశ్రుర్యపోయారు.
"కదేమిటి? క్రిందటిమారు మనం
యిలా వచ్చినప్పుడు లేని కత్తి. యిప్పుడు
ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? ఒక నేల
రాక్షసుడు, ఉదయసుణ్ణి ఉంచి, యీ
బావిలో పడవెయ్యలేదు గదా?" అను
కుంటూ వాళ్ళు బావిలోకి తొంగి చూశారు.

చిత్రమేమిటోగాని బావిలో సగంవరకు
రకరకాల పళ్ళు నిండివున్నై. చాటిపై
గడ్డపువాడి వేషంలో ఉదయసుడు నిలు
చుని వున్నాడు. అతని చేతిలో మాయ
కుప్పాలు వున్నవి. కుప్పాల్లోనించి

వళ్ళు యింకా గుట్టలు గుట్టలుగా వస్తూనే వున్నై. వళ్ళతో బావి నిండిపోతున్నది.

అక్కర్థంతో రాకుమార్తెలు అలాగే నిలబడిపోయారు. మరికొద్ది సేపటికల్లా పై అంచువరకు వళ్ళువచ్చేసి, బావి నిండిపోయింది. ఆ వళ్ళగుట్ట పైన నిలుచునప్పున్న ఉదయసుధు. రాకుమార్తెలు వెయ్యి పట్టుకు దైటికి లాగివేశాడు.

అప్పుడు ఉదయసుధు, రాకుమార్తెలతో తను రాక్షసుడి తల తెగవరకటమూ, వాడు తనను బావిలోకి విసిరివెయ్యటమూ, అప్పుడు తనని వెనెనె పూపాలా-వాళ్ళను వివరంగా చెప్పాడు. అంతా విన్న రాజకుమార్తెలు, "ఏమైతే నేం, ఇంతకూ మాయతువ్వాలి విన్ను రక్షించింది. బానిసి ఉపయోగించి యిలా బయట పడవచ్చుననే ఉపాయం, నీకు తెలిసిందంటే మెచ్చుకోవాలి." అన్నారు.

ఆ తరువాత అందరూ బయలుదేరి, గడ్డపువాడూ, సంధ్యానెక్కిదులూ అదృశ్యరూపంలోవున్న చెటుకు చేరుకున్నారు. ఉదయసుధు తనపడ్డవున్న బస్సుం అదేట చల్లీసరికి, వాళ్ళు ముగ్గురూ తిరిగి మామూలు రూపం పొందారు.

అప్పటివరకూ జరిగినకథ తెలుసుకోవటంతోనే గడ్డపువాడు, "అయితే, రాక్షసుడు తన బావిలో తోసివేసింది,

కం ద మూ మ



నన్నే అనుకున్నాడా? అది ఒకందుకు మంచిదేలే. ఇకమందు కథ ఆలోచించాలి." అన్నారు.

అందుకు ఉదయసుధు, "నిజమే, అయితే యామారు రాక్షసుడు వచ్చి నవ్వుడు నాకోసం బావిలో చూస్తాడుగదా? నేను అక్కడ లేకపోవటం, పైగా బావి వళ్ళతో నిండివుండటం చూసి, వాడు అనుమానపడదా?" అన్నాడు.

"వాడు వచ్చేసరికి, ఆ బావి అక్కడ వుండి వాడికంట బడితే గదా?" అన్నాడు గడ్డపువాడు.

వెంటనే వాళ్ళు బావి దగ్గరకు వెళ్ళి, బస్సుం చల్లీసరికి, బావి మాయమై



పోయింది. దానికి బదులు మేమూలు మైదానం కానవచ్చింది.

అప్పుడు ఉదయం నడుం. గడ్డపు వాడితో, "నరే. మువ్వ యిప్పుడు చెయ్యి వలసిన పని ఒకటి వుంది. మేము రాకుమార్తెలను వెతకటానికి బయలుదేరి, యిప్పటికి ఏడు సంవత్సరాలు అయింది. అక్కడ రాజు, రాణి మేము ఏమై పోయామో అని కంగారు పడుతూ వుంటారు. కనక, నీవు యా కిషంబంలోనే శ్రావస్తీనగరానికి బయలుదేరి వెళ్ళి, రాకుమార్తెలూ, మేమూ క్షేమంగానే వున్నామని, త్వరలోనే ఇల్లు చేరుకుంటామని చెప్పి రావలసింది," అన్నారు.

గడ్డపువాడు సరేనని చెప్పి, అ కిషంబే శ్రావస్తీనగరానికి ప్రయాణమయ్యాడు. అప్పుడు ఉదయం నడుం తను మొట్ట మొదట, ఈ మాయాభవనం ప్రవేశించి దోయే ముందు కందకంలో పడిపోవటం, తన గుర్రాన్ని అ కందకంలోనే వుంచి, తను మాత్రం ఎలాగో బైటపడటం అంతా చెబుతూ, "కావినకనకన వెళ్ళితే, నీవు ఎప్పుటికీ చేరుకోగలవు? గుర్రం మీద పోయిరా, మొదట వారు నిన్ను సమ్మక పోవచ్చు. కాని, గుర్రాన్ని అవచాలు పట్టినతరవాత నమ్మి తీరతారు," అన్నాడు.

ఉదయమిది తెల్లగుర్రం మీద గడ్డపు వాడు బయలుదేరాడు. వాడు అలా పోతూవుండగా, ఒక మైదానంలో దానకీల మహారాజుగారి భటులు, సంధ్యానికిదుల గుర్రాల పైన వస్తూ, గడ్డపు వాడికి ఎదురయ్యారు. తమ రాజుగారి తెల్ల గుర్రాన్ని చూస్తూనే వాళ్ళు గుర్తుపట్టి చేశారు. దానిపైనే ఎవరో కొత్త మనిషి వుండటం చూసి, అటకాయించారు.

"ఎవరయ్యా మువ్వ? ఈ గుర్రం ని తెక్కెడిది? ఇలా ఎక్కడికి పోతున్నావు? చెప్పి మరీ కడులు," అన్నారు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "నేను దానకీల మహారాజుగారికి ఒక గుభవార్త అందించ దోతున్నాను. అన్నట్లు, మీరు ఎక్కి

వచ్చిన ఈ గుర్రాన్ని నేను యాదినరణి
మానెనట్టుంటే! మీరు మహారాజుగారి
పెంకులా? " అని అడిగాడు.

"అవునులే. నువ్వు తెచ్చిన అ కుబ్జ
వార్త నిమిత్తం ముందు చెప్పి." అంటూ
వెగిరపెట్టారు రాజభటులు.

"రాకుమార్తెలూ, చారిన వెతకవచ్చిన
కుర్రవాళ్ళూ, అంతా సుఖంగావున్నారు.
ఈ మాట రాజుగారికి తెచ్చింది." అన్నాడు
గడ్డపువాడు.

"అలాగా! మేమూ, నిజం వస్తాంవేద." అన్నాడు
భటులు చేరికొకటే.

"అలాకాదు. ఒక పని చేద్దాం. ఇప్పుడు
మనం కలిసి రాకుమార్తెలు వున్నచోటుకు
పోదాం. మీరూ అక్కడే వుండిపోయి,
వాళ్ళను కాపాడుతూ వుండండి. నేను
తిరిగి వెళ్ళి రాజుగారికి, యీ వార్త
అందించే వస్తాను." అన్నాడు గడ్డపువాడు.

నరేసిని వాళ్ళు కవలసొదరులున్న
చోటుకు చేరుకున్నారు. భటులను
అక్కడ వదిలి, గడ్డపువాడు మళ్ళీ
జయలుదేరాడు.

కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి సుడిగాలి
ప్రారంభమైంది. రాక్షసిడి రాకకు యిది
గుర్తుకదా అని, గడ్డపువాడు వెంటనే
గ్రహించి, గుర్రాన్ని శరవేగంగా పోసియ
సాగాడు. అనా, రాక్షసుడు రిప్పునవచ్చి,





గుర్రంమీద పోతున్న గడ్డంపాడిని అకాశ మార్గాన ఎత్తుకుపోయాడు.

గుర్రం మాత్రం అలా తిరుగుతూ, తిరుగుతూ మరొక వారానికల్లా క్రావస్తీ సగరానికి పోయి, రాజమహాలు చేరు కున్నది. రాజు చూస్తూనే పరుగున ఎదురుపెచ్చి, దానిని మహాలులోకి తీసుకు పోబోయాడు. కాని, అది రాజు వెంట మహాలులో ప్రవేశించక, మొండికేసి పచ్చిన దారినే పోబోయింది.

సెవకులంతా పోగయారు. వాళ్ళతో రాజు, "ఉదయసురు ఏమయ్యాడో, ఈ గుర్రం యిక్కడికిలా వచ్చి చేరు కున్నదే—ఏమీ బోధపడటం లేదు. దీని

చేష్టలు చూస్తే వాళ్ళు ఏదో అపదలో చిక్కుకున్నట్టు తోస్తున్నది. భవనంలోకి రాకుండా యిది పచ్చిన దారినే పోవటానికి పెనుగులాడటంలో, ఏదో రహస్యం వుంది వుందా! కనక, ఇది ఎక్కడికి పోతే మీరు అక్కడికిపోయి, ఏమిచరుగుతుందో చూసిరండి." అన్నాడు.

రాజు యలా వెలుతు వుండగానే, గుర్రం పట్టువదిలించుకుని పోసాగింది. రాజభటులు దానిని వెంబడించారు. కాని, యింతలోనే ముందుకు పోతున్న గుర్రం, రాజభటుల వైపుకు తిరిగి వాళ్ళను, "అగండి!" అన్నట్టు తల ఆడించింది.

ఇది చూడగా రాజుకు ఒక అలోచన కలిగింది. మంత్రిని పిలిచి, "విళ్ళంతా వెంటబడటం అక్కానికి యిష్టం లేనట్టుంది. వాళ్ళను వెనక్కు పంపించెయ్యి. నీవు మాత్రం వెంటవెళ్ళు." అని చెప్పి మంత్రిని పంపాడు.

భటులను తిరిగి మహాలుకి పంపి వేశాక, గుర్రం మళ్ళీ ముందుకు సాగింది. అప్పుడు మంత్రి ఒక్కడూ దాని వెంట పోసాగాడు.

అక్కడ కవలసోదరులూ, రాకుమార్తెలూ చాలా అందోళన చెందసాగారు. వారై అందించి, తిరిగి వస్తానని చెప్పి

పోయిన గడ్డవువాడు, శ్రావస్తీనగరానికి బయలుదేరిపోయి పది రోజులైంది. ఇంత వరకూ వాడు తిరిగిరాలేదు. శవలసోదరులకు పరిపరివిధాల అలోచనలు పోయినై.

చివరకు ఒకనాడు ఉదయమేమో తన సోదరులతో, "సావం, వాడు ఏమి అపదలో చిక్కుకున్నాడో, శ్రావస్తీనిపోయి నేను తీసుకువస్తా. అంతవరకూ మీరు బాగ్రత్తగా వుండండి. అవసరం అయితే యీ భస్మాలు వాడుకోండి," అని చాల్లకు కొంత తెల్ల భస్మం, కొంత నల్ల భస్మం యిచ్చి, నిశ్చయి పల్లగుర్రం వైసి, శ్రావస్తీ నగరానికి బయలుదేరాడు.

ఉదయమేమో తన ప్రయాణంలో ఒక రాజ్యం మధ్యనుంచి వెళుతూవున్నాడు. దారిలో ఒకచోట ఒక అందుడు, శ్రీరథో తడుమొలాడు కుంటూ నడిచివస్తూ, పక్కనేవున్న ఒక గోతిలో పడిపోయాడు. ఈ దృశ్యం కంటబడగానే ఉదయమేమో అమాంతం గుర్రం మీంచి దిందికి దూకి, ఆ అందుణ్ణి గోతిలోంచి లెపటికాడు. అతడిపై తన దగ్గిరున్న అంజనాలు ప్రయోగించాడు. తక్షణమే అందుడికి చూపు వచ్చేసింది. అతడు ఉదయమేమో కృతజ్ఞత తెల్పుకొంటూ, తన ఇంటికి రమ్మని ప్రాభేయపడ్డాడు. సరేనన్నాడు. ఉదయమేమో.



చాల్లం ఇల్లు చేరుకునేసరికి, అప్పట్నుండి ఆ ఊరి రాజుగారి సేవకుడి తండ్రి అని తెలిసింది. తన తండ్రికి యిలా చూపు వచ్చేసరికి, ఆ సేవకుడు ఉస్సాంగి పోయాడు. ఇంకేమింది, ఈ సమాచారం దూరంతా అల్లుకుని, రాజుగారి చెవిని పడింది.

రాజుగారు భటులను పంపి, ఉదయమేమోని తన వద్దకు తీసుకురమ్మన్నాడు. ఉదయమేమో, రాజు ఎదట హాజరయ్యాడు. ఉదయమేమోని, రాజు బహువిధాల సత్కరించి, "నీ పంటి ప్రజ్ఞాపంతుణ్ణి, ఇంత వరకూ చూసి ఎరగను. నీవు మా అస్థానంలో వుండిపోవాలి," అని కోరాడు.

అందుకు ఉదయసుడు, "మహారాజా, మీరు చూపిన ఆదరమూ, అభిమానమూ మరవలేనం. అయితే, యువ్వడు నేనొక ముఖ్యమైన పని మీద వెళుతున్నాను. తిరుగుదలలో మళ్ళీ ఏలినవారి దర్శనం చేసుకొంటాను," అన్నాడు.

రాజు సంతోషించి ఉదయసుణ్ణి అతి వైభవంగా సాగనంపాడు. అటు తరవాత వివిధమైన అపారంభికాలూ లెకుండా, మరవటి వారానికల్లా ఉదయసుడు శ్రావస్తీనగరం చేరుకున్నాడు.

అతనిని చూస్తూనే రాజు ఎదురుపచ్చి కొగలించుకున్నాడు. రాజుకు మాత్రేలు క్షేమంగా ఉన్నారని చెప్పాడు. ఉదయసుడు, రాజు కొంచెం స్థిమితపడ్డాడు. ఉదయసుడు, రాజుకు అప్పటి వరకు జరిగిన వింతలన్నీ పూనగుచ్చినట్టు చెప్పి, "మీరు నిశ్చింతగా పుండండి, మహారాజా! త్వరలోనే మేము, మీ అమ్మాయిలతోసహా క్షేమంగా తిరిగి వచ్చేస్తాము," అన్నాడు.

ఈ వార్త వినిగానే రాజు హృదయం ఉప్పొంగింది, రాజిముఖం కలనల్లాడింది. రాజ్యంలో ప్రజలంతా అనందసాగరంలో మునిగిపోయారు.

మరునాడే ఉదయసుడు జాగుచేయక రాజు దగ్గర సెలవు తీసుకుని, తల్లి అశిచ్ఛాదం పొంది, బయలుదేరాడు.

మరొక్క వారానికల్లా ఉదయసుడు, మాయాభవనం చేరుకున్నాడు. చేరుకున్నాడే కానీ, అక్షిణమేండు కంటబడ్డ విద్వారం ఉదయసుణ్ణి ఒడ్డున శంపించే దేసింది. అంతటి భయంకరమైన దృశ్యం ఎవరెవరూ చూడలేదు!

తేటలో ఒక చెట్టుకు అయిదు ఉలి తాళ్ళు వేళ్లాడుతున్నై. సంధ్యా, నిశిధుడూ, గడ్డపువడూ, శ్రావస్తీ నుంచి వచ్చిన రాజభటులూ—అంతా ఒకే వేరసలో కూర్చునివున్నారు. వాళ్లందరూ కాళ్ళూ, చేతులూ కట్టి దిగింపబడి వున్నై. ఎదురుగా పులిలాగా రాక్షసుడు నిలబడి వున్నాడు. —(నంకా పుండి)





14

[రాక్షసుడి చేత బావిలో పడవేయబడిన ఉదయనుడు, తన దగ్గరవున్న మంత్రపు నంచి సాయంతో, అందులోంచి బయటపడ్డాడు. తరవాత అతడు శ్రావస్తినగరానికి పోయి రాజుకు, రాజకుమార్తెల క్షమం సంగతించెప్పి, తిరిగి మాయాభవనానికి వచ్చాడు. అక్కడ అతడికొక చెట్టుకొమ్మకు వేళ్ళాడుతూ అయిదు ఉరితాళ్ళూ, రాక్షసుడూ కనిపించారు. తరవాత—]

ఉదయనుడు ఆ భయంకర దృశ్యం చూసి గజగజలాడిపోయాడు. ఏమి చెయ్యటానికి అతడికి పాలు పోలేదు. పోనీ, అదృశ్యరూపం పొంది బంధింపబడిన వాళ్ళను విడిపిద్దామన్నా ఏలులేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎందువల్లనంటే, శ్రావస్తినుంచి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు, అతను దురదృష్టవశాత్తూ తెల్లభస్మం కాస్తా పోగొట్టుకున్నాడు. అందుచేత, తన సోదరులూ

వాళ్ళూ మరొక్క క్షణంలో ఉరి తీయబడతారని తెలిసి కూడా, ఉదయనుడు చాటున పొంచి చూస్తూ వుండిపోవలసి వచ్చిందే కాని, మరో మార్గం కనిపించలేదు. అతడికి ముచ్చెమటలు పోసినై. క్షణమొక యుగంలా గడుస్తోంది.

ఇంతలో రాక్షసుడు, తాను బంధించిన వాళ్ళనందరినీ చెట్టు దగ్గరకు తీసుకుపోయాడు. వాళ్ళ మెడలకు ఉరితాళ్ళు



తగిలించివేశాడు. చాటున వున్న ఉదయ
సుడు ముందుకు ఉరకబోయేంతలో,
"అగు!" అన్న కేక వినిపించింది.

ఉదయసుడు విస్తుపోయి చూడ
సాగాడు. ఆ కేక పెట్టినది ఎవరు?
గడ్డపువాడే! వాడు, రాక్షసుడితో యిలా
చెబుతున్నాడు: "వీళ్ళను రక్షిద్దామనే
ఉద్దేశ్యంతో యిన్నాళ్ళూ ఒక రహస్యం
నీతో చెప్పకుండా దాచాను. కాని, అది
దాచికూడా వీళ్ళను రక్షించలేకపోయాను.
పైగా యిప్పుడు నా ప్రాణాలకే ముప్పు
వచ్చింది. కనుక, ఇక దాచను. ఇంత
కాలమూ నిన్నూ, నన్నూ మోసపుచ్చుతూ
వచ్చిన, ఈ ముగ్గురు కుర్రవాళ్ళూ

కవలలు," అని యింకా ఏమో చెప్ప
బోయాడు.

రాక్షసుడు, గడ్డపువాడి మాటలకు
అడ్డంపచ్చి, "ఏమిటి, వీళ్ళు కవలలా?
మళ్ళీ నన్ను మోసపుచ్చటానికి చూస్తు
న్నావల్లే వుండే! వీళ్ళు కవలలే అయి
నట్టియితే, నా కా చిక్కకుండా పోవటం!"
అన్నాడు.

అప్పుడు గడ్డపువాడు, "నిజమే. నీవు
కావాలనే వీళ్ళను వదిలేశావు," అంటూ
కవలసోదరుల దృష్టి లోపాలను గురించి,
దానిని తను సరిచేయటాన్ని గురించి
అంతా తెలియజేశాడు గత్యంతరంలేక.

అంతా విని రాక్షసుడు, "బరిక
కావలసిన యాభై మంది కవలలూ సమ
కూరినట్టే కదా? నువ్వు చెప్పినదంతా
నిజమేనని నమ్మవలసిందేనా? వీళ్ళు
కవలలు అవునే కాదో ఎలా ధూడి అవు
తుంది? వాళ్ళనే అడుగుతా," అని
చెప్పి, సంధ్యా నీకీదుల వైపు తిరిగి,
"మా వాడు చెప్పిందంతా నిజమేనా?
నిజం కప్పిపుచ్చినా, మీ ప్రాణాలు
దక్కవు. కనుక, అబద్ధమాడకండి.
నిజంగా మీరు కవలలే అయినట్టియితే,
ఒక మహాత్తరమైన కార్యం కోసం ప్రాణా
లర్పించామనే తృప్తిఅయినా వుంటుంది
మీకు," అన్నాడు.

ఇందుకు సంధ్యానిశీధులు, "నిజమే!" అన్నారు కన్నీరు కార్చుతూ.

దావులనే పొంచివున్న ఉదయనుడు నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. నమ్మి గడ్డపువాణ్ణి ప్రాణాలతో వదిలి నందుకు, యిదా ఫలితం అనిపించిందతడికి. వాడిని, అప్పటికప్పుడే నరికి పారేద్దామా అనుకున్నాడు. కాని, అంతలోనే రాక్షసుడి గొంతు వినిపించింది.

"అయితే, ఆ మూడో వాడెక్కడ?" అని రాక్షసుడు, గడ్డపువాణ్ణి ప్రశ్నించాడు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "వాడు ఇంటికి పోయి వస్తానని చెప్పి వెళ్ళి, ఇప్పటికి వారం రోజులైంది. ఈపాటికి తిరిగి రావలసిందే. దారిలో ఏదైనా ప్రమా

దము సంభవించిందో యేమో! ఇంతలో వస్తాడన్న నమ్మకం లేదు," అన్నాడు.

"సరే, అలస్యం ఎందుకు? రేపే బలి పూర్తిచేసి, దేవిని ప్రసన్నం చేసేసుకుంటాను. ఏర్పాట్లన్నీ చేయాలి. నిన్ను నమ్మి వదులుతానని మాత్రం అనుకోకు," అంటూ రాక్షసుడు, గడ్డపువాడిని, సంధ్యానిశీధులనూ, రాజభటులనూ ఒక్కొక్కళ్ళను, ఒక్కొక్క చెట్టుకు అంటగట్టి, పెద్ద పెట్టున నవ్వుతూ గద్ద రూపంలో ఆకాశ మార్గాన ఎగిరిపోయాడు.

రాక్షసుడు వెళ్ళి వెళ్ళటంతోనే, ఉదయనుడు కత్తి దూసి, ఒక్క పరుగున గడ్డపువాడున్న చెట్టు వద్దకుపోయి వాడిని నరకబోయాడు.





"అగు, తొందరపడకు! నేను చెప్పేది సొంతం విని, అపైన నీ యిష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యి." అన్నాడు గడ్డపువాడు.

"ఎనేడేమిటి? విన్నది చాలు. ప్రాణాలతో పదిలినందుకు బాగా చేశావు. నిన్నేం చేసినా పాపం లేదు. ఇంకా ఆగమంటావేమిటి?" అంటూ హుంకరించాడు ఉదయనుడు.

"అబ్బాయీ! నువ్వు యిలా అపోహ పడటంలో అశ్చర్యం లేదులే. ఐనా చెప్పేది విను. ఈ క్షణానికి తప్పించుకొని బైటపడితే చాలుననే ఉద్దేశంతోనే, నేను వాడికి మీ జన్మ రహస్యం చెప్పవలసి వచ్చింది. తప్పించుకోకుండా మరో

మార్గం లేదు. నా స్థానంలో నువ్వున్నా, మరేమీ చెయ్యలేవు. నా ఉపాయం పారింది. రేపటి వరకూ వాడు అగటం నిజంగా మన అదృష్టమే," అన్నాడు గడ్డపువాడు.

ఉదయనుడు అలోచనలో పడ్డాడు. అతడు కొంచం పస్త్రాయించి, "సరే, నిన్ను నమ్మామే అనుకో. తెల్లవారేలోగా వాడికి చిక్కకుండా మనమందరం తప్పించుకోవటం ఎలా?" అన్నాడు.

అప్పుడు గడ్డపువాడు, "అదీ అలోచించా, చెప్పతా. ముందు వీళ్ళ కట్టు కూడా విడిపించుదాం పద," అంటూ సంధ్యా నిశీధులనూ, రాజభటులనూ విడిపించాడు. తర్వాత వాళ్ళను వెంట బెట్టుకుని కొలను దగ్గరకు వెళ్ళాడు. వాళ్ళను చూస్తూనే రాకుమార్తెలు ఒడ్డుకి వచ్చేశారు.

గడ్డపువాడు, ఉదయనుణ్ణి, "అ ఎర్ర అంజనం యిలాతే," అన్నాడు.

ఉదయనుడు అంజనం యివ్వగానే, వాడు రాకుమార్తెలను దగ్గరకు రమ్మని పిలిచాడు. వాళ్ళు వచ్చాక ఆ ఎర్ర అంజనం తీసి సుహానిని భుజానికి రాశాడు. వెంటనే ఆమె చెయ్యి మాయమైంది. తరవాత సుభాషిణిని కూర్చోబెట్టి, మోకాలి దగ్గర అంజనం రాచేసరికి

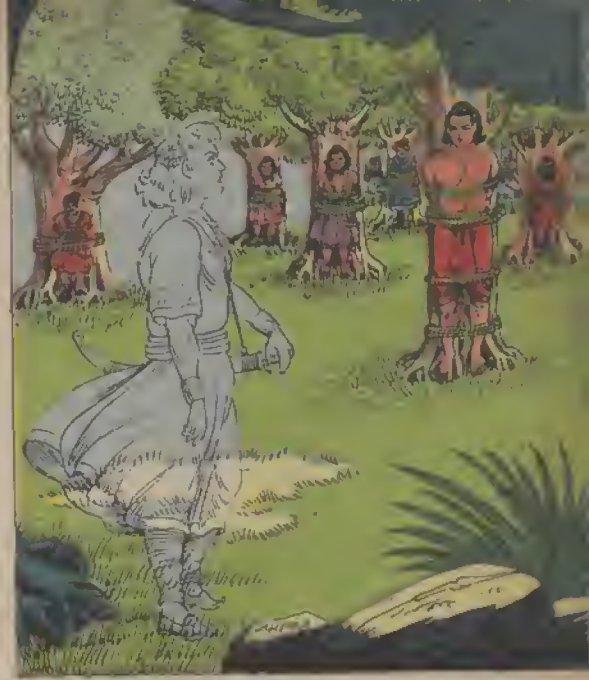
ఆమె కాలు మాయమైంది. మరి కాస్త అంజనం తీసి సుకేశిని కళ్ళకు రాచాడు. దానితో ఆమె కళ్ళు రెండూ పోయాయి. ఈ విధంగా రాకుమారైలు ముగ్గురికీ అంగ వైకల్యం కల్పించటం చూచి ఉదయనుడు, "ఏమిటి దారుణం? ఏదో ఉపాయం చెబుతానని చెప్పి. ఇదా నువు చేసేపని?" అని ఉగ్రుడయ్యాడు.

"ఎంతకూ నీ తొందరపాటు మాత్రం మానవుకదా! అన్నింటికీ అలా అనుమాన పడతావేమిటి?" అంటూ గడ్డపువాడు. ఉదయనుడి చెవిలో ఏదో చెప్పాడు.

ఉదయనుడు కొంత తృప్తిపడి, "మరి ఇంతకాలం ఏ విధమైన ఆవయవలోపం లేకుండావుండి, రేపు వాడు వచ్చి చూసే సరికల్లా యిలా జరిగితే వాడు, నీ పైన అనుమానపడడా? దీనివల్ల మనకు కలిసివచ్చేదేముంది?" అని అడిగాడు.

"అదంతా తర్వాత చూద్దాం. ప్రస్తుతం యింతకంటే మార్గంలేదు. రేపు రాక్షసుడు వచ్చేవేళకు, మేము ఎప్పటిలాగా చెట్లకు కట్టివెయ్యబడి వుంటాం. నీవు మాత్రం భస్మం చల్లుకుని అదృశ్యరూపంలోవుండి. ఏమి జరుగుతుందో కనిపెడుతూ వుండు." అన్నాడు గడ్డపువాడు.

ఉదయనుడు తెల్లబోయాడు. "ఆ భస్మమేవుంటే యిన్ని పార్లెందుకు



పడాలి? శ్రావస్తినగరం నుంచి తిరిగి వచ్చేప్పుడు, అది కాస్తా పోగొట్టుకొన్నాను," అన్నాడతడు.

"ఏమిటి పోగొట్టుకున్నావా? ఫరవాలేదులే. నీవు మాకు యిచ్చివెళ్ళిన భస్మం మేము వాడలేదు. ఇదుగో!" అంటూ గడ్డపువాడు పొట్లం తీసి యిచ్చాడు.

ఆ తర్వాత ఉదయనుడు వాళ్ళను, మళ్ళీ ఎప్పటిలాగా చెట్లకు కట్టివేసి, తను అదృశ్య రూపంలో వుండిపోయాడు.

* * *

మరసటి రోజున తెల్లవారే సమయంలో నుడిగాలి ప్రారంభమైంది. రాక్షసుడు వస్తున్నాడు కదా అనుకున్నారు అందరూ.



సంధ్యా నిశీధులూ, గడ్డపువాడూ, రాజ భటులూ ఎంతో ఆలసిపోయిన వాళ్ళలా చెట్లకు చేరగిలబడి వున్నారు. మరి కొద్ది సేపటికల్లా రాక్షసుడు రానే వచ్చాడు. అతని వెంట గండ్రగొడ్డళ్ళు భుజాన వేసుకున్న యిద్దరు భటులు వస్తున్నారు. ఆ వెనక ఎంతో మంది పరివారం పూల దండలతో నడిచివస్తున్నారు.

రాక్షసుడు, సంధ్యా నిశీధులున్న చోటుకు చేరుకుంటూనే, తనకు ఏర్పరచిన సింహాసనంపై అధిష్టించాడు. తరవాత తన పరివారాన్ని, "కొలనులో కవల లండరకూ స్నానాలు చేయించి, దివ్యంగా అలంకరించి, ఒక్కొక్కళ్ళనీ

తెచ్చి, నా ఎదట నిలబెట్టండి," అని ఆజ్ఞాపించాడు.

వెంటనే ఎవరి పనులలో వారు నిమగ్నమైపోయారు. ఒకరు స్నానాలు చేయిస్తున్నారు. మరొకరు వస్త్రాలు అలంకరిస్తున్నారు. అలంకరణ పూర్తి అయినవారి నల్లా రాక్షసుడి ఎదట నిలబెడుతున్నారు. రాక్షసుడు బ్రహ్మానంద భరితుడవుతున్నాడు. తన ఎదటతెచ్చి నిలబెడుతున్న రాజకుమార్తెలనూ, రాకుమారులనూ చూస్తూ, "నీవు కనకపురి రాజకుమార్తెవు కదూ? నీవు అవంతీకుని అందాల భరిణెవుకదూ? నీవు మణిపుర రాకుమారుడివి కదా?" అంటూ పేరుపేరున పరామర్శిస్తున్నాడు. పాపం, వాళ్ళు తలలు వంచుకుని కన్నీరు, మున్నీరుగా విలపిస్తున్నారు.

ఇంతలో, ఒక పరిచారిక మరొక రాకుమార్తెను తీసుకువచ్చి, నిలబెట్టి, "ఇదేమిటి, ప్రభూ? ఈ గుడ్డిదాన్ని తెచ్చారే, దేవి యీ పిల్లను స్వీకరిస్తుందా?" అన్నది.

రాక్షసుడు నివ్వెరపోయి, "ఏమిటి, గుడ్డిదా?" అంటూ సింహాసనం దిగి, ఆ రాకుమార్తెను పరిశీలించబోయేంతలో, మరో పరిచారిక, "ఈ కుంటిదాన్ని తెచ్చారేమిటి, ప్రభూ?" అంటూ తను

తెచ్చిన రాకుమార్తెను, రాక్షసుడి ఎదట వుంచింది.

రాక్షసుడు కోపం పట్టలేక పోయాడు. కళ్ళవెంట నెప్పలు గక్కుతూ, "మోసం! ద్రోహం!!" అని భూమ్యాకాశాలు దద్దరిల్లే టట్టు అరిచాడు.

ఇంతలో మరో పరిచారిక, "ఈ రాకుమార్తెకు కళ్ళే లేవు, మా రాజా!" అంటూ తన వెంట తెచ్చిన రాకుమార్తెను, రాక్షసుడికి చూపించింది.

రాక్షసుడి కోపం మిన్నుముట్టింది. ఒక్క ఉరుకున గడ్డపువాడి దగ్గిరకు వెళ్ళి, వాణ్ణి చెట్టుతోసహా పెళ్ళగించి, "ఏమిటి ద్రోహం? లక్షణమైన కవలలను తెచ్చి కొలనులో వేశానే. ఇప్పుడి కురూపు

లెక్కడనుంచి వచ్చారు? ఇది నీ పనే. ఉన్నది వున్నట్టు చెప్పతావా, లేక ముందే నిన్నిక్కడ బలి యిచ్చేయమంటావా?" అని గద్దించాడు.

గడ్డపువాడు తొణకకుండా, "కేకల వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఈ పని నేను చేశానని కదూ, నీ అనుమానం? ఒక్క క్షణం అగి, చెప్పేదంతా విను. ఆ పైన నీ యిష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యి." అన్నాడు కరుకుగా.

"చాలే. ఏర్పాట్లన్నీ సిద్ధం చేసుకువస్తే, అవన్నీ మంట గలిపావు. కాలయాపన చెయ్యకుండా అదేదో త్వరగా అఘోరించు." అన్నాడు రాక్షసుడు చెట్టును అమాంతం కిందపడవేస్తూ.



“వాళ్ళకు యీ అంగవైకల్యం ఎలా ఏర్పడిందో నాకూ తెలియదు. ఇతే, ఒకలా జరిగివుండొచ్చని నాకు తోస్తున్నది. ఇలా చేయగల ప్రజ్ఞ తప్పించుకుపోయిన, ఆ ఉదయనుడికే వున్నది. కవలలకు నేను దృష్టిలోపం పోగొట్టినప్పుడు, ఈ రహస్యం కాస్తా చెప్పి వేశాను. అందుకు కావలసిన అంజనాలూ అవీ కూడా, వాడి వద్దనేవుండిపోయినై. వాడు బ్రతికేవుంటే, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నీకు చిక్కకపోడు. అప్పుడు వాడిచేతనే, వీళ్ళకు మళ్ళీ యీ అంగవైకల్యం పోగొట్టించవచ్చు. అప్పటి వరకూ యీ కుర్రవాళ్ళను బంధించి వుంచు. ఇదే నేను చెప్పగల సలహా. తరవాత నీ యిష్టం.” అన్నాడు గడ్డపువాడు.

“సరే, కానివ్వు. ఈ సారి వాడు చిక్కాడా, చచ్చాడన్నమాటే! ముందు మీ సంగతి చూడాలి, పదండి!” అంటూ రాక్షసుడు, సంధ్యా నిశీధులనూ, రాజ భటులనూ, గడ్డపువాడినీ ఒక గాడుతో

బంధించి, కోపంతో రుసరుసలాడుతూ తన వెంట లాక్కుపోయాడు.

ఇదంతా చూస్తూ ఉదయనుడు, రాక్షసుణ్ణి వెంబడిస్తూ నేవున్నాడు. కొద్ది దూరం పోయి రాక్షసుడు ఒక ఆకుల గుట్ట దగ్గర ఆగాడు. గడ్డరూపం పొంది, విశాలమైన తన రెక్కలను విసురుగా ఆదించేసరికి, ఆ ఆకులన్నీ చెల్లా చెదరై పోయి, ఆ చోట భూమిలోకి ఒక ద్వారం ఏర్పడింది. రాక్షసుడు, సంధ్యా నిశీధులనూ, గడ్డపువాడినీ, భటులనూ ఆ ద్వారంగుండా లోపలికి తేశాడు. వెంటనే మళ్ళీ ఆకులు కూడదీసి ద్వారం మూసివేసి, కొలను వద్దకు వచ్చాడు.

అలంకరణ పూర్తి అయిన కవలలను, జాగ్రత్తగా చూస్తూ వుండమని, అక్కడి పరిచారకులనూ, భటులనూ హెచ్చరించాడు. అంగవైకల్యం ఏర్పడిన సుహాసినీ, సుభాషిణీ, సుకేశినీలను ఎత్తుకొని గడ్డ రూపంలో ఎగిరిపోయాడు.

—(ఇంకా వుంది)





15

[వాడనుడు తనకు అవసరం అయిన కవలలు దొరికారని, వాళ్ళను బలియిచ్చి, వేయి ప్రశ్నలకి చెమటోపిచ్చని సంకోపించాడు. అని, తీరా బలి నమయానికి రాకుండా పోయి ముగ్గురూ వాడికి అంగపైకల్యంతో కనిపించారు. వాడు తన బతుకను హెచ్చరించి, గద్దగా పూరి, ఆ ముగ్గురిని ఎత్తుకుని అకాశంలోకి ఎగిరిపోయాడు. తరువాత—]

ఈదయనుడు అలా అదృశ్యరూపంలోనే వుండి, ముందుగతి విమిళా అని తీవ్రంగా అలోచించసాగాడు. సాతాశభవనం లోకి పోవామంటే, అక్కడ తన బస్సాలూ, అంజనా లా వనిచెయ్యవని రాకుండా పోయి లోగడ చెప్పారు. అయినా, అది ప్రయత్నం చేసి చూడాలంటే ఖతూ పాటంతో ఈదయనుడు వెళ్ళి, అక్కడ వున్న అకులగుట్ట తొలిగించాడు.

ఈదయనుడికి ఒక పోలంగిమూ, దాని లోపలికి పోయేందుకు మెట్లూ కనిపించాయి. అతడు ఒక్కొక్క మెట్టే దిగుతూ పోయాడు. పదిమెట్లు దిగేసరికల్లా, అతడికి అదృశ్యరూపం పోయి మా మా లూ రూపం వచ్చేసింది. అయితే అతడు ఇంక పోయి అంతటితో అగలేడు. మరో పది మెట్లు దిగాడు. అంతే, అడుగు నుంచుకు వెడలేడు! మెట్ల దిగువున భయంకరమైన



రెండు సంహాలు వేస్తుంది. అంతకంటే
దయంకరమైన రెండు సర్పాలు వాటి
మొడలకు చుట్టుకుని. ముసలుకొడుకు
స్తుంది. ఇవి కంటబడగానే ఉదయమయ
కినిమైనా అక్కడనిలవక, ఒక్కో ఉరు
కున సారంగం బయటికి వచ్చి, తిరిగి
అదృశ్యమవుతాయి.

ఉదయమయ అక్కడినుంచి సరాసరి
కొలను వద్దకు వచ్చాడు. కొలనుచుట్టూ
అగ్నిగుండాలూ భుగభుగ మందుతున్నై.
రాక్షసుడి పరివారం తాగ్రత్తగా కావళా
కాస్తున్నారు. వికార రూపులైన రాకుమార్తె
లను రాక్షసుడు ఎత్తుకుపోయిన సంగతి
ఉదయమయికి తెలియనే తెలియదు.

ఇటీ యాదాదాషంగా లెక్కపెట్టేసరికి,
కొలనులో నలభై ఎనిమిది హంసలకు
బయలు, అప్పుడు వలదైతాయాదుమాత్రమే
వుండటం చూచి సంతోషంతో పడ్డాడు.
లోపించినది ఆ ముగ్గురు రాకుమార్తెలే
అనీ, వారికి ఏదో ప్రమాదం సంభవించి
వుంటుందనీ అనుకున్నాడు. అయితే
చేసేదేమింది? ఎవరినడిగితే నిజానిజాలు
తెలుస్తవి? అదృశ్యమవుతాయి మార్చి
మామూలుగా కనిపించాడ. రాక్షస పరి
వారం తనను వట్టెస్తారు. ఏదేవిధంగా
కొలనులోకి చేరుకుని హంసలూ పం
పొందుదామన్నా, కొలను చుట్టూ అగ్ని
జ్వాలలు భగభగ మందుతున్నై.

ఈలోపల రాక్షసుడు తాను ఎత్తుకు
పోయిన మహానినీ, మహాషణి, మహాని
లను ఒక మహారణ్యంలో వదిలేశాడు.
వెళ్ళివడండు. వాళ్ళు తన మాయాభవనం
రహస్యాలు బయట పెట్టకుండా వుండేందు
గ్గాను. వాళ్ళను మూగవాళ్ళుగా చేశాడు.
అసలే అంగనైకల్యం ఏర్పడివున్న రాకు
మార్తెలకు, యిలా మూగతనంకూడా
ప్రాప్తించటంతో, వాళ్ళు దిగులుతో తల్ల
దిల్లిపోయారు. ఏదేవిధంగా అరణ్యం
నుంచి బైటపడదామంటే, కాలుపోయిన
మహాషణి, కళ్ళుపోయిన మహానిలతో
సడవటం మహానినీ వల్ల కాలేదు.

అదృష్టవశాత్తూ వాళ్ళున్న ప్రాంతానికి ఒక రాజు వెటలై వచ్చాడు. రాకుమార్తెలు అతడికంటా బద్దారు. అప్పుడొక సుందరు లైన ఆ పిల్లలకు యిలా అంగవైకల్యం ఏర్పడి వుండటం గమనించి ఆయన అశ్చర్యపోయాడు.

"ఎవరు మీరు? ఎందుకని యీ మహాదణ్యం మధ్య సంచరిస్తున్నారు?" అని రాజు వాళ్ళను ప్రశ్నించాడు. కాని, మూగవారైన రాకుమార్తెలు ఆ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేక, చేతనంజ్ఞల ద్వారా తమ స్థితి తెలియచేస్తుండటం ప్రయత్నించారు.

రాకుమార్తెల అవస్థ చూసి రాజు, "పాపం, చిళ్ళు అంగవైకల్యంతో పాటా

మూగవాళ్ళుకూడానా!" అంటూ ఎంతో తొలిపడ్డాడు.

తరవాత ఆయన వాళ్ళతో, "అమ్మాయిలూ, చూడగా మీరు ముగ్గురూ పెద్ద కుటుంబానికి చెందినవాళ్ళుగా కనబడుతున్నారు. ఏదో గట్టి కారణంవల్లనే మీరు, ఈ దుస్థితిలో వుండి వుండాలి. మీకు వచ్చిన భయం ఏమిటిదు. నా వెంట తీసుకుపోతాను. మీ ఇంట్లో ఎంత స్వేచ్ఛగా వుండేవారో, అంత స్వేచ్ఛగానూ మీరు నా కోటలో వుండవచ్చు. నేను సూర్యదేశపు రాజును. నా పేరు ప్రతాపసింహుడు." అని ధైర్యం చెప్పాడు.

ఈ మాటలు వింటూనే కష్టాలపాలైన రాకుమార్తెల ముఖాలు వికసించినై. రాజు





సుహాసని కన్నీరు కావ్వుతూ, చేతులు నేర్చిన వాళ్ళంకామో, అనే అర్థమిచ్చేలా తిరిగి సంజ్ఞ చేసింది. తనేదో గొప్ప ఆలోచన చేశాననుకున్న అస్థాన విద్వాంసుడు, సుహాసని యిలా సంజ్ఞ చేయగానే తల వేలాడవేశాడు.

“సుహారాజా! నా బుద్ధికి తోచిన ఒక్క ఉపాయమూ ప్రయోగించానుకాని, మాట దక్కలేదు. ఇంతకుమించి వేరే మార్గం కనిపించటంలేదుకూడా,” అని అస్థాన విద్వాంసుడు రాజుకు విన్నవించు కున్నాడు.

రాజు యిందుకు కొంచెం విచారించి, విద్వాంసుణ్ణి పంపిసి, బాసీలను పిలిచి, “ఈ ముగ్గురికీ ఏ లోపమూ జరక్కూండా, అతి బాగ్రత్రగా చూస్తూండండి. అంతః పురంలో వుండి కంటికి చెప్పేలా కాస్తా యితూ వుండండి,” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

సుహాసని, సుభాషిణి, సుతేజనిలు రాజుగారి అంతఃపురంలో, ఎలాంటి అసౌకర్యాలూ కలక్కూండా సుఖంగా వుంటున్నారు.

ఉదయమిడు క్రిందటిమారు ప్రావస్తీ పగవారికి వెళ్ళేప్పుడు, ఒకానొక రాజ్యం మధ్యనుండి ప్రయాణించటం, అక్కడ ఒక అండుడికి చూపు తెప్పించటం, అది

వాళ్ళను తన గుర్రంమీదే ఎక్కించి, తన దాని వెంట బయలుదేరాడు.

దురికొద్ది సేపటికి సుహాసని, సుభాషిణి, సుతేజనిలతో సహా రాజు తన భవనం చేరుకున్నాడు. వెంటనే అస్థాన విద్వాంసుణ్ణి కప్పించి, రాకుమార్తెల వృత్తాంతం తెలుసుకునే మార్గం ఏదైనా వుంటేమో ఆలోచించమన్నాడు.

అస్థాన విద్వాంసుడు బుద్ధిబలం అంతా ఉపయోగించి ఎంతో ఆలోచించిన మీదట ఒక ఉపాయంతోచింది. అతడు కొంత అనుక తేప్పించి, రాకుమార్తెల ముందు పోయింది. దాన్ని బాగా చేర్చే చేయమనేది, రాయమన్నట్టు సుహాసనికి సంజ్ఞచేశాడు.

చూసి ఆ దేశపురాజు అతల్లి తన దగ్గర వుండిపోమ్మనటం జరిగింది. అప్పుడు రాజుకుమార్తెలను అడవిలో చూసి, తన కోటకు తెచ్చిన రాజు అతడే—ప్రతాప సింహుడు.

చాక్రానం చేసిన విధంగా ఉదయసుడు తన వద్దకు తిరిగి వస్తాడని, అప్పుడు అతని చేత యా ముగ్గురికీ అంగవైకల్యం పొగొట్టించవచ్చునని, రాకుమార్తెలను చూసిన కణమండే రాజు మనసులో అనుకున్నాడు.

మరో వారావికల్లా ఉదయసుడు, ఈ మహారాజు వద్దకు రావటం తటస్థం చింది. తలదనితలంపుగా అతడు తనం తట తనే వచ్చేనరికి, రాజు ప్రహ్లాదంద ధరితుతయాడు. ఉదయసుడు తనే అస్థానంలో వుండిపోయేందుకే వచ్చాడనుకున్నాడాయన.

"వచ్చావా! నీవు ఎప్పుడు వస్తావా అని ఎదురు చూస్తున్నాను. రావలసిన సమయంలోనే వచ్చావు. సంతోషంగా వుంది. నువ్వు వెళ్ళిన పని నెరవేరిందా?" అని అడిగాడు రాజు.

ఆ ప్రశ్నకు ఉదయసుడు, "మహారాజా, నేను తలపెట్టిన కార్యం యింకా పూర్తీకాలేదు. అందుకే తమ సహాయం కావలసి వచ్చింది," అన్నాడు.

తండ్రిమూడు



"సహాయం కావాలా? ఏమిటది? మొహమాట పడకుండా చెప్పు. నా వల్ల ఎలాంటి సహాయం కావాలన్నా వేస్తాను," అన్నాడు ప్రతాపసింహ రాజు.

అప్పుడు ఉదయసుడు తనను గురించి, తన సోదరులను గురించి సర్వం రాజుకు చెప్పి, తాను ఆ కనిపించకుండా పోయిన రాకుమార్తెల కోసం వెతుకుతున్నానని, తన వద్ద ఉన్న అంజనాలా, వస్త్రిలా మహిమ కూడా ప్రతాపసింహమహారాజుకు వివరించాడు.

అంతా విన్న మహారాజు అతల్లి, "అయితే, అప్పుడు నేను చేయవలసిందేమిటి?" అని ప్రశ్నించాడు.



“తమ అస్థాన చిత్రకారుణ్ణి ఒక పర్యాయం నాతో పంపాలి. ఇద్దరం వారం రోజుల్లో తిరిగి వచ్చేస్తాం.” అన్నాడు ఉదయసుడు.

రాజు వరసనె, చిత్రకారుణ్ణి పిలిపించి, అతణ్ణి ఉదయసుడికి సరిచేయం చేశాడు. మర్నాటి ఉదయసుడు, చిత్రకారుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని బయలుదేరి, రాక్షసుడి దవనాన్ని చేరాడు. అక్కడ అతడు చిత్రకారుడి పైన తన్నుంచల్లి, తనపైన కూడా చల్లుకున్నాడు. ఇద్దరూ అదృశ్యులయ్యారు. రోజుల్లా వాళ్లు కొలను ఒడ్డున వుండిపోయి, మర్నాడు తిరిగి మాళవరాజ్యానికి బయలుదేరారు.

వారం రోజులకల్లా ఉదయసుడూ, చిత్రకారుడూ రాజమహాలు చేరారు. చిత్రకారుడు కాసు తయారు చేసిన చిత్రాలన్నిటినీ పరపగా పెర్చాడు. ఒక్కొక్క బొమ్మనూ పరిశీలిస్తూ, ఆ వెంటనే ఉదయసుడి వైపు చూస్తూ వస్తున్నాడు. మళ్ళీ ఒక బొమ్మ వద్దకు వచ్చేసరికి చిత్రకారుడు, ఉదయసుడి వైపుకు చూసి, ఆ బొమ్మ ఉదయసుడి వక్కనే పెట్టి మళ్ళీ చూసి, “బేమ్! ఇది మీకు సరిపోయింది. ఈ వేషం వేస్తే మిమ్మల్ని ఆ రాక్షసుడిభటులు కాదుగదా, ఎవరూ పోల్చుకోలేరు,” అన్నాడు.

“అవును,” అన్నాడు ఉదయసుడు ఆ బొమ్మకేసి చూస్తూ నెంతోమంతో నిండిన హృదయంతో.

ఆ వెంటనే ఉదయసుడికి రాక్షసుల అనుచరులలో ఒకనిచాగా వేషం చేశాడు చిత్రకారుడూ. ఒకటికి రెండుసార్లు ఉదయసుడు తన యాపాన్ని అద్దంలో చూసుకున్నాడు. “అహ! చాలా బాగా కుదిరింది!” అనుకుని, మర్నాటి రాజు వద్ద పెరిపు తీసుకుని, తిరుగా కొలనుకు బయలుదేరాడు.

ఉదయసుడు కొలనుకు చేరుకుంటూనే, తన వద్దవున్న భస్మం కొనమని, ఎప్పుట్టిలాగా అలవాటు ప్రకారం దుస్తులు

తదిని చూసుకున్నాడు. కాని, భస్మం కనిపించలేదు. గత్తుంతరం ఏమిటా అని కొంతసేపు ఆలోచించి, భైర్యం తెచ్చుకుని, పీకటిపడే పరకూ ఎవళ్ళ కంటా పడకుండా, ఒక పొద బాటున చాక్కున్నాడు.

పీకటి పడింది. రాక్షసుడి పరివారంలో మిరికొందరు, కొలను దగ్గరకు వచ్చి, అంతకు ముందు అక్కడ కాపలా కాస్తున్న జట్టును విడుదల చేశారు. విడుదలైన వాళ్ళు పొతాళగృహం చేరుకొని, ఒక్కొక్కరి లోపలికి ప్రవేశించాడు. చిట్టచివరి వాడు అందులో ప్రవేశించడంలో నమ యంలో, ఉదయసుడు కూడా యుక్తిగా అతని వెంట లోపలికి వెళ్ళాడు.

తన మాయ వేషం ఎక్కడ తెలిసి పోతుందో అని ఉదయసుడు లోలోపల జంకుతూనే ఉన్నాడు. అయితే భైరవ పళాత్తు ఇంతవరకు అలాచిదేమీ జరగ లేదు. కారణం ఏమిటంటే—ఉదయసుడి వేషం చూసి, అతడు తమలోవారే అను కున్నారు తక్కినవాళ్ళు.

ఈ సారి ఉదయసుడు మెట్లన్నీ దిగి, ఆ సంపాద పక్కగానే పోయాడు. జట్టులో కలిసిపోయి వుండటం వల్ల, ప్రత్యేకించి అవి తనను పసికట్టలేవని ఉదయసుడి భైర్యం. అయితే అవి కొత్తమనిషిని యిట్టే పసికట్టినై, వెంటనే అతడి పైసాది చంప దోయాయి. తెప్పవసే కేకవేసి ఉదయసుడు పడిపోయాడు.



ఈ దృశ్యం చూసి మిగతావాళ్ళంతా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి, ఒక్క పేటతో సింహాలు రెండింటినీ సరికిచేశారు. తరవాత ఉదయమట్టే వెంటదీసుకు వెళ్ళి చుట్టూ గుమికొన్నారు. "మననే చంపబోయి వేయ్యో, యీ సింహాలు! ఎంత పొగరు, వాటికి మంచి గాస్తే చేశావులే!" అని సింహాలను చంపినవాడిని అందరూ మెచ్చుకున్నారు.

తరవాత వాళ్ళు ఉదయమండికి పరిచర్య చేశారు. గాయాలకు కట్టు కట్టారు. కాస్తంత తేరుకున్న వెనక, "తమ్ముడూ! నీ గాయాలు పూర్తిగా మానిపోయేవరకు రెండు రోజులపాటు యిక్కడే వుండు. అంతవరకు కావలా వని మేము చూచుకుంటాంలే." అన్నారు.

"అయితే మరొక్క ఉపకారం చేసి పోండి. నేను కాలు కదపలేకుండా వున్నాను. కనుక వా రిండి ఏర్పాటు కూడా చేసిపోండి. మీకు పుణ్యం వుంటుంది." అన్నాడు ఉదయమడు.

అందుకు సరే అని, కావలావాళ్ళు ఉదయమండికి మాంసిమూ, పానీయాబూ తెచ్చి యిచ్చారు. తరవాత అండికి, పదకూ నడుపాయం చేసి, ఎవరిదారిన వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

తెల్లవారింది. రాక్షసుడి పరిచారకులు కొలనుకు బయలుదేరి వెళ్ళి, అక్కడి కావలావాళ్ళను విడుదల చేశారు. మరి కొద్దిసేపటికల్లా వాళ్ళు, ఉదయమండి దగ్గరకొచ్చి: "అదృష్టవంతుడివిరా, తమ్ముడూ!" అని అనండించారు. రాత్రల్లా కావలా కాసి వుండటాని వాళ్ళు మరి కొంచెం సేపటిలోనే గుర్రుపెడుతూ నిద్ర పోసాగారు.

సరిగా అర్ధరాత్రి వెళ రాక్షసుడు వచ్చేకాదు. పస్తానె మెట్లకింద సింహాలు రెండు చచ్చిపడి వుండటం చూచాడు. వాడికి పట్టరానంత కోపం వచ్చింది. "ఎవడిదిరా, ఈ పని?" అని బొబ్బలు పెడుతూ ఉదయమడు వయకొనివున్న చోటకు వచ్చాడు. —(ఇంకావుంది)





వారం రోజులపాటు కడుపు ఎండకట్టండి.
అనే దారికొస్తాయి." అంటూ అక్కడి
నుంచి చరచరా వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పటికిగాని ఉదయసుడికి ప్రాణాలు
కుదుటపడలేదు. ఏమీ ఎదగనట్లుం పడు
కున్నా దేశాని. రాక్షసుడు ఎటు
పోయింది. ఒక కంట కనిపెడుతూనే
వున్నాడు ఉదయసుడు.

రాక్షసుడు వాచిది చివర ఒక పెద్ద
ద్వారంపట్టుకు వెళ్ళి, మొలలో నుంచి ఒక
చిన్న కాళపువెవి తీసి, ఏదో మంత్రం
చదివాడు. మంత్రం చదవటం పూర్తయి
పరికి, ఆ చిన్న కాళపువెవి కాస్తా ఎడమ
గుల పాతవున పెరిగిపోయింది. అప్పుడు

రాక్షసుడు దానితో, ఆ ద్వారం తలుపులు
తెరిచి లోపలప్రవేశించాడు.

ఉదయసుడు ఆ లోపల ఏమిస్తుందో
తెలివెళ్ళి చూద్దామనుకున్నాడు. కాని,
పట్టుపడిపోతే ప్రాణాలు దక్కలే?
అందుకని ఏమీ జరిగేది జాగ్రత్తగా కని
పెడుతూ, అలానే వదులుండి పోయాడు.

మరి కాసేపటికల్లా రాక్షసుడు ఇయ
పకి వచ్చి, యథాప్రకారం తలుపు మూసి
వేశాడు. మళ్ళీ మంత్రం ఉచ్చరించేపరికి,
కాళపువెవి తిరిగి చిన్నపయిపోయింది.
అది బొడ్డులోదేవుకని, రాక్షసుడు పాతాళ
గృహం లోంచి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

మిగతా పరివారం తిరిగి ఎవరి బొట్టకు
వాడు వెళ్ళి, గురునాథు నిద్రపోసాగాడు.
ఈ అదునులో ఉదయసుడు మెట్లగాలేచి,
రాక్షసుడు తెచ్చి, మూసిని పెద్ద ద్వారం
పట్టుకు వెళ్ళాడు. కాళపువెవి చూపు
వెజ్జలలోనుంచి తొంగి చూశాడు. చూడగా
ఉదయసుడు తన కళ్ళను తానే నమ్మ
లేక పోయాడు. ఎందుచేతనంటే, తను
ఎవరికో నమైతే తప్పించిపోతున్నాడే.
ఆ గడ్డపువాయ అక్కడ తలక్రిందుగా
వ్రేలాడ తీయబడివున్నాడు. సంధ్యా సకి
యలు మాత్రం లేదు.

కది చూసేసరికి ఉదయసుడికి
భయమూ, అశ్చర్యమూ కలిగినై. తన

సోదరులేమైనట్లు? గడ్డపువాడిని కలుసుకుంటే తెలుస్తుందేమో! కాని, తాళపు చెవి లేకుండా తోవలప్రవేశించటం ఎలా? ఉదయసుడికి ఏమీ పాలుపోయిందీకాదు.

అలాగే కొంతసేపు ద్వారం వద్ద నిలబడి, ఎంతకూ ఏమీ తోచక, ఉదయసుడు విసిగి విసిగి, తన చేతుకుప్పచ్చి పడుకున్నాడు. పేరుకున్నాడేకాని నిద్ర పట్టితేవా? ఆ గదిలో ప్రవేశించటం ఎలాగ? గడ్డపువాడిని కలుసుకోవటం ఎలా? సోదరులు ఏమియ్యారు? రాత్రంతా ఉదయసుడికి యిదే ఆలోచన.

శెల్లవారింట్లో, రాత్రికాపలా కాసిసేజట్టు తిరిగి పాతాళగృహం చేరుకున్నారు. వాళ్ళు రావటంతోట, యిక్కడవున్న కాపలావాళ్ళు కొలసుకు బయలుదేరి పోయారు. ఉదయసుడికి ఆ వచ్చిన వాళ్ళ ద్వారా, గడ్డపువారు వెళ్ళాయతున్న గదిని ప్రవేశించేమార్గం అదిగి తెలుసుకుందామా అన్న కోరిక కలిగింది. కాని, వెంటనే ఒక సంబోధం కూడా కలిగింది. ఈ ప్రశ్న అడగ్గానే తన మారుచేమరి బయట పడుతుందేమో! తను పట్టుబడి పోతాడేమో! అందుచేత ఉదయసుడు, ఆ ఆలోచన అంతటితో కట్టిపెట్టివేశాడు.

ఒకవారం రోజులకల్లా చాకిమయ్య తిరిగివచ్చాడు. మునుపటిలాగానే



మొలలో నుంచి తాళంబెవి తీసి, మోత్రం వేసి పెట్టదిచేశాడు. గది తలుపులా తెరిచి రోపల ప్రవేశించాడు. ఉదయసుడు కూడా, అతడితోపాటు యుక్తిగా చాకిరి వాడి తోపల అడుగుపెట్టాడు.

చాకిరికి వక్రగా మనిషి నిలుపుకు సరివధే మూడు పెద్దపెద్ద జానలూ, వాటి పైన మూతలూ వున్నై. మొదటిదాని పైనవున్న మూత తీశాడు. ఉదయసుడు, దానిలో ఏవరో మనిషి వున్నట్టు కనిపించింది. గజాక్కున మూసివేశాడు. రెండో బాస మూతతీసి చూశాడు. అందులోనూ అలాగే మనిషి కనిపించారు. అది మూసి వేశాడు. మూడవ బాస చూశాడు, వాటిగా



వుంది. గుట్టుదప్పుడు కాకుండా, దానిలో
దిగి మూత వేసేసుకు కూర్చున్నాడు.
ఆ సమయంలో రాక్షసుడు ఎక్కడో
వున్నది ఉదయనుడికి తెలియదు.

మరికాసేపటికి రాక్షసుడు ఆ బాసల
దగ్గరకు వచ్చాడు. 'ఒకటి' అని
అరుస్తూ, మొదటి బాస మీది మూత
ఎత్తాడు. తోవలవున్న మనిషి లేచి నిల
బడ్డాడు. రాక్షసుడు వాడిని బట్టా పట్టు
కుని బైటికి తాగాడు. తర్వాత 'రెండో'
అంటూ శబదెట్టి, రెండో బాస మీది మూత
ఎత్తాడు. దానిలోవున్న మనిషి కూడా
లేచి నిలబడగా, వాణ్ణికూడా బట్టా పట్టు
కుని ఎత్తి బైటికితాగాడు.

తరవాత రాక్షసుడు, వాళ్ళను వెంట
బెట్టుకుని గది బయటికి వచ్చేశాడు.
తలుపులు ఎప్పుడీలా మూసి, తాళం
వెసి మొలలో దోపుకున్నాడు. వాళ్ళ
నిడ్డరిని చెరో గుప్పెటలో పట్టుకుని,
సాతాశగ్గురం లోంచి బయటికి వెళ్ళి
పోయాడు.

ఉదయనుడు ఏ మాత్రం అలశ్యం
చెయ్యలేదు. వెంటనే బాస మూత ఎత్తి
పైకి రాబోయాడు. కాని దిగటమంత
శ్రమగా కనబడలేదు. పైకిరావటం,
ఒక్క ఎగురు ఎగిరాడు. పైకంటా ఎగర
లేక పోయాడు. బాస అంచుకారికి తగిలి,
దానితోపాటే కిందబుడ్డాడు. పరీపరటం
తోటే బాస ముక్కముక్కల్ని పోయింది.

ఇలా ఉదయనుడు బైటపడ్డాడు. మరి
కొద్ది దూరంలోనే వేలాడుకున్న గడ్డపు
వాడు కనిపించగా, ఒక్కచెరుగున వాడి
దగ్గరకు వెళ్ళాడు. ఉదయనుడు,
"ఇదేమిటయ్యా. ఈశికి నా సోదరులు
ఎమైనారు? చెప్పు. రాక్షసుడు శాక
మూందే నేను పోవాలి, చెప్పు. త్వరగా
చెప్పు!" అని, గడ్డపువాణ్ణి తొందర
పెట్టాడు ఉదయనుడు.

ఉదయనుడు మాడుదేవంతో వచ్చా
డని, గడ్డపువాడు యిట్టే గ్రహించాడు.
వాడు వెంటనే, "నువ్వేనదాయో! గాతరా

పదకు, వాడు యింకో వారం రోజుల పరకూ రాడులే. ముందు నా కట్టువిప్ప చెబుతా." అన్నాడు.

ఉదయనుడు, గడ్డపువాడి కట్టు విప్పాడు. బంధాలు పొగనే గడ్డపువాడు యిలా చెప్పాడు : "నువ్వయిలా లోపలకు రావటం, వానల మీది మూతలు తీసి చూడటం—అలా నేను గమనిస్తూనే వున్నాను. ఆ రెండు బానలలోనూ నీవు చూచిన మనుషులు ఎవరనుకున్నావు? వాళ్ళే నీ సోదరులు. అంకానయం, వాడు మూడో బాన మీది మూత తీయలేదు. తీసినట్టయితే, నీ గతి ఏమయ్యేదో!"

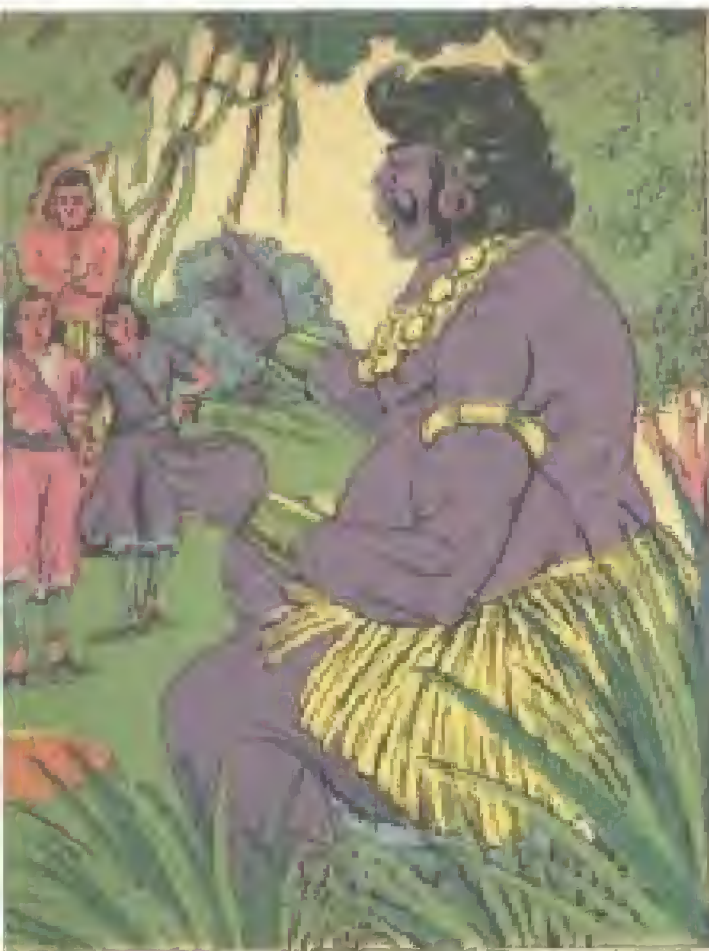
అంతా విని ఉదయనుడు అత్రంగా, "ఎమిటి. వాళ్ళు నా సోదరులా? అనాడు మమ్మల్ని యీ పాతాళ గృహం

సంధ్యా, నిశీరులా? ముందు వాళ్ళను విడిపిద్దాం పద." అంటూ గడ్డపువాణ్ణి చేగిరపెట్టాడు.

గడ్డపువాడు విరగబడి నవ్వుతూ, "ఒరీ, పిచ్చితండ్రి! వాళ్ళు యింకా వాటిలో వున్నారనుకొంటున్నావా? ఒకటి, రెండూ అని, రాక్షసుడు పలువేటం చనిపించలేదా? వాళ్ళను ఆ బానల్లో నుంచి పైకిలాగి, తనతో తీసుకోని పోయాడు." అన్నాడు.

"నరీకాని, ముందు యీ సంగతి చెప్పు. వాడు, నిన్నెందుకిలా తల త్రొందు లుగా వేళ్ళాడడీకాడు? ఎందుకోనమని, నా సోదరులను బానలలో పెట్టాడు? అనాడు మమ్మల్ని యీ పాతాళ గృహం





తోడి పనుకువచ్చిన తర్వాత, ఏం జరిగింది?" అని ప్రశ్నించాడు ఉదయసుధుడు.

"మొందు పేగిలిన ఆ బాస ముక్కలు వాచేసెయ్యాది. తర్వాత మిగతా ఏమేయాలు చెబుతాను." అంటూ గడ్డపువాడు వెళ్ళి, ఆ ముక్కలన్నీ ఎత్తాడు. ఆ పని పూర్తిచేసి అతడు, ఉదయసుధుడితో, "నీవు ఎక్కడికి పోయింది, మాకు తెలిసవుంది కూడా, మేము బాస్తున్నామని, ఆ సంగతి వెల్లడించేపరకూ మమ్మల్ని నానాయాతనా పెడతానని, రాక్షసుడు తెలిపించాడు. అయితే మేము ఏమాత్రం సంగతి బయట పెట్టలేదు. అప్పుడువాడు, మా ముగ్గురినీ, ఆ మాడు దాసలలోనూ పెట్టి బంధించాడు.

వాడు, అప్పటికీ నేను రహస్యం బయట పెట్టకపోయేనరికి, నన్ను యిలా వేలాడ దీశాడు. అయినా నేను మొండిగా, నీ సంగతి నాకు ఏమీ తెలియనే తెలియ దని చెబుతూవచ్చాను. నన్ను చేసినట్టు గానె, నీ సోదరులను కూడా వేలాడదీస్తా డనుకున్నాను. కాని, అలా చేసినట్టు నీన బడదు. నురీ ఎక్కడికి తీసుకుపోయాడో, నాకూ తోడపడటంలేదు." అన్నాడు.

తర్వాత ఉదయసుధుడు, తను ఎలా మాయవేషం చేసుకుని అక్కడికి చేరు కున్నది వివరంగా చెప్పి, తస్మాతా, అంజనాలూ మొదలైనవి పొగట్టుకున్న సంగతి కూడా చెప్పాడు.

అంతావిని గడ్డపువాడు, "వాటిని ముమ్మాటికి ఆ రాజు కాజీనివుంటాడు. ఏదో ఒక ఉపాయంచేత యిక్కడినుంచి బైట పడి, మళ్ళీ ఆ రాజు దగ్గరకుపోయి, వాటిని ఉడిగి నంపాద్దించే మార్గం చూడాలి." అన్నాడు.

అదేవ్రకారం గడ్డపువాడూ, ఉదయ సుధూ కలిసి ఆలోచించసాగారు.

ఒక మాళవదేశ రాజైన ప్రతాపసింహుని కోటలోవున్న ముగ్గురు రాజకుమార్తెల విషయంలో ఒక చిత్రం జరిగింది. ఉదయసుధుడు ఆ రాజు దగ్గరకొచ్చి,

మర్నాడు వెళ్ళిపోతాడనగా రాజు ఒక
 పతకం వేశాడు. ఉదయమందు రాత్రివేళ
 గాథనివ్రలేవుండగా, అతడి దగ్గరవున్న
 దస్సాబనూ, అంజనాలనూ రాజు
 దొంగిలించి, ఏమీ విరగనట్టు పూరు
 కున్నాడు. మర్నాడు ఉదయమందు వెళ్ళి
 పోగానే, రాజు తనే స్వయంగా
 రాకుమార్తెలను చేరబెరిచి, అంజనాలూ,
 దస్సాలూ ప్రయోగించి, వాళ్ళ అంగ
 వైకల్యాలు పోగొట్టాడు. ఇప్పుడు వాళ్ళు
 ఏలోపం తీసుకొని కనబడగానే, రాజు
 వాళ్ళ అందచందాలుచూసి తన్నీయై
 పోయాడు.

రాజు ప్రతాపసింహుడు, కపటలన
 విచారమాడదలిచి, ఆ మాట వాళ్ళకు

చెప్పాడు. కాని, వాళ్ళు, అతణ్ణి విచారం
 అడెందుకు అంగీకరింపలేదు. రాజు,
 వాళ్ళను బెదిరించిచూశాడు. ప్రయోజనం
 లేకపోయింది. దానితో అతడు రాకుమార్తె
 లను శారాగారంలో పెట్టించాడు. అను
 కని విధంగా చిచ్చిన యీ అవాంతరానికి,
 రాకుమార్తెలు యిటువంటి కుమిలి
 పోసాగారు.

ఇక భాగ్యరం నుంచి సందర్భా నిశ్చయ
 లను తీసుకుపోయిన రాక్షసిడు,
 వాళ్ళిద్దర్నీకలసి ఒడ్డున సెలవెట్టి, "ఒరే,
 జులరుసారిగా మీకు అవకాశం యిస్తున్నా,
 మీ సోదరుడు ఎక్కడికి పారిపోయాడో,
 యిప్పుడైనా నిజం చెప్పండి. లేకుంటే
 మరొకక్షణంలో, మీ పుచ్చెలు ఎగిరి



పోతై." అంటూ గంధ్రగౌడ్లతో నిద్రంగా వున్న బతులను చూపించాడు.

సంధ్యానిశీధులు ఒక్కొక్కరి అలానే నిలుచుండి పోయారు. ముందుగా నిశీధులు దైర్యం తెచ్చుకుని, రాక్షసుడితో, "అయ్యా, నాకు ఎక్కడికిపోయిందీ, మాతా తెలియదు. కానీ యిక్కడినుంచి బైటవడితే, ఎలాగో తిప్పలుపడి నాడిని వెతకి కలుసుకోగలమనే ఆశ, నా కున్నది. కనుక మా మాటమీద సమ్మతంవుంచి, మమ్మల్ని విడుదల చెయ్యా. త్వరలోనే, మా సోదరుడితో సహా తిరిగివస్తాము." అన్నాడు.

"ఒహో, బలైపోయిన వేళావే! నీ దొంగ వేషాలు నా దగ్గర సాగవు. ఇదివరకు చేసిన మోసాలన్నీ మరిచాననుకున్నావా? నీ విక్కడికి తిరిగివస్తానని నమ్మక మేమిటి?" అన్నాడు రాక్షసుడు.

అందుకు నిశీధుడు, సంధ్యని చూపుతూ, "ఇకే ఏడిని నీదగ్గరే బంధించి వ్రంచుకో. నీ కోసం కాదనుకో. తేలి

సోదరుని వదులుకోగలమనుకున్నావా? అతణ్ణి రక్షించుకోవటానికైనా, మేము తిరిగి నీ దగ్గరకు రాక తప్పదుగదా?" అన్నాడు.

"సరే, మరొకవిషయం. ముఖ్యంగా నేను, నీ సోదరుని వట్టాలంటున్నది ఎందుకో తెలుసా? ముఖ్యమైన భస్మిలా. అంజనాలూ అతడి వద్ద వుండిపోయాయి. అవి అతడి వద్ద వున్నంతవరకూ, నాకు విద్రవపట్టదు. కనుక, అతనే రాసక్కర లేదు, నీ వైనాసరే. ఆ భస్మిలూ అవి తెచ్చి నాకు ఒప్పగిస్తేచాలు. ఏనాడైతే ఆ సని చేస్తావే. ఆ నాడే నీ సోదరునికూడా విడుదలచేసేవేస్తాను. తెలిసిందా?" అన్నాడు రాక్షసుడు.

సంధ్య కూడా యీ వద్దతిరిగి ఒప్పు కున్నాడు. నిశీధుడు బయలుదేరాడు. మిగతా హంసలతో పాటు, సంధ్యని కొలనులో వ్రంచమనిచెప్పి బతులకు ఒప్పగించి, రాక్షసుడు వెళ్ళిపోయారు.

—(ఇంకావుంది)





17

[ప్రతాపరుద్రుని తండ్రి ఒక గదిలో వెళ్ళాడనియును పున్న గర్భవైద్యులు, ఉదయసుడు కలుసుకున్నారు. వేంకటా నెగిడులు, రాక్షసుడికి బందీలుగా వున్నారని, వాడు వాళ్ళను బంధిస్తున్నాడని గర్భవైద్యుడు చెప్పాడు. ఉదయసుణ్ణి, అంజనాలూ, తస్మాంనూ వెలికి తెస్తామని మాట బాచ్చిసి మీదట రాక్షసుడు వెళుటయై పదిదిసిట్టాడు. తరువాత—]

ఉదయసుడు ఎక్కడ వున్నది తెలుసు కుని, అతణ్ణిగాని లేకపోతే అతడి వద్ద పున్న తస్మాంనూ, అంజనాలూగాని తప్పక తెస్తానని నిశ్చయించి, రాక్షసుడికి వార్తానిం చేశాడు. కాని, తీరా నిశ్చయించుటలు దేలే సమయంలో రాక్షసుడు అతణ్ణి మూగవాణ్ణి చేసి పదిలాడు.

నిశ్చయించి కొన్నాళ్ళు ప్రయాణించి, చివరకు మాళవదేశం చేరుకున్నాడు.

ఉదయసుడికి, నిశ్చయించి యావంలో ఏ మాత్రం తేడా లేనందున, నిశ్చయిం- తాము లోగడ ఎరిగిన ఉదయసు డను కుని, రాజుగారి నొకర్లు అతణ్ణి, తమ రాజు వద్దకు ఉనుకువెళ్ళారు.

రాజు ప్రతాపసింహుడు కూడా అ పచ్చినది ఉదయసుడే అనుకున్నాడు. తమ అతడి తస్మాంనూ, అంజనాలూ కాజెసినందుకుగాను, కక్షితో తిరిగి వాటిని

'తందమామ'



తనుకుపోవాలని పచ్చి వుంటాడనుకుని, భయపడ్డాడు. అయితే, పైకి మాత్రం ఏమీ తెలుకకుండా, " ఏమోయ్! నీవు చెళ్ళివ పని కాయా. పండా?" అని నీలం అపొయంగా ప్రశ్నించాడు.

అ దేశానికి తాను యంతచర కూ ఏనాయా రాకపోయినా, రాజుగారి నొకర్లూ, రాజు కూడా తన నెందుకిలా అదరిస్తున్నారో నిశ్చయించి బోధపడింది కాదు. పోనీ, " మీరు ఎవరిని చూచి, ఎవరనుకుంటున్నారో?" అని అండా మంటే, తనను రాక్షసుడు మూగవాణ్ణి చేసి పంపాడాయో! నిశ్చయం ఏమీ చెయ్యటమో అని అలోచించి, చిరవకు

నంజులపల్లి తను మూగవాణ్ణి అంటూ రాజుకు తెలియచెప్పాడు.

రాజుకు చాలా అశ్చర్యం వేసింది. " అదేమిటి. ఉదయనా? నీవు క్రిందటి మారు చెళ్ళివన్నెడు సలకీలుంగా చెళ్ళివకదా? ఇప్పుడు మూగవాణ్ణియా నంటా వేమిటి?" అన్నాడా యన విస్తుపోతూ.

" ఉదయనా!" అని ఎప్పుడైతే రాజు అన్నారో, నిశ్చయించి అంతా అర్థమై పోయింది. వ్రాతపరికరాలు తెప్పించమని నంజులకాదు, నిశ్చయం. అది రాగానే, తను ఉదయనుణ్ణి కావనీ, ఉదయనుడు తన సోదరుడేననీ, అతడి జాత తెలియకనే తను యిలా బయలుదేరి పచ్చాననీ—తన సోదరుడు ఎక్కడ వున్నాడీ తెలియజేస్తే, సంశోషిస్తానని వ్రాశాడు.

రాజుకు అప్పుడు అంతా అర్థమైంది. తన అందారం ఎక్కడ బయట పడుతుంటో అని, భయపడి పోయాడు. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే, రాజుకు పచ్చి వెలగ్గాయ గొంతుకు వడ్డట్టయింది. " ఎలాగ ఉదయనుణ్ణి మోపవుచ్చి తస్మిలూ, అంజనాలూ కాజేసి, వాడి పీడ పదిలింతుకున్నానుగదా అని సంశోషిస్తే, మళ్ళీ ఏడు తయారయ్యాడే!

ఉదయమిది వివరాలు వాకు తెలిసినట్లు,
ఏదీక చెలితే ప్రమాదం కోరి తెచ్చు
కున్నట్టువుతుంది." అనుకున్నాడు రాజు.

ఇప్పుడు రాజుకు మరో దుర్బుద్ధి
వృద్ధింది. "ఉదయంను తెలిగో యాపాటికి
రాక్షసుడి బెతిలో చనిపోయే వుంటాడు.
వీడిని కూడా కడతేర్చానంటే, ఇక
మిగిలినదల్లా మూడోవాడు. వాడూ
ఎప్పుడో నా బెతిలో చిక్కి పోగలడు.
అప్పుడు యిక రాకుమార్తెలకు చేరి
మార్గం వుండదు." అనుకున్నాడు.

రాజు యిలా ఆలోచించి, నిశ్చయించి,
"అమ్మాయీ! మీ సోదరుడు యిక్కడికి
వచ్చినమోట అయితే నిజమే. కాని,
అతడు యిక్కడ ఒక్క పూట మాత్రమే
వున్నాడు. ఆ తర్వాత అతని చారిత
అతను వెళ్లిపోయాడు. ఎక్కడికి వెళ్లాడో
వాకు తెలియదు. అయితే, యీ కష్ట
దశలో నేను, నీకు చెయ్యగలిగిన
సహాయం అంతా చేస్తాను. ఉదయమిదిని
వెతకటంతో నీకు సహాయం కావాలంటే,
నా సేవకులలో ఒకరిద్దర్ని వెంట పంపు
తాను." అన్నాడు.

అంతే చాలన్నట్లుగా నిశ్చయించి తల
వంచి, రాజుకు సమీపిండాడు.
ఆ వెంటనే రాజు తన మంత్రిని పిలిచి,
తహసీల్దార్, "ఈ కుర్రవాడి వెంట మన



భటులనిద్దర్ని పంపించు. మీరి వెల
వలకు చేరుకోగానే, మూడో కంటికి
తెలియకుండా చంపివేయమను," అని
చెప్పాడు.

మంత్రి నిశ్చయించుకొన్నాడు. కాని,
రాజుజ్ఞ పాటించకపోతే, ముండ్లు తన
తల ఎగిరిపోతుంటే! చేసేదిలేక రాజుజ్ఞ
ప్రకారం యిద్దరు భటులను తోడిచ్చి,
నిశ్చయించి సొగసంపాడు.

ఇక గడ్డపువాడి వెంట వున్న ఉదయ
మిడు, ఇంక రెండు రోజులలో రాక్షసుడు
తిరిగి వస్తాడనగా, ఏమి చేయటమో అన్న
చాన్ని గురించి గడ్డపువాడితో సంప్రతిత
చాడు. దాగా ఆలోచించిన మిదట గడ్డపు



వాడు. "ఉదయనా, నన్ను ఎప్పటిలాగా వేలాడదీయి. నువ్వు మాత్రం రాక్షసుడు వచ్చేసరికి, గదిలో ఏదో మూల బాగ్రత్తగా నక్కి వుండు. పీలువెంట తరవాత బయటికి పారిపోవచ్చు. ఆ తరువాత తక్కిన శాపలా వాళ్ళతో కలిసి, సువ్వా శాపలాకుపోయి, ని సోదరులు ఏమయ్యాలో తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నించు. ఇప్పుడు చేయవలసింది యింత కన్ను మరేంలేదు," అన్నాడు.

"మరి వాడు యిక్కడికి వచ్చి వచ్చుడు. చూడో బాస ఏదని అడుగు తారేమో నిన్ను. అప్పుడేం చేస్తావు?" అన్నాడు ఉదయనుడు.

"దానికి ఒక ఉపాయం ఉందిలే. మనం పొగుచేసిన బాస పెంకులన్నీ, మళ్ళీ తెచ్చి యిక్కడ పోద్దాం," అన్నాడు గడ్డప్పవాడు.

అదే ప్రకారం యిద్దరూ పెంకులు తెచ్చి పోయారు. రాక్షసుడు యిక రేపు వస్తాడనగా, ఉదయనుడు, గడ్డప్పవాడిని ఎప్పటిలా వేలాడదీసి, తను గదిలో ఒక మూల నక్కి వున్నాడు.

అనుకున్నట్లే మర్నాడు రాక్షసుడు వచ్చాడు. తలుపు తెరుస్తూనే మూడవ బాస ముక్కలై వుండటం చూసి, "ఇది ఎవరి చనిరా?" అని పెడబొట్టులు పెట్టుకుంటూ గడ్డప్పవాడి దగ్గరకు వచ్చాడు.

గడ్డప్పవాడు యేమీ తిలకకుండా, "నేనే, బాబయ్యా! వేలాడి వేలాడి విసుగువుట్టి, కాసేపు ఉగ్రవామనిపించి, ఈగటం మొదలు పెట్టానండి. నాకు తెలియకుండానే బ్రహ్మాండంగా ఈగ వండి. ఆ ఈపులో నేను వెళ్ళి, ఆ బాసకు కొట్టుకున్నానండి. అది కాస్తా కిందపడి, యిలా ముక్కలైపోయిందండి. మన్నించాలి," అన్నాడు.

"అఘోరించలేకపోయావ్ !" అని విసుక్కున్నాడు రాక్షసుడు.

ఈ గడప అరుగుతున్నప్పుడే, ఉదయనుడు గదిలోంచి వచ్చి బాసకున్నాడు.

వగటి కాపలా జట్టు రాళ్ళు కొలనుకు
బయలుదేరుతుంటే, వాళ్ళతోపాటు తనూ
వెళ్ళాడు. ఆ రోజునే మాటల సంద
ర్భంలో, అతడు—తనను వెతికి తెచ్చేం
దుకు సిగ్గుణ్ణి. రాక్షసుడు వంపనేట్టూ
సంధ్య ఒక్కడే కొలనులో వున్నట్టూ
తెలుసుకున్నాడు.

ఈ సంగతి తెలిసేసరికి, ఉదయమేడు
తెల్లబోయాడు. తను ఇక్కడే వుంటే, తన
కొనల విగ్గిడుడు ఎక్కడని వెతగ్గలడు?
ఎలాగయినా అతనిని కలుసుకుంటే
జాగుండును! కాని అదెలా సాధ్యం?
ఉదయమండికి ఏమీ పాలుపాలుంది
కాదు. ఇందుకు ఏదైనా ఉపాయం చెబితే,
గడ్డపువాడే చెప్పాలి అనుకున్నాడు.

అదే ప్రకారం ఆ సాయంత్రం తిరిగి
పాతాళగృహం చేరుకోగానే, ఒక్క వరు
గున గడ్డపువాడి గది దగ్గరకు వెళ్ళాడు.
కాని, చిత్రమేమిటో, గదితలుపులు జాగ్రా
తెరిచి వున్నై. బోవల గడ్డపువాడు లేడు,
రాక్షసుడూ లేడు. యోలానికి కట్టిన
కాదు మాత్రం వెళ్ళాడుకున్నది.

ఈ దృశ్యం కంటబడగానే, ఉదయ
మేడు నిలుపునా నిరైపోయాడు. "నా అక
లన్నీ గడ్డపువాడి మీద పెట్టుకుని వస్తే,
యిలా అయిందేమిటి? వాడు ఏమైనట్టు?
ఇదంతా మాస్త్రాంటే, రాక్షసుడు గడ్డపు



వాడి మీద పుండుచిది వున్నట్టు తోస్తుంది.
వాడు గడ్డపువాడిని హతమార్చి లేదుగదా
కొంపదీసి? అయినా, అలా జరిగి వుండ
టానికి విల్లేడు. గడ్డపువాడు ఏదో తంత్రం
చేసి, రాక్షసుణ్ణి మాయపువ్వుగలడు.
ఇక్కడే మేరీ ఏ గదిలోనీన్నా వాడు
జుంధించబడి వుండవచ్చు." అను
కుంటూ ఉదయమేడు గదులన్నీ
గాలింపటం మొదలుపెట్టాడు.

అలా వెతుకుతూండగా, ఉదయమేడి
కాలు నెల మీద ఒక మీట పైన పడింది.
అలా పడగానే ఎదురుగా వున్న గోడ
తెండుగా విచ్చి దారి ఏర్పడింది. ఉదయ
మేడు ముందుకు ఒక్క అడుగు వెళ్ళాడు.



అంతే, రెండవ అడుగు పడనేలేదు. ఎందుచేతనంటే—అతని కెదురుగా ఒక బంగారు ద్వారం కనిపించింది. దానిపై నుంచి చీకరమైన మూడు పచ్చాలు బ్రహ్మాండంగా బాసలుకొడుతున్నై. గడ్డపు వాడు అ లోపల వున్నాడేమో! కాని, పచ్చాలను తప్పించుకు వెళ్ళటం ఎలా? ఉదయసుడు తీవ్రంగా ఆలోచించసాగి నరికి, మెరుపులా ఒక ఉపాయం కట్టింది.

అతడు గడ్డపువారి గదిలోవున్న బాస నెమ్మదిగా దొర్లించుకు వచ్చాడు. బాసలో దూర మూతవేసుకుని, ఒక్క చినురులో బంగారు ద్వారం లోంచి చూసుకు పోయాడు. మూత తెరిగించి తొంగి

చూచాడు. మరేం ప్రమాదం లేదని తేలి బైటపడ్డాడు.

అ గది చూచేసరికి ఉదయసుడి కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపినై. గది గోడబా, నేలా అంతా బంగారుమయమే. కిలుం సేపు విస్తరించా ఆలాగే గది అంతా పరికిస్తూ వుండిపోయాడు. కాని, అంతలోనే తను వచ్చిన పని గుర్తుకు వచ్చింది. గడ్డపు వారి కోసం మూల మూలలా వెతక సాగాడు. కనిపించలేదు. కాని, అలా వెతుకుతూండగానే, అక్కడున్న మరో మీట పైన కాలుపడి, ఎదురుగావున్న గోడ ఇది పరకటిలాగానే ఉంది. దారి యిచ్చింది. క్రిందటి మారు జరిగినట్టుగానే, ఏదో చిత్రం జరుగుతుందనుకుంటూ, ఉదయ సుడు అడుగు ముందుకు వేశాడు.

క్రిందటి మారులాగానే, యాసారి కూడా ఒక పెద్ద ద్వారం కనిపించింది. అయితే, యిది వెండిద్వారం. దీనికి అరునచ్చాలు వేళ్ళాయుతున్నై. ఒకసారి ఉపాయం కనిపెట్టి వున్నవాడే కనక, ఈ మాటుకూడా బాసలో దూకి, ఈ ద్వారం లోంచి కూడా చూసుకుపోయాడు. కాని దుకడ్యష్టవశాత్తూ, యాసారి బాస విసు రుగా దొర్లుకుంటూ పోయి, వెండి గది గోడకు కొట్టుకుని మొక్కులు మొక్కులై పోయింది.

ఉదయసుడు దాసీనుని బైటపడ్డాడు. గది గోడలూ, నేల అంతా వెండి మయం. అయితే, ఆ వెంట చూస్తూ, విస్త్రుటతూ వుందిపోక ఉదయసుడు ముందుకు పోయేమార్గం ఏమిటా అని వెతికాడు. కాని, యిక్కడ మీట ఎడి కనిపించ లేదు. అయితే, గదిపై కప్పు నుంచి, వెండి గొలుసు ఒకటి వేళ్ళాడుతున్నది. ఒక్క ఎగుడు ఎగిరి అది పట్టుకుని లాగాడు. ఎదురుగా వున్న వెండిగోడ, మెల్లిగా పైకి లేచిపోయి దారి ఏర్పడింది. లోపలకు అడుగు పెట్టాడు. ఉదయ సుడు. ఈ సారి కూడా ఒక పెద్ద ద్వారం కనిపించింది. అయితే, యిది రత్నాలతో పొదగబడిన ద్వారం. దీని పై నుంచి పన్నెండు సర్పాలు వేళ్ళాడుతున్నై.

ఉదయసుడు యింతటిరకూ దాసీలో దూరి ఎలాగే బంగారు ద్వారం. వెండి ద్వారం వాటాకోచ్చాడు. ఆ దాసీ కాస్తా ఎగిరిపోయింది. ఏమిటి మార్గం? ఇలాంటిది యింకా ఎన్ని ద్వారాలు వాటాలో. యింకా ఎన్ని ప్రమాదాలు ఎక్కోవేలనీ వుంటుందో. అనుకున్నాడు ఉదయసుడు. తిరిగి పోవాలన్నా, ద్వారం దగ్గర వున్న సర్పాలతో ప్రమాదం వున్నది. పోనీ తెగించి రత్నాల ద్వారం ప్రవేశించేందుకు ప్రయత్నిద్దామా అంటే, ఒకటి కాదు,



రెండు కాదు, పన్నెండు సర్పాల నుంచి తప్పించుకోవాలి!

ఉదయసుడు, "ఏమిటాదారి, భగ వంతుడా!" అనుకుంటూ, ఆ రత్నాల గదిలోనే కూర్చుని ఉక్రంగా ఆలోచించ సాగాడు. కాని ఎంత ఆలోచించినా, ప్రాణాలకు తెగించి లోపలకు పోవటం తప్ప వేరే మార్గం కనిపించలేదు. అంటే ముందు ద్వారానికి వెళ్ళాడుతున్న సర్పాలను సంహరించాలి.

మాకు ఆ లోచనలేకుండా ఉదయ సుడు చచ్చిన కత్తి దూసి, వెళాడుతున్న ఆ సర్పాల పైనే ఒక్కవేటు వేశాడు. ఆ దెబ్బతో ఆరు సర్పాల తలలు తెగ

వదిలై. మరోదెబ్బ వేగాడు. ఈసారి అయి
దొరికి తలలు ఎగిరి పోయినై. ఒక్క
సర్పం మిగిలింది. దానిని తెగటార్చితే,
ఇక లోపలకు ప్రవేశించవచ్చు!

ఉదయసుడు గురి చూసి కత్తి వెసి
రాడు. కాని సర్పం యీసారి దెబ్బ
తప్పించుకొని, ఒక్క వెనుదులో వచ్చి
ఉదయసుడి చేతి మీద కాటువేశింది.
అతడి చేతిలోని కత్తి కాస్తా కిందపడింది.

విషం ఎక్కి పోతున్నది ఉదయసు
డికి. ముచ్చెమటలు పోనినై. అలక్కమైతే
ప్రాణానికే మోసం. ఉదయసుడు కత్తి
తీసుకుని ఒక్క వేటుతో చెయ్యిసరికి
వేసుకున్నాడు. మరో దెబ్బతో ఆ సర్పాన్ని
కూడా ఖండించివేశాడు. మరుక్షణమే
స్వహత్య పడిపోయాడు.

అలా ఎంతసేపు పదివున్నాడో తెలి
యదు. తిరిగి స్వహత్య వచ్చి చూసేసరికి,
తెగిన చేతినుండి కారిన రక్తం మడుగు
కట్టివుంది. ఇంకా రక్తం కారుతూనే
వుంది. ఏమిటి చేయటం. భరించటం

తప్ప! బాధపడుతూనే ముందుకు పొగాడు
ఉదయసుడు.

కంత దూరం వెళ్ళేసరికి ఒక పెద్ద
గుహ కనిపించింది. అందులో రాక్షసుడు
కొలుస్తూవున్న దేవి విగ్రహం కనిపిం
చింది. దేవి మేడలో నూట ఒక్క పుత్రులు
వెళ్ళాడుతున్నై. నేటిలో మంచి భుగ
భుగమంటూ అన్ని జ్వాలలు వస్తూ
వున్నై. కళ్ళెల్లో మంచి తీవ్రమైన వెలుగు.
వెలుగులోంచి కరణాలు వస్తున్నై. దేవి
చెయ్యి బాచివున్నది. అరచేతిపైన ఒక
గద్ద నిలబడివున్నది. ఆ వాతావరణ
మంతా చాలాభయంకరంగా వున్నది.

అయినా ఉదయసుడు చలించలేదు.
ధైర్యం కూడ దీనుకొని. విగ్రహం వైపుకు
నడిచాడు. నాలుగడుగులు వేళాడో తెడో.
దేవి నెసలి మండి బ్రహ్మాండమైన పొగ
వెలువది. గుహ అంతా ఒక్క సారిగా
శమ్ముకున్నది. ఆ పొగలో ఉదయసుడు
ఉక్కిరి చిక్కిరై పోసాగాడు.

—(ముగింపు పై పంచెకలో)





18

[రాక్షసుడి అనుమతితో ఉదయనుణ్ణి వెతుకుతూ, నిశీధుడు బయలుదేరాడు. ఈ లోపల పాతాళగృహంలో వున్న ఉదయనుడు, విషసర్పాలు కాపలా కాస్తున్న కొన్ని ద్వారాలు దాటి, ఒకచోట రాక్షసుడు వూజించే దేవివిగ్రహాన్ని చూస్తూనే, విగ్రహం నొసటి నుంచి వెలువడుతున్న పొగలోచిక్కుకుని, దారికానక ఉక్కిరిబిక్కి రయాడు. తరవాత—]

ఉదయనుడు భయకంపితుడైపోయి, ఆ దుర్మార్గుడైన రాక్షసుడికి, మరింత యిక తనకు చావు తప్పదనుకునేంతలో, బలం ప్రసాదించటంలో, లోకానికి జరిగే హతాత్తుగా పొగ మాయమైపోయింది. మేలేమిటి, తల్లీ?" అన్నాడు. ఆ వెంటనే రకరకాల ధ్వనులతో దేవి దేవి ఉలకలేదు; పలకలేదు. ఉదయ విగ్రహం వున్న గుహ అంతా మార్మోగ నుడు ఒక క్షణం ఆగి, "తల్లీ! ఇంత సాగింది. ఉదయనుడు యిప్పుడు ధైర్యం పరకూ నిద్రాహారాలు లేక పడరాని తెచ్చుకుని, దేవి విగ్రహం ముందు నిల కష్టాలు పడ్డాము. ఆ రాక్షసుణ్ణి హత బడి, "తల్లీ! ఇందరు అమాయకుల మార్చాలి. వాడి ప్రాణాలెక్కడున్నాయో ప్రాణాలను బలి కోరటం ఏం న్యాయం? చెప్పి పుణ్యం కట్టుకో!" అన్నాడు.

‘చందమామ’



దేవి, యీ కోర్కెకూ సమాధానం చెప్పలేదు. ఇది పనిగాదని ఉదయనుడు, దేవి చేతిలో వున్న గద్దను తన కత్తితో ఒక్క వ్రేటుకు నరికి వేశాడు. గద్ద కాస్తా అగ్నిగుండంలో పడింది. దేవి విగ్రహం మాయమై, ఆ ప్రదేశమంతా వెలుగుతో నిండిపోయింది.

ఉదయనుడు గిరుక్కున వెనుదిరిగి చూశాడు. అంతకు ముందు తను దాటి వచ్చిన ద్వారాలూ, గదులూ ఏవీలేవు. అంతా ఒక ఎడారిలా తయారైంది.

ఉదయనుడు తిరుగు ముఖం పట్టాడు. అంతకు ముందు రత్నాలద్వారం వున్న చోట, రత్నాలతో పొదగబడిన ఒక బాతు

గుడ్డు వంటి గుడ్డు కనిపించింది. దానిని తీసుకుని మరికొంత దూరం పచ్చేసరికి, అలాంటిదే వెండి గుడ్డు కనిపించింది. అదీ తీసుకుని మరికొంత దూరం వెళ్ళే సరికి, బంగారుగుడ్డు కనిపించింది. దానిని తీసుకుని ముందుకు సాగేసరికి, గద్దపు వాడు వేళ్ళాడ దీయబడిన గది కూడా కనుపించకుండా పోయింది.

ఉదయనుడు విస్తుపోతూ పాతాళం లోంచి బయటికి వచ్చాడు. అప్పుడే రాక్షసుడి సేవకులు వచ్చి చుట్టు ముట్టారు. వాళ్ళతోపాటు కొలనులో హంసల రూపంలో వుంటున్న వాళ్ళు కూడా మామూలు స్వరూపాలు పొంది వచ్చే శారు. సోదరుడు కనబడగానే సంధ్య ఒక్కపరుగున వచ్చి కౌగలించుకున్నాడు.

ఇంతలో రాక్షసుడి సేవకులు ఉదయ నుడిని అమాంతం భుజాల పైకి ఎక్కించు కుని, "నీవు దేవుడిచే, మా రాజా! నీ ధర్మమా అని, ఇన్నాళ్ళకు మాకు ముక్తి దొరికింది!" అన్నారు.

ఒకడు ఉదయనుడి మొండిచేతి నుంచి కారుతున్న రక్తం చూశాడు. వాడు వెంటనే, "చూస్తారేమిట! పసరు తెండి," అని కేకవేశాడు.

ఒకడు పసరు తెచ్చి ఉదయనుడి చేతికి రాచి కట్టుకట్టాడు. అప్పుడు ఉదయనుడు

వాళ్ళు నందరినీ తీసుకుని, కొలను వైపుకు వెళ్ళాడు. తీరా చూడగా అక్కడ కొలనులేదు. శిలలుగా మారిపోయిన దురదృష్టవంతుల ప్రతిమలు మాత్రం నిలిచివున్నై.

ఉదయనుడు వెంటనున్న వాళ్ళను, "కొలను ఏది?" అని అడిగాడు.

"ఇంకా కొలను ఎక్కడుంటుంది, బాబూ! దేవి మాయంకావటంతో అన్ని మాయమైపోయినై," అన్నారు వాళ్ళు.

"మరైతే, యీ శిలా ప్రతిమల గతేమిటి?" అన్నాడు ఉదయనుడు.

"వాళ్ళ గతి అంతే! కొలను కాస్తా పోయే. వాళ్ళకు మామూలు స్వరూపాలు ఎలా వస్తవి?" అన్నారు సేవకులు.

"అయ్యో, ఎంత దారుణం! నిష్కారణంగా యిందరి ప్రాణాలు హరించి పోవటానికి కారకుణ్ణయినే," అంటూ విచారించసాగాడు ఉదయనుడు.

అటు తరువాత, "సోదరుడు నిశిధుడు ఏమయ్యాడే! ఆ గడ్డపు వాడు ఏమయ్యాడే! రాజకుమార్తె లేమయ్యారో తెలియలేదు. ఆ సంగతులన్నీ తెలుసుకోవాలి," అన్నాడు ఉదయనుడు.

"మరి పదండి!" అన్నారు సేవకులు.

"అలా కాదు, మీరంతా యిక్కడే వుండండి," అని వాళ్ళనక్కడ కాపలా



పెట్టి, సంధ్య, యితర పరివారాన్ని తీసుకుని, వెంటనే ఉదయనుడు బయలుదేరాడు. ముందుగా అతడు ప్రతాపసింహుడి రాజ్యం చేరి భోగట్టాచేశాడు.

"అబ్బే, ఎవరూ రాలేదు. నీవు అప్పుడు వెళ్ళటం, నిన్ను మళ్ళీ యిప్పుడే చూడటం. ఆ రాక్షసుణ్ణి తప్పించుకుని ఎలా వచ్చావోయ్?" అని ప్రశ్నించాడు ప్రతాపుడు.

"వాడి సంగతే తెలియలేదు. అయితే, వాడి మాయా భవనం మాత్రం మట్టిపాలు చేసి వేశాను. నా సోదరుడూ, రాజకుమార్తెలూ ఏమయారో తెలుసుకోవాలి," అన్నాడు ఉదయనుడు.



“కావాలంటే, నా పరివారాన్ని కూడా పంపుతా,” అన్నాడు రాజు ఎంతో దయతో.

“మీ ఆభిమానం వుంటే చాలు,” అంటూ ఉదయనుడు, రాజు వద్ద సెలవు తీసుకుని, మళ్ళీ పరివారంతో సాగిపోయాడు.

రాజు ప్రతాపసింహుడి మాట నమ్మి, అతడి సేవకులను నిశీధుడు వెంట తీసుకుపోవటం ప్రమాదకరమే అయింది. అదను చూసి ప్రతాపుడి సేవకులు, నిశీధుడి తల తెగవేసి, అరణ్యంలో పార వేసి చక్కాపోయారు. మరునాడు, ఆ చుట్టు ప్రక్కల అశ్రమంలో వుంటున్న

ఒక ఋషిశ్వరుడు, ఆ దారిన వస్తూ, నిశీధుడి తలా, మొండెమూ చూచాడు. వాటిని తన ఆశ్రమానికి చేర్చి, వాటికి సంబంధించిన వాళ్ళెవరైనా వస్తారా అని ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ వున్నాడు.

కొద్దిరోజులకే దానశీల మహారాజు పంపిన ఆయన మంత్రి, ఈ ఋషిశ్వరుని ఆశ్రమం చేరుకోవటం తటస్థించింది. నిశీధుని తలా, మొండెమూ చూచి గుర్తు పట్టాడు. “అయ్యో, ఇదేమి ఘోరం!” అంటూ గుండెలు బాదుకున్నాడు మంత్రి.

“నాయనా, విచారించి ప్రయోజనం లేదు. దుఃఖించకు. నేనూ, నీ వెంట వస్తాను. కలిసిపోదాం, పద. నేను చేయ గల ఉపకారమల్లా ఒకటే; ప్రాణం పోయటం నా చేతకాదు. కాని ఎంత కాల మైనా సరే, యీ కళేబరము చెడి పోకుండా నిలవ చేయగలను,” అని మంత్రిని ఓదార్చాడు ఋషిశ్వరుడు.

“అంతకంటే కావలసిందేమున్నది! ఈ అపద సమయమందు మీరు దేవుడి లాగా వచ్చారు. మనం ఈ స్థితిలో శ్రావస్తీనగరం చేరుకుంటే చాలు. తర వాత సంగతి ప్రభువులే ఆలోచించ గలరు,” అన్నాడు మంత్రి.

ఋషిశ్వరుడూ, మంత్రి కొద్దిరోజుల్లో శ్రావస్తీనగరం చేరారు. నిశీధుడి కళే

బరం మాసి అందరూ కొయ్యబారి పోయారు. సంధ్య. ఉదయనుడూ, వాళ్ల ముసలి తల్లి పేగులు తరుక్కుపోయేట్టు విలపించసాగారు. ఈ స్థితిలో గడ్డపువాడు అక్కడికి వచ్చాడు.

గడ్డపువాడు చాలా విచిత్ర పరిస్థితుల్లో అక్కడికి చేరుకోవటం జరిగింది. రాక్షసుడికి వాడంటే ఎప్పుడూ అనుమానమే. తన మాయా భవనంలో వదిలిపోతే, ఏదో ముప్పు తెస్తాడని అతడు భావించాడు. అందువల్ల రాక్షసుడు సంచారానికి బయలుదేరినప్పుడు గడ్డపువాణ్ణి తన వెంట డిసుకుపోయాడు.

ఆ పరిస్థితుల్లో ఒకరోజున రాక్షసుడు, గడ్డపువాడితోపాటు ఆకాశమార్గాన సంచరిస్తున్నాడు. దిగువ అంతా మహాసముద్రం. సరిగా అదే సమయంలో ఉదయనుడు, దేవిచేతిపైన ఉండే గడ్దను పడగొట్టటం జరిగింది. ఇక్కడ ఉదయనుడు గడ్దను పడగొట్టటమేమిటి, ఆకాశమార్గాన గడ్ద రూపంలో వున్న రాక్షసుడు నిజరూపం పొంది, ఒక చావు కేకపెట్టి, సముద్రంలో పడి మరణించటం ఏమిటి-రెండూ ఒకేసారి జరిగాయి.

రాక్షసుడితోపాటు సముద్రంలో పడిన గడ్డపువాడు మాత్రం, రెండు రోజులపాటు శ్రమపడి సముద్రం యీది, చివరకు

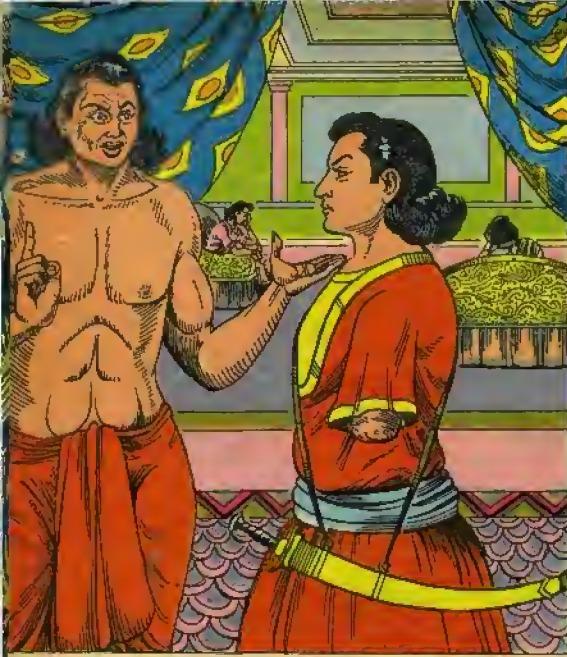


కొస ప్రాణాలతో ఒడ్డుకు చరుకోగలిగాడు. వాడు గజ ఈతగాడు.

మాయాభవనం మట్టి పాలయిందనీ, ఇక ఏ విధమైన బాధలూ వుండవనీ, గ్రహించాడు గడ్డపువాడు. తను చేరుకున్న సముద్ర తీరపు నగరం ఏదో అక్కడి వాళ్ళను అడిగి తెలుసుకున్నాడు. అది క్రావస్తీనగరం అని తెలుసుకోగానే, అతడి అనందానికి మేరలేకపోయింది.

గడ్డపువాడు ఉత్సాహంగా రాజభవనం ప్రవేశించేసరికల్లా, అక్కడ ఎదుపులూ పెడబొబ్బలతో, అంతా గేలగా వున్నది.

గడ్డపువాడు శత్రువులు వేసిన ఎన్నెన్నో వ్యూహాలను ఛేదించినవాడు. భ్యాతి



పొందిన రాక్షసుడి చేతిలో మసలిన వాడు. మామూలు మానవులలాగా ప్రతి విషయంలోనూ అధైర్యం చెందడు. అతను అందరినీ ఊరడిస్తూ, “ఇప్పటివరకూ అంతా సవ్యంగానే నడిచింది, కంగారు పడవద్దు,” అన్నాడు.

గడ్డపువాడు, ఉదయనుణ్ణి చేరబిలిచి, “అబ్బాయి, ఇదంతా ప్రతాపసింహుడి కుట్రేగాని, వేరుగాదు. భస్మాలూ, అంజనాలూ వాడే కాజేసి వుంటాడు. ముందు వాటిని తిరుగా చిక్కించుకోవాలి. ఈ పని చూడు,” అన్నాడు.

ఉదయనుడు క్షణమైనా నిలవలేదు. దానశీల మహారాజు గారి సైన్యాన్ని

తీసుకున్నాడు. గడ్డపువాడిని వెంటబెట్టుకుని, మాళవ రాజ్యం చేరుకున్నాడు. నగరం చూడబోతే పందిళ్ళతో, పచ్చటి తోరణాలతో కళకళాడుతూ వున్నది. ఈ వేడుకంతా విమిటని భోగట్టాచేయగా, ప్రతాప మహారాజులుంగారికి ఒక్కసారిగా ముగ్గురు మహారాజులు కాబోతున్నారని అబ్బురంగా చెప్పుకుంటున్నారు అందరూ.

గడ్డపువాడు చేసిన సూచనలు అక్షరాలా నిజమయేటట్టుగానే తోచింది ఉదయనుడికి. ఆ శ్చైర్యంతో వాళ్ళు మహాలు ప్రవేశించారు. పెళ్ళిపీటల మీద వరసగా సుహాసినీ, సుభాషిణి, సుకేసినిలు ముగ్గురూ తీర్చి కూర్చుని వున్నారు. కులుకుతూవున్న ప్రతాపుడు మూడు మంగళ సూత్రాలు చేతపట్టుకొనివున్నాడు.

ఉగ్రమూర్తి అయినాడు ఉదయనుడు. ఒక్కలిప్తలో బాకుదూశాడు. కాని, గడ్డపువాడు అడ్డుకున్నాడు. అంతలోనే సైన్యమంతా ముట్టడివేసింది. ప్రతాప మహారాజు చేతులకు సంకెలలు తగిలించగానే ఆయన తెల్లబోయి నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

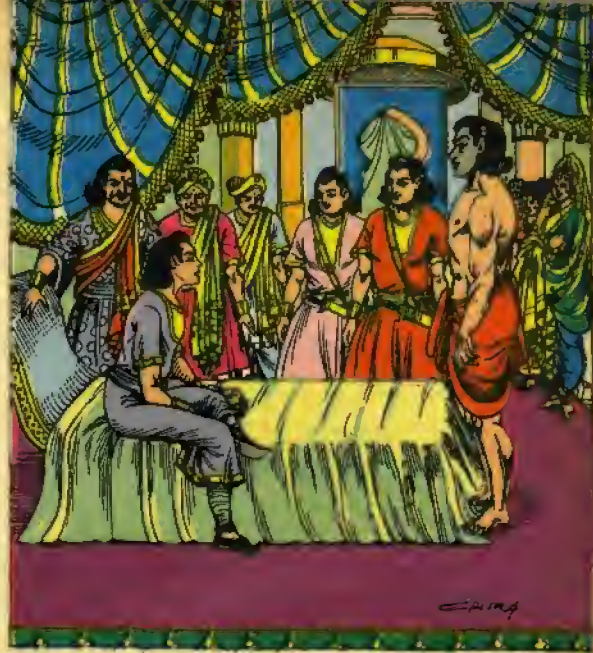
సంగతి అర్థమైన తరువాత ప్రతాపుడు, ఉదయనుడికి దాసోహం అని, తాను చేసిన తప్పులన్నీ ఒప్పుకున్నాడు. కాజేసిన

భస్మాలూ, అంజనాలూ ఒప్పుగించి వేశాడు. అంతేకాక ఉదయనుడికి, గడ్డపువాడికి మొక్కి, "బాబూ, మీ బానిసను. నా సర్వస్వమూ మీదే. మన్నించండి," అని క్షమాపణ చెప్పుకున్నాడు.

ఎన్నేకష్టాల కోర్చి, గండాలు గడిచి, తమను రక్షించటానికి జీవితాన్నే అర్పించటానికి సిద్ధపడిన సాహసుడు ఉదయనుణ్ణి చూడగానే, రాజకుమార్తెలు ముగ్గురకూ ప్రాణం లేచివచ్చింది. చెప్పలేని ఆవేశంతో ఉదయనుడి పద్దకు వచ్చారు. అప్రయత్నంగా జలజల మంటూ వారి కన్నుల వెంట ఆనంద బాష్పాలురాలినై.

అయితే, ఉదయనుడి చెయ్యి మొండిగా వుండటం వాళ్ళు వెంటనే కనిపెట్టి వేశారు. నిజానికి యీ సందడిలో అతడి చెయ్యి సంగతి అందరూ మరిచే పోయారు. కాని, సారథి అయిన గడ్డపు వాడు నించున్నపాటున పాతాళగృహానికి పోయి, అక్కడ పడివున్న ఉదయనుడి చేతిని స్వయంగా పట్టుకవచ్చాడు. అంజనాలు ప్రయోగించి చేతిని మామూలుగా అతికించివేశాడు.

రాక్షసుడు లోగడ రాకుమార్తెలను మూగవాళ్లనుగా చేసి వదిలాడు. అయితే, దేవి చేతిలోని గడ్డ ఎప్పుడైతే భూపతన



మైనదో, అప్పుడే రాక్షసుడు కూడా మరణించాడు. రాక్షసుడితోనే పోయినై. అతడు ప్రయోగించిన మాయలన్నీ. ఆ మాయలలో ఒకటైన రాకుమార్తెల మూగతనమూ పోయింది. ఇప్పుడు వాళ్ళు మామూలుగా చిలకల్లాగా మాట్లాడుతున్నారు.

ఈ విధంగా రాకుమార్తెలనే కాక; మాళవరాజ్య లక్ష్మిని కూడా సంపాదించుకు వచ్చిన ఉదయనుడు, అందరినీ వెంటబెట్టుని శ్రావస్తీనగరంలో అగుడు పెట్టాడు. గడ్డపువాడు భస్మాల, అంజనాల ప్రభావంతో నిశీధుని తలా, మొండెమూ అతికించి జీవంపోశాడు.

రాజ్యంలోని ప్రజయావన్నుంది, అనంద
డేలికలలో తేలిపోయారు. రాజు, రాణీ
కవలసోదరుల ఋణం ఎన్ని జన్మలకైనా
తిర్చుకోలేమంటూ, వాళ్ళను ఎంతగానో
అభినందించారు.

అప్పుడు కవలసోదరులు ముగ్గురినీ
దానశీల మహారాజు చేరదీసుకుని, సుహా
సిని చేతిని ఉదయనుడి చేతిలోనూ,
సుభాషిణి చేతిని సంధ్య చేతిలోనూ,
సుకేశిని చేతిని నిశీధుడి చేతిలోనూ
వుంచాడు. గురుతుల్యుడైన గడ్డపువాడు
దీవించగా, ముగ్గురు కవలలకూ, ముగ్గురు
రాకుమార్తెలకూ అతివైభవంగా వివాహం
జరిగింది.

తరువాత దానశీలమహారాజు, గడ్డపు
వాడిని మాళవదేశానికి అధిపతిగా వుండ
మనికోరాడు. కాని, సర్వసంగ పరిత్యాగి,
నిమిత్త మాత్రుడు అయిన గడ్డపు వాడికి
రాజ్యాలేలాలని లేదు. ప్రతాపసింహుడు
పశ్చాత్తాపం తెల్పగా, అతని రాజ్యం
అతనికి తిరుగా యిప్పించివేశాడు.

దానశీల మహారాజు తన రాజ్యాన్ని
ముగ్గురు కవలసోదరులనూ పంచుకోమని
కోరాడు. కాని, కవలలు ఎంత మాత్రమూ
అందుకు ఆశపడలేదు. సర్వ సమర్థుడైన
ఉదయనుడు, తను రాక్షసుడి భవనంలో
చేజిక్కించుకున్న గుడ్డుమూడూ బయటికి
తీశాడు. కొంత కొంత దూరాన విడివిడిగా
గడ్డపువాడి సలహామీద, వాటిని మూడు
చోట్లపెట్టి బద్దలు కొట్టేసరికి, అక్కడ వర
సగా వెండికోటా, బంగారుకోటా, రత్నాల
కోటా మూడూ ఏర్పడినై. ఆ కోటలలో
కవలలు సుఖంగా ఉండసాగారు.

ఇంత హడావిడిలోనూ వారు ఒక్క
విషయం మటుకు మరవలేదు. దుష్ట
రాక్షసుడి బలికి ఆహుతిఅయి శిలలుగా
మారిపోయిన, ఆ ప్రతిమల సంగతి
ఉదయనుడిమనసును బాధిస్తూనేవున్నది.
ఆ మహావీరులకు స్ఫూర్తక చిహ్నంగా ఒక
చక్కటి భవనం నిర్మించి, ఆ భవనం
చుట్టూ, ఈ ప్రతిమలను స్తంభాలుగా
అమర్చాడు. —(అయిపోయింది)

